

ENYING VÁROS

Integrált Településfejlesztési Stratégia

II. kötet: Konceptió és stratégia munkarész

A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerinti partnerségi és államigazgatási véleményezési eljárás során beérkezett vélemények alapján átdolgozott dokumentáció

2022. december 21.

Végleges változat

ENYING Város Integrált Településfejlesztési Stratégia

Koncepció és stratégia munkarész: Településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia

MEGRENDELŐ

Enying Város Önkormányzata

Képviseli:

Viplak Tibor	polgármester
--------------	--------------

Témafelelős:

Dr. Földesi Dorina	jegyző
Kissné Dr. Mándi Dorottya	aljegyző
Diószegi Anna	műszaki osztályvezető

VÁLLALKOZÓ

MKB Consulting Zrt.

Képviseli:

Garamszegi Tamás	vezérigazgató
------------------	---------------

Témafelelős:

Farkas Tamás	stratégiai igazgató-helyettes
--------------	-------------------------------

Vezető tervező:

Faragóné Huszár Szilvia	területrendező, térségi tervező
-------------------------	---------------------------------

Tervezők:

Bozsik Barbara	településmérnök
Czeiz Zsuzsa	településmérnök
Dávida Eszter	építészmérnök
Kádár Bálint	építészmérnök
Kertes Tamás	településmérnök
Kulcsár Sándor	közgazdász, Smart City szakértő
dr. Mezei Cecília	közgazdász
Sárdi Anna	okl. építészmérnök
Stefkó Gergely	közgazdász
Szabó Károly	közgazdász
Szőke Balázs	tájépítészmérnök, környezetvédelmi szakmérnök
Vaszócsik Vilja Phd.	okl. tájépítész, területi tervező

Tartalom

BEVEZETÉS.....	3
I. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ TARTALMI KÖVETELMÉNYEI	4
1. JÖVŐKÉP	4
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan	4
1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan	4
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése	4
2. CÉLOK	7
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	8
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	8
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	13
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	14
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	17
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	17
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	22
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	25
II. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA.....	27
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	27
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	27
1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	28
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	29
2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	31
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	32
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve és ütemezése	90
2.3.1. Vázlatos pénzügyi terv.....	90
2.3.2. Ütemezés.....	97
2.3.3. Projekt indikátor vállalások	98
2.3.4. Egyéb források számbavétele.....	99
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	101
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	102

4.	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	102
4.1.	Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)	102
4.1.1.	A célok és intézkedések illeszkedése az Európai Unió 2021-2027 közötti kohéziós politikájának prioritásaihoz	102
4.1.2.	A célrendszer kapcsolata az OFTK-val	102
4.1.3.	A célrendszer kapcsolata „Szent István Fejlesztési Program” Fejér Megye Területfejlesztési Programjával.....	104
4.1.4.	A célrendszer kapcsolata a „Fejér Megye Területfejlesztési Koncepció 2030” -al.....	106
4.1.5.	Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia	106
4.1.6.	Fejér Megye Klímastratégia.....	107
4.2.	Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)	108
4.2.1.	A stratégia megvalósíthatósága	108
4.2.2.	A célok érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai	108
5.	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	109
6.	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	114
6.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	114
6.2.	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	116
6.2.1.	A városirányítási modell jelenlegi rendszere.....	116
6.2.2.	A városirányítási modell indokolt módosításai	126
6.3.	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	128
6.3.1.	Meglévő együttműködések	128
6.3.2.	A térségi koordináció mechanizmusainak változásai	129
6.4.	Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)	130

BEVEZETÉS

Enying Város Önkormányzata Képviselő-testületének 107/2021. (X.27.) határozata alapján az „Enying Településfejlesztési Konceptiója és Enying Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-2020. felülvizsgálata a 2021-2027-es EU-s programozási ciklushoz kapcsolódóan” c. dokumentumok elkészítésére az MKBC Consulting Zrt.-t bízta meg.

A stratégia elkészítésének célja, hogy a város széleskörű partnerségben megtervezett, egyeztetett, majd elfogadott stratégiai dokumentuma alapján a stratégiában lefektetett célokhoz illeszkedő projektjeit uniós és hazai forrásokból végre tudja hajtani.

A stratégiai tervezés a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerint megy végbe. A nevezett rendelet

- 1. sz. melléklete tartalmazza a megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeit és
- 2. sz. melléklete tartalmazza a településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia tartalmi követelményeit.

Az integrált településfejlesztési stratégia célrendszere illeszkedik továbbá a 2021-2027 periódusra vonatkozó elfogadott EU-s és hazai felsőbb szintű tervekhez és Enying településrendezési eszközeihez. Ezek az alábbiak:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz, valamint az egyéb ágazati OP-k.
- Fenntartható városfejlesztés (ERFA/CF szabályozás 9 cikkelye alapján). Megjegyezzük, hogy Enying 2022. júliusáig az EU felé benyújtott TOP Plusz program tervezet értelmében a fenntartható városfejlesztés célterületéhez, Magyarország által javasolt 61 kiválasztott város körébe tartozott, ennek értelmében megkezdte a Fenntartható Városfejlesztési Terv kidolgozását is.
- 1/2014. (I.3.) OGY határozat a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról.
- Fejér megye közgyűlése a 45/2021. (III.31.), és 46/2021. (III.31.) önkormányzati határozataival fogadta el a következő dokumentumokat:
 - Fejér Megye Területfejlesztési Koncepció 2030.
 - "Szent István Fejlesztési Program" Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027.
- 35/2004. (IX. 30.) rendelete a helyi építési szabályzatról. Jelenleg a településrendezési eszköz módosítás folyik.
- 2015-ben elfogadott Enying Integrált Településfejlesztési Stratégia.

Megjegyezzük, hogy a 2021-ben esedékes népszámlálás a COVID-19 vírushelyzet miatt hazánkban elmaradt. Ebből kifolyólag új népszámlálási adatok nem állnak rendelkezésre. Ezen adatok egyes, jellemzően a társadalmi tematikájú fejezetekhez pl. kifejezetten a szegregációs terv elkészítéséhez nélkülözhetetlenek. A jelenlegi tartalom kidolgozása a 2011. évi népszámlálási adatokra alapozva készült és később, a népszámlálási adatok birtokában kerül felújításra.

A jelen dokumentáció Enying Integrált Településfejlesztési Tervéhez készített településfejlesztési koncepciót és integrált településfejlesztési stratégiát tartalmazza.

I. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

1. JÖVŐKÉP

Enying

A FIATALOS, AKTÍV ÉS ÖSSZETARTÓ ZÖLD VÁROS KIVÁLÓ HELYI TERMÉKEIVEL ÉS ÖKOTURISZTIKAI KÍNÁLATÁVAL A BALATON SZOLGÁLATÁBAN

Enying a 2015-ben megfogalmazott jövőképéből – Együtműködésen alapuló, erős-biztos identitású, élhető kulturális- és szolgáltatóközpont – fontosnak tartotta megtartani a belső és külső együtműködést, amelyet az összetartó jelzővel illetett. A Zöld Város Programban eddig elért sikereire büszke város, tovább kívánja vinni a zöld fejlesztéseket az élhető, megtartó város elérése céljából. Az együtműködésbe a fiatalokat aktivitásra szeretné serkenteni oly módon, hogy bevonja őket a véleményezési, döntési folyamatokba a városi önkormányzat, hogy a népesség helyben tartási célkitűzés teljesülni tudjon a helyi identitástudat kiépítésével, stabil megtartásával. A járás illetve nagyobb térségi kitekintésben a korábbi jelmondatban szereplő kulturális és szolgáltatóközpont fogalmakat a helyi termék és ökoturisztika váltotta fel, mint fókuszpont és a Balatonhoz való kapcsolódás kiemelten fontos a város számára.

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Enying járási központ, Fejér, Somogy, Veszprém megyék határán, a Balaton közelében erős térségi szereppel bír. Enying városa a múlt és a jövő összekapcsolásával teremti meg azt a biztos identitást, ami természeti és épített környezetére büszke, azt tudatosan óvó, fiatalos, jó imázssal rendelkező élhető, minőségi életterű várossá teszi. Aktív hálózati és partneri kapcsolatainak segítségével lendületes és szinergikus fejlődéssel éri el céljait. Mezőgazdasági és kereskedelmi múltjára építve növelni tudja foglalkoztatottságát, speciális képzéseivel kisléptékű, de biztos gazdasági bázist épít.

1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Enying erős térségi szereppel bír, ahol szolgáltatói, kulturális, sportolási és oktatási-képzési lehetőségeivel élve, magas színvonalú, egyedi kínálatot biztosít a balatoni turizmus számára. Jövőtudatos, tervszerű fejlesztéssel, a járás irányító településeként együtműködéssel hozzásegíti környezetét „kedvezményezett” státuszról a „felzárkózóvá” válásához.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A 2015-ben lefektetett településfejlesztési elvek lényegében nem változtak. A tartalmuk kiegészültek az elmúlt hét évben megnövekvő kockázati tényezőkre való válaszokkal. A klímaváltozásra, pandémiára, háborúkra, gazdasági válságokra eredményes és rugalmas (reziliens) cselekvésekkel kíván a város reagálni, úgymint a zöldítés, a digitalizáció, innovatív megoldások megvalósítása.

– Térségi együtműködés

A 2021-2027 közötti pénzügyi ciklusban továbbra is elvárt cél a hatékony térségi együtműködés. Az előző ciklusban új eszközök bevezetése történt, amelyek a város és vidéke közötti együtműködés kiteljesedését szolgálták, alkalmat kínálva arra, hogy az ezekkel az eszközökkel élő térségek

újrafogalmazza egymáshoz való viszonyukat és a térségi munkamegosztásban elfoglalt szerepüket. Ezt az elkezdett együttműködési formákat folytatni kell és a különböző szintű együttműködések segítik – komplementer feladatok megfogalmazásával – a kölcsönös előnyökön alapuló partnerséget. Enyingnek járási központként térségi együttműködés hatékony formáit és csatornáit is működtetnie kell. A COVID-19 hosszútávú hatásai között talán az látszik legvilágosabban, hogy a válaszokat helyi szinten kell meghozni. Ha a helyi közösség képes a tanult ellenállóképességet, az együttműködést, a helyi fenntarthatóságot, a tradíciók, tapasztalatok átadását fokozni, a merev, rigid intézményeit, eljárásait átalakítani, új, helyi perspektívákat felállítani, akkor képes lesz megújulni és alkalmazkodni a váratlan kihívásokra is. Egyszerre kell megoldani a gazdasági fejlődés és a társadalmi és környezeti fenntarthatóság problémáit.

– Hatékonyság, innováció

A fejlesztési programok eredményessége érdekében szükséges – a közös alapelvek lefektetésén és a szándékok egymásra épülésén túl – azok társadalmazása, elfogadtatása. A közösségi tudatformáláshoz, a távlatos gondolkodás alátámasztásához a döntéshozatal lényeges eleme a reálfolyamatok megértése, elhelyezése az országos rendszerben. Egy, a fenntarthatóság értékelését szolgáló monitoring hálózat a társadalmi érdekeket emeli közös nevezőre, segítve a széleskörű informáláson keresztül a térségi kohéziót, együttműködést a parciális érdekérvényesítéssel, a fejlesztések párhuzamosságával és ad-hoc jellegével szemben.

A helyi társadalom tájékozottságának növelése elengedhetetlen feltétele az együttműködések kialakulásának. A tájékozottság érzését növeli a lakosság bevonása a helyi és térségi fejlesztési folyamatokba, erősítve ez által a környezettudatosságot is. A fejlesztési programok hatékonysága nagymértékben függ attól, hogy a kitűzött célok és a tervezett beavatkozások mennyiben tükrözik a helyiek saját környezetükkel, jövőképükkel kapcsolatos elvárásait.

A gazdaság legnagyobb tartalékai a hatékonyság növelés területén az automatizációban és a robotizálásban vannak. A foglalkoztatottság növelése önmagában már nem képes versenyképes termelékenységbővülést eredményezni, és könnyen mozgósítható tartalékok híján már egyébként sem jelent valós opciót a gazdaság fejlesztésére. Enyingnek kiemelten figyelembe kell vennie ezeket a trendeket, hiszen a város gazdasági szerkezetének több pólusúvá kell válnia, javítania kell a térség munkaerőpici igényeinek kiszolgálását, a közigazgatási, kulturális, innovációs központi szerepkörét. Mindemelllett a digitalizáció kiválóan szolgálhatja a hagyományos térségi feladatok ellátását, mint például a vidéki térségek és külterületi lakott helyek fejlesztése, a klímaváltozás hatásaira történő felkészülést, a kulturális örökség megőrzését.

– Fenntarthatóság

A városfejlesztés kiemelt szempontja a társadalmi – gazdasági – környezeti értelemben vett fenntarthatóság elve. Ennek letéteményesei a megyei jogú városok és járásközpontok, melyek a közigazgatási és települési hierarchiában betöltött szerepük és az ebből fakadó erősségeik és lehetőségeik, továbbá térszervező képességük által biztosítani képesek a megye településhálózatának többközpontúságát. A rendszer jellegű problémák – rendszer jellegű megoldásokat követelnek. A fenntarthatóság elve alapján: az a projekt a még elfogadható, ahol az egyéni (szűkebb közösségi) haszon nem okoz társadalmi költségeket. A fenntarthatóság mérése bonyolult összefüggésrendszeren keresztül lehetséges ugyan, ám tekintettel a fejlődés integratív voltára, az aggregált indikátorokkal történő megközelítés rendre vagy a környezeti, vagy a társadalmi, vagy a gazdasági szempontokat helyezi előtérbe. Ezért a fejlesztések fenntarthatóságát csak elvként lehet meghatározni, ahol a környezeti, társadalmi és gazdasági érdekeket egyforma súllyal és távlatosan kell mérlegelni.

A fenntarthatóság egyik kiemelt szegmense a zöldítés. A zöld átállás egy olyan szemlélet, elvárás, irányelv, amely sikeres válasz lehet az éghajlatváltozás, környezetkárosodás, az erősen fogyatkozó, véges földkincseket érintő pazarló kitermelés, gyártás, fogyasztás és a túlnépesedés negatív hatásaira. A zöld átállást tehát nem értelmezhetjük kizárólag a klímaváltozáshoz való alkalmazkodással vagy a hatásainak mérséklésével vagy a megelőzésével. A Föld készletei kifogyóban vannak ásványi anyagok és az édesvízkészlet tekintetében egyaránt és ezt a jelenséget mindenki tapasztalja a szűkebb lakókörnyezetében is például a területhasználatban végbemenő változásban, a beépített területek növekvő arányában, a termőföld csökkenésével párhuzamosan. A társadalmi igényeinket sokszor úgy elégítjük ki, hogy az veszélyt jelent a jövő nemzedékére.

– Esélyegyenlőség

Az EU-s esélyegyenlőség elvét – a nemet, fajt vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem – szem előtt tartva Enying számos programot és cselekvési tervet dolgozott ki az elmúlt ciklusban az esélyegyenlőség biztosítására. A városban az esélyegyenlőségi intézkedések fő célcsoportjai a mélyszegénységben élők és a romák. A településen jelentős számú (~ 10%) roma lakos él, akik azonban nem képeznek egységes csoportot sem kulturális-etnikai, sem lakóhelyi értelemben. Felzárkóztatásuk, a helyi társadalomba való beilleszkedésük hosszú és nehéz feladat elé állítja a várost.

2. CÉLOK

A város partnerségben meghatározott jövőképét az alábbi célrendszer szolgálja.

A célrendszer SWOT analízisre alapozva – amelyet a vizsgálati munkarész során alkottak meg a tervezők a partnerekkel – készült el. A jelenlegi célrendszer a 2015. évi ITS célrendszerének szerves folytatása, azaz a stratégiai és részcélok megegyeznek az akkoriakkal. Az intézkedések és beavatkozási területek módosultak, kiegészültek az újabb igények, már elért eredmények függvényében.

Stratégiai célok

I. Városi kohézió megteremtése	II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása
--------------------------------	---

Részcélok

I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés	I.2. Társadalmi befogadás erősítése	II.1. Élhető, működő városi létrehozása	II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése	II.3. A gazdaság sokrétűségének kialakítása
---	-------------------------------------	---	--	---

Intézkedések

I.1.1. Helyi lakosság bevonását biztosító közösségi, kommunikációs stratégia kialakítása fejlesztése	I.2.1. Hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának növelése	II.1.1. Zöld város program folytatása	II.2.1. Kihasztnalatlan épületek és területek közösségi és gazdasági célú hasznosítása	II.3.1. A járási szintű turizmusfejlesztési koncepció, turisztikai együttműködések
I.1.2. Közösségi, szabadidős, térségi vonzerővel bíró programok szervezése	I.2.2. Komplex felzárkóztató programok kidolgozása	II.1.2. Főutca-program megvalósítása	II.2.2. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása	II.3.2. Balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások fejlesztése
I.1.3. Helyi és kisközösségi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai nevelési programok kidolgozása	I.2.3. Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési formák bevezetése	II.1.3. Csapadékvíz-elvezetés, befogadók rendezése, természetes vízmegtartó megoldások kialakítása – kisvízfolyásokkal történő kapcsolat	II.2.3. Településmarketing	II.3.3. A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése
I.1.4. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése	I.2.4. Krízishelyzetben lévő családok támogatása	II.1.4. Belterületi és külterületi utak felújítása	II.2.4. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	
I.1.5. Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló helyi szemléletformáló akciók és képzések	I.2.5. Otthoni időskori ellátóhálózat fejlesztése			
	I.2.6. Fiatalok integrációjának elősegítését, valamint aktivitásuk és társadalmi kohéziójuk növelését szolgáló élménypedagógiai és fizikai aktivitásra építő programok infrastrukturális hátterének kialakítása			
	I.2.7. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek			

1.ábra: Enying ITS célrendszere 2022.

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

Enying jövőképeinek megvalósítását két stratégiai cél, azok alá tartozó öt rész cél és ezek elérését szolgáló 23 intézkedés és 52 beavatkozás jelenti az alábbi célrendszernek megfelelően.

I. Stratégiai cél: Városi kohézió megteremtése

amely elsősorban a helyi identitás erősítését a meglévő népesség megtartását, az aktív korú népesség elvándorlásának megállítását, a minőségi humán szolgáltatások biztosítását és a hátrányos helyzetű népesség támogatását jelenti.

Enying város a 2015. évi ITS célrendszer főbb elemeit, illetve e célok mentén már elért eredményekre alapozva viszi tovább. Szerves folytatást kíván a város megteremtési. Ahhoz, hogy Enying és járása kikerüljön a „kedvezményezett” besorolásból elsődleges fontosságú az ehhez szükséges humán feltételek megteremtése. Ehhez a múlt és a jövő tudatos összekapcsolásával meg kell teremteni azt a biztos identitást, amelynek bázisán természeti és épített környezetére büszke, azt tudatosan óvó, fiatalos helyi társadalom jön létre. A jó imázs és a megfelelő együttműködés kialakításával, és nem utolsósorban jövőtudatos, tervszerű fejlesztéssel lendületes, szinergikus fejlődés jöhet létre, amely a járás településeivel partnerségben fejti ki erősödő térségi hatását. Ebben a szerepében környezete számára Enying szolgáltatási, kulturális, sportolási és oktatási-képzési lehetőségeit hasznosítva képes lesz magas színvonalú, egyedi kínálatot biztosítani.

II. Stratégiai cél: Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása

amely szolgálja a települési életminőség fejlesztését a települései terek megújítását és fenntartását, valamint a helyi gazdaság alapjainak megteremtését és a többlábon álló gazdaság kialakulásának ösztönzését. A járási szolgáltató központ továbbfejlesztendő szerepkör az egészségügyi alapellátás, szakellátás, idősellátás, kultúra, turizmus területén mind a városi kohézió megteremtésében, mind az élhető gazdasági központ kialakításában hangsúlyos szereppel bír.

A közösségépítő funkción túl fontos lépés az adottságok gazdasági jelentőségének tudatosítása, aminek alapján növelni lehet a foglalkoztatottságot, és a tradicionális oktatási intézményeinek bázisán speciális képzésekkel kisléptékű, de biztos gazdasági bázis építését célozza. Mezőgazdasági és kereskedelmi-szolgáltató múltjára alapozva a gazdaság versenyképességének növelése érdekében fontos a lakosság szaktudásának, képességeinek fejlesztése azért, hogy kvalifikáltabb munkaerő-bázis jöjjön létre. Ennek a kiváló elérhetőségi potenciállal együtt a vállalkozások letelepítésében is jelentős a szerepe. Az alacsony munkaerő-igényű monokultúras agrártermelés oldására, az egészségtudatosságra és a helyi termékek támaszkodva a kisvállalkozások, őstermelők helyzetbehozása is feladat.

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

I. Stratégiai cél: Városi kohézió megteremtése

amely elsősorban a helyi identitás erősítését a meglévő népesség megtartását, az aktív korú népesség elvándorlásának megállítását, a minőségi humán szolgáltatások biztosítását és a hátrányos helyzetű népesség támogatását jelenti.

Rész cél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés

A város jövőképében is megjelenő együttműködés iránti igény egyik formája a fejlesztések összehangolása települési és járási szinten. Ennek számos területe képzelhető el, egyik aktuális feladata a közös turizmus stratégia kidolgozása, amelyben a kerékpárút-fejlesztéseknek, illetve a turisztikai vonzerő- és kínálatfejlesztés egyes elemeinek harmonizálására, valamint közös marketing stratégiára van szükség. A közös termékcsoportok kialakítása a turizmus eredményességét alapozza meg. Fontos a megyehatáron túlnyúló kapcsolatok, együttműködések ápolása is, mint például az Enying és Siófok közötti sokrétű kapcsolat, a két járásközpont közötti együttműködés, amelynek kereteit a Somogy és Fejér megyék közötti kooperáció is magában foglalhatja.

A közösségi tudatformáláshoz, a városi/térségi kohézió megteremtéséhez szükség van a helyi, kisközösségi identitás erősítésére. Ennek első lépése egy kommunikációs stratégia felépítése lehet, amely tartalmazza azokat a lépéseket és formákat, amelyek megvalósítása az identitásfejlesztésben szerepe van (értékkataszter, helyi sajátosságokhoz kapcsolódó közösségi események szervezése stb.). E cél eléréséhez lehetőséget kínálnak a speciális nevelés programok is, amelyek bevezetése a helyi oktatási-nevelési intézményekben a fiatalok kötődését, lokálpatriotizmusát erősíti.

A fenti feladatok teljesítésében a helyi civil szervezeteknek jelentős a szerepe. Elsőként e szférában ésszerű az együttműködések különböző formáinak kialakítása, hiszen ez önkéntes munkát igényel. Különböző civil fórumok szervezésén keresztül lehetőség van a város életében fontos szerepet játszó kérdések közösségi megvitatására, konszenzus kialakítására. Célszerű a fiatalok kiemelt kezelése az akciók során, fontos lenne fokozott bevonásuk a helyi döntéshozatalba. A különböző típusú városfejlesztési, jövőre vonatkozó döntések megosztása a fiatal korosztállyal, illetve azok részvételén alapuló tervezése, betekintést biztosít számukra a város jövőjét, és egyben a saját helyi távlati lehetőségeiket illetően.

Intézkedések:

- 1.1. Helyi lakosság bevonását biztosító közösségi, kommunikációs stratégia kialakítása fejlesztése
- 1.1.2. Községi, szabadidős, térségi vonzerővel bíró programok szervezése
- 1.1.3. Helyi és kisközösségi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai nevelési programok kidolgozása
- 1.1.4. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése
- 1.1.5. Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló helyi szemléletformáló akciók és képzések

Rész cél: 1.2. Társadalmi befogadás erősítése

Az elmúlt időszak gazdasági-társadalmi hanyatlásának következményei többek között a családok rászorultságának növekedésében érhetők tetten. A hátrányos helyzetű csoportok segítésére, a társadalmi kirekesztés csökkentésére így kiemelt figyelmet kell fordítani. Ehhez járulnak hozzá azok az önkormányzati kezdeményezések, amelyek a foglalkoztatottság növelését, a szegénység felszámolását segítik elő (közmunka-program, szociális szövetkezetek, helyi főzőkonyha kialakítása). Az állami szerepvállalás mellett fontos azon civil szervezetek tevékenységének támogatása, amelyek kiegészítve a város törekvéseit, részt vállalnak a szegénységi programok megvalósításában. Ez elsősorban a tevékenységek összehangolását, különböző segítség (pl. garancia a pályázatokhoz) nyújtását érinti. A komplex felzárkóztató programok mellett a speciális nevelési igényű gyerekek számára speciális oktatási-nevelési programok (alternatív megoldások, tanodák stb.) kidolgozásával és megvalósításával lehet hozzájárulni a társadalmi kohézió növeléséhez és a befogadás erősítéséhez.

Intézkedések:

- 1.2.1. Hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának növelése
- 1.2.2. Komplex felzárkóztató programok kidolgozása
- 1.2.3. Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési formák bevezetése
- 1.2.4. Krízishelyzetben lévő családok támogatása
- 1.2.5. Otthoni időskori ellátóhálózat fejlesztése

- I.2.6. Fiatalok integrációjának elősegítését, valamint aktivitásuk és társadalmi kohéziójuk növelését szolgáló élménypedagógiai és fizikai aktivitásra építő programok infrastrukturális hátterének kialakítása
- I.2.7. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása

II. Stratégiai cél: Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása

amely szolgálja a települési életminőség fejlesztését a települési terek megújítását és fenntartását, valamint a helyi gazdaság alapjainak megteremtését és a többlábon álló gazdaság kialakulásának ösztönzését.

Rész cél: II.1. Élhető, működő városi léttér létrehozása

A helyi identitás erősítésének céljához szorosan kapcsolódik a város komfortossá tétele, a minőségi léttér létrehozása. Ehhez számos műszaki infrastrukturális feltétel (energihatékonyság, hulladékgazdálkodás kiterjesztése, ivóvízhálózat korszerűsítés) megteremtése, a járásközpont érzet biztosítása is hozzájárul.

Enying város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Középtávú célok és azok összefüggései identitás-elemek, mint például a közösségi terek kijelölése, rendezése, fejlesztése (Cifra-kert felújítása, szabadtéri színpad korszerűsítése, esetleg új helyszín kialakítása). Ehhez kapcsolódik a helytörténeti emlékek megőrzése, azok bemutatásának megoldása (Tornyos iskola).

A klímaváltozás hatásainak mérséklése és az alkalmazkodás érdekében fontos a körforgásos gazdaságra való áttérés és kiemelten a felszíni és csapadékvíz megtartásának növelése. Különösen kiemelt érdek ez a magas színvonalú öntözéses gazdaságok tevékenységének folytatása és a zöldülő város program érdekében, ha a Balatonból történő vízkivétel korlátozás alá esik. Cél, hogy a Csík-gát és a Cinca-patak mentén lévő víztározás és a tisztított szennyvizek fokozottabb megtartása.

Enying központ jellegének, városi funkcióinak erősítése a 2015. évi ITS-nek is az egyik fontos célkitűzése volt. Ennek megvalósulása lassú folyamat. E folyamatban meghatározó szerepe van egy vonzó városközpont kialakításának. A kerékpárút-fejlesztés és a főút menti parkolás biztosításával, rendezett zöldfelület létrehozásával számos kereskedelmi és szolgáltató egység, és így a lakosság számára is vonzó Főutca jöhet létre.

Intézkedések:

- II.1.1. Zöld város program folytatása
- II.1.2. Főutca-program megvalósítása
- II.1.3. Csapadékvíz-elvezetés, befogadók rendezése, természetes vízmegtartó megoldások kialakítása – kisvízfolyásokkal történő kapcsolat
- II.1.4. Belterületi és külterületi utak felújítása

Rész cél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése

Enying gazdasági potenciáljának számos tényezője adott (közlekedés-földrajzi helyzet, kiváló termőhelyi adottságok, természeti-kultúrtörténeti értékek). Az elmaradottság csökkentésének is több eleme rendelkezésre áll (gimnázium, kereskedelmi adottságok, infrastruktúra), amelyekre alapozva megvalósítható a szakképzés bővítése olyan területeken, ami a helyi gazdaságfejlesztést szolgálja (mezőgazdasági ismeretek átadása, háztáji gazdálkodási kultúra megerősítése, turizmus-, informatikai és nyelvi képzések stb.). A szakképzésen túl a felnőttoktatásra is jelentős szerep hárul.

A természeti és kulturális értékek vonzerővé alakításával elindulhat a város turisztikai háttértelepüléssé fejlesztése, amely jelentősen hozzájárul majd a sokrétű gazdaság kialakításához.

Ilyen lehetőségek rejlenek a kiváló agráradottságok talaján az üdülőtérseg egészséges élelmiszerekkel történő ellátásában, helyi termékek őstermelői piacának kialakításában, a balatoni vonzerőt kiegészítő adottságok kiépítésében (pl. kalandváros gyerekeseknek rossz idő esetére).

Az M8 autópálya Dég irányban nyújtott íve - amely lehetővé teszi a 64. sz. úttal való, azt tehermentesítő kapcsolatot- valamint a mátyásdombi bekötő úrnál kialakítandó csomópont jelenti Enying és térsége számára a legpozitívabb kapcsolattartást a várostérseg településeivel és a Balaton mindkét partjával. Egyben a 64. sz. út átkelési szakaszának forgalomcsillapításához is hozzájárulhat.

Az M8 gyorsforgalmi út és a mátyásdombicsomópont – nem utolsó sorban a nyomvonal mellett húzódó esetleg gyengébb minőségű vagy zárványterületek gazdasági övezetbe, autópályát kiszolgáló létesítmények elhelyezésére való igénybevétele jelentős értéket képvisel.

További potenciál a tervezett Budapest-Balaton kerékpárúthoz való csatlakozás, illetve a szomszédos balatoni településekkel történő kapcsolat javítása, valamint ehhez kiépíthetők a szükséges kiszolgáló létesítmények (pihenők, szervizek stb.).

Enying informatikai ellátottsága lehetőséget ad a 21. századi gazdaságfejlesztési eszközök alkalmazására, a város bekapcsolására az e-gazdaságba, e-ügyintézésbe, valamint a lakosok távmunkában történő alkalmazására.

A gazdaságfejlesztés, az ismertség elterjesztésének alapja a városmarketing kialakítása (szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felületek). Ennek felépítése, megvalósítása a gazdaság minden ágát szolgálja.

Intézkedések:

- II.2.1. Kihasztnálatlan épületek és területek közösségi és gazdasági célú hasznosítása
- II.2.2. Infókommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása
- II.2.3. Településmarketing
- II.2.4. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

Rész cél: II.3. A gazdaság sokrétűségének kialakítása

A globális folyamatokra jellemző multikultúrával és tömegtermeléssel szemben a kis városok versenyképességét a specializált keresletet kielégítő egyedi kínálat megteremtése biztosíthatja. Ilyen lehetőség Enyingen is rendelkezésre áll. A szomszédos/ járási településekkel összehangolt turizmusfejlesztési elképzelések megvalósítása együttműködést igényel. Ez vonatkozik úgy a vonzerőfejlesztésekre, mint a szolgáltatások és szállásférőhelyek kialakítására is. A turizmus a helyi gazdaság több lábán állását elősegítő tevékenység, mivel szezonális jellege nem teszi lehetővé az egész éves foglalkoztatást. Ezért megtervezése fokozott gondosságot, alapos számításokat igényel, de hatása megmutatkozik a szolgáltatások bővülésében, a hagyományok felelevenítésében, a természeti és kulturális értékek tudatos fenntartásában, megőrzésében.

A helyi gazdaság felpozsdtításához szükség van a vállalkozó kedv ösztönzésére, a vállalkozások biztonságosabbá tételére. Ehhez elsősorban olyan szolgáltatásokat kell biztosítani, amelyek segítséget nyújtanak a pályázati rendszerben történő eligazodásban, a vállalkozói ismeretek elsajátításában, továbbképzésekben, fórumok szervezésében.

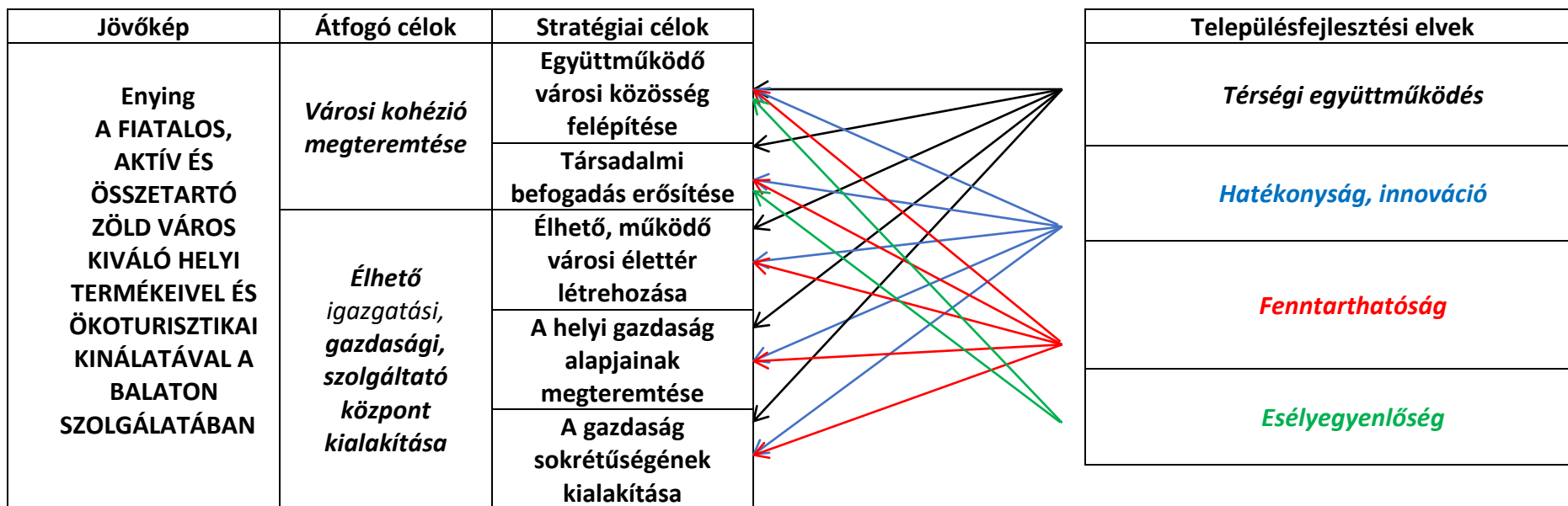
Természetesen elsődleges szempont, hogy a helyi vállalkozások tevékenysége támogatást kapjon, azonban az egyéb vállalkozások letelepítése is fontos szempont. Ehhez azonban stratégiát kell kidolgozni, hogy milyen ösztönzőkkel lehet elérni, hogy a helyi igényeknek (pl. szakember, vagy

kapcsolódás más tevékenységekhez) megfelelő, a többi gazdasági tevékenységet és a helyi környezet- és életminőséget nem zavaró cégek letelepedését támogatja a város.

Intézkedések:

- II.3.1. A járási szintű turizmusfejlesztési koncepció, turisztikai együttműködések
- II.3.2. Balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások fejlesztése
- II.3.3. A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

2. ábra: Jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

A tervezett fejlesztési célok többségében kifejezetten Enying város fejlesztését célozzák, azonban elsősorban szociális területen a város járási szintű ellátásokat biztosít, ezért az ide tartozó fejlesztések is járási szintű hatással bírnak. A fejlesztések közül a balatoni turisztikai régió közelségének kihasználást célzó turisztikai és infrastrukturális fejlesztésekkel pedig a járáson túlmutató eredmények is elérhetők.

A városrészi leképezésre vonatkozó pontosabb információk a beavatkozási területeket bemutató alábbi táblázat tartalmazza, ahol az egyes egyedi és akcióterületi beavatkozások/projektek esetében az érintett településrészt jelöltük és külön jelöltük az egész várost érintő, illetve hálózatos beavatkozásokat.

Intézkedés	Beavatkozás	Egész várost érintő	Hálózatos projekt	Településközpont	Balatonbozsok	Kabókapusztja	Leshegy	Öreghegy	Alsótekeres
Városi kohézió megteremtése									
Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés									
Helyi lakosság bevonását biztosító közösségi, kommunikációs stratégia kialakítása fejlesztése	Lakossági kommunikáció stratégia és humán erőforrás fejlesztés	X							
	A település kommunikációs platformjainak és kommunikációs infrastruktúrájának a fejlesztése (online és offline).	X							
Közösségi, szabadidős, térségi vonzerővel bíró programok szervezése	Kulturális intézmény fejlesztése	X	X	X					
	Települési ifjúsági és közösségi rendezvények szervezése	X							
Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése	Civil szervezetek támogatása	X							
	Civil egyeztető fórum	X							
Helyi és kisközösségi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai nevelési programok kidolgozása	Helyi hagyományokhoz és sajátosságokhoz kapcsolódó nevelési program kialakítása	X							
Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló helyi szemléletformáló akciók és képzések	Képzéssorozat a település intézményei számára	X							
	Szemléletformáló lakossági akciók	X							
Társadalmi befogadás erősítése									
Hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának növelése	Közfoglalkoztatás keretében közösségi terek kialakítása, fenntartása	X							
	Távmunka támogatása infrastruktúrával és eszközökkel	X							
	Digitális kompetencia fejlesztése	X							
Hátrányos helyzetű népesség integrálását szolgáló komplex felzárkóztató programok kidolgozása	ESZI humán erőforrás fejlesztés	X							
	Óvodai és iskolai szociális program bővítése	X							

Intézkedés	Beavatkozás	Egész várost érintő	Hálózatos projekt	Településközpont	Balatonbozsok	Kabókapusza	Leshegy	Öreghegy	Alsótekeres
	HH térkép készítése	X							
Otthoni időskori ellátóhálózat fejlesztése	Otthoni jelzőrendszeres szolgáltatás kialakítása	X							
	Szakápolás biztosítása	X							
	Nappali ellátás időbeli kiterjesztése	X							
Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési program bevezetése	Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda létrehozása								
	Óvodai felzárkóztató programok kidolgozása, alkalmazása	X							
	ILMT program	X							
	Nyári gyermekfelügyelet biztosítása	X							
Fiatalok integrációjának elősegítését, valamint aktivitásuk és társadalmi kohéziójuk növelését szolgáló élménypedagógiai és a fizikai aktivitásra építő programok infrastrukturális hátterének kialakítása	Fiatalok bevonása a döntéselőkészítési folyamatokba	X							
	Óvodai intézmények felújítása	X		X					
	Bérlakásprogram megvalósítása, fecskéházak építése	X							
Egészségprogramok népszerűsítése	Prevenációs programok feltételeinek javítása	X							
Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása									
Élhető, működő városi életkép létrehozása									
Zöld város program folytatása	Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztés		X						
	Közösségi, rekreációs területek fejlesztése			X					
	Komplex zöldfelület-gazdálkodást támogató rendszerek kiépítése		X						
Főutca-program megvalósítása	A Fő utca közterület-rendezése és zöldfelületi megújítása		X	X					
Csapadékvíz-elvezetés, befogadók rendezése, természetes vízmegtartó megoldások kialakítása – kisvízfolyásokkal történő kapcsolat	Városon belüli csapadékvíz elvezetés megoldása		X						
	Ökológiai folyosók természetvédelmi célú rendezés		X						
Belterületi és külterületi utak felújítása	Belterületi utak felújítása		X						
	Külterületi utak felújítása		X						
A helyi gazdaság alapjainak megteremtése									
Kihasztnátlan épületek és területek közösségi és gazdasági célú hasznosítása	Megvalósíthatósági tanulmány készítése	X							
	Önkormányzati tulajdonú, közösségi épületek felújítása	X							

Intézkedés	Beavatkozás	Egész várost érintő	Hálózatos projekt	Településközpont	Balatonbozsok	Kabókapusza	Leshegy	Öreghegy	Alsótekeres
	Kastély: co-working iroda, rendezvényter, vendéglátó létesítmények, helytörténeti látványosság, befektetők keresése			X					
	Barnamezős területek, egyéb kisebb közösségi célú épületek hasznosítása	X							
Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása	Városi applikáció kidolgozása	X							
	Szabad hozzáférésű info-központok, információs weboldalak, e-gazdaság, e gazdasági szereplők vonzása	X							
	Bizonyos települési szolgáltatások (pl. kulturális gazdaság működése és közösségfejlesztés) térségi szintű szervezését segítő okos megoldások (erőforrásmegosztási célból)	X							
Településmarketing	Szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felület, online településmarketing és információs rendszerek létrehozása	X							
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	Regionális jelentőségű kerékpáros infrastruktúra fejlesztése		X						
	Helyi jelentőségű kerékpáros infrastruktúra fejlesztése		X						
A gazdaság sokrétűségének kialakítása									
A járási szintű turizmusfejlesztési koncepció, turisztikai együttműködések	Turizmusfejlesztési koncepció megalkotása	X							
	Természeti és kulturális értékek turisztikai vonzerővé alakítása		X						
Balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások létrehozása	Turisztikai szolgáltatásfejlesztés	X							
	Szálláshelyfejlesztés	X							
A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése	K+F aktivitás és adaptáció, illetve az innovációs teljesítmény növelése az agrárgazdasági vállalkozásokban	X							
	Rövid ellátási láncok fejlesztése	X							

1. táblázat: A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A fejlesztések eredményes megvalósítása érdekében az ágazati szintű stratégiák és a településrendezési eszközök készítésekor, illetve a döntéshozásban az adatalapú megközelítés szükséges. Ennek érdekében az alábbi mutatók vizsgálata, rögzítése és nyomon követése a TFK-ban meghatározott célok elérését szolgáló Integrált Településfejlesztési Stratégia és a településrendezési terv, valamint egyéb ágazati stratégiák megvalósítása során szükséges. Az alábbi mutatók jelenleg nem érhetők el teljes körűen, de a megcélzott fejlesztések eredményeként ezek az információk előállíthatók, beszerezhetők lesznek a közeljövőben.

Társadalmi pillér	
Tématerület	adat/mutató
Oktatás	általános Iskolai tanulók számának aránya a városi általános iskolás korú népesség számához viszonyítva
	felsőfokú végzettségű 25 éves és idősebb népesség aránya
	interaktív táblával rendelkező osztálytermek aránya
	100 tanulóra jutó számítógépek aránya az oktatási intézmények típusai szerinti megoszlásban
	a város oktatási intézményei működését támogató önkormányzati költségvetési hozzájárulás aránya a teljes éves költségvetésben
Egészség	korcsoportok (csecsemő, gyerek, felnőtt, idős) halálozási aránya (1000 főre vetítve),
	távmonitorig, tele-medicina rendszerekkel elért páciensek száma
	65 év felettiek aránya a teljes népességben
	egészségügyi szakellátó intézményre vetített lakosság
	egy háziorvosra jutó átlagos betegszám
	táppénzes napok száma 1000 főre vetítve
	egy gyerekorvosra jutó átlagos betegszám
Demográfia	eltartottak (65 év felettiek, 0-15 év alattiak) aránya
	öregségi mutató
	vándorlási különbözet az elmúlt 10 év átlagában
Életminőség	adófizetők aránya az aktív korúak között
	nem megfelelő komfortfokozatú lakások aránya
	szegregátumban élők aránya
	a város 1 főre eső adózott jövedelme
	SZJA-t fizetők aránya
	munkanélküliség aránya
	1000 főre vetített internet előfizetés

Társadalmi pillér	
Tématerület	adat/mutató
	1000 főre jutó személygépkocsi
	ingatlanpiaci mutatók (Ft/m ²)
	önkormányzat költségvetésében a kultúrára fordított összeg aránya
Megfizethetőség	önkormányzati bérlakásszektor aránya a városi lakásállományhoz viszonyítva
	önkormányzati átlagos lakásbérleti díjak a városi átlagos lakásbérleti díjak arányában
A munka és a magánélet egyensúlya	átlagos munkaóra
	részmunkaidős foglalkoztatottak aránya a családok számához viszonyítva
	intézmények elérhetősége
	zöldterületek/szabadidős területek elérhetősége
	sportklubok kihasználtsága (sportklubok számának és forgalmának aránya)
	lakosság számára rendezett sportrendezvények száma
Bűnözés	éves erőszakos bűncselekmények 1000 főre vetítve
	kamerarendszerekkel megfigyelt területek lefedettsége
	térfigyelő rendszerekkel, intelligens kamerarendszerrel azonosított szabálysértések, bűncselekmények száma az adott településen
	távriasztással felszerelt lakások száma (1000 főre vetítve)
Kulturális kínálat	programkínálati adatok: események száma lakosra vetítve
	események tömegvonzása /látogatottsága
Digitális közszolgáltatás és alkalmazások	éves szinten 1 önkormányzati ügyintézőre jutó eljárások száma
	digitális önkormányzati és kormányhivatalos közszolgáltatás igénybevevőinek aránya az összes egyedi ügyhöz képest
	papírmentes folyamatok aránya az önkormányzatnál
Internet szolgáltatások	ingyenes Wi-Fi elérhetőségek száma (1000 főre vetítve)
	nyilvános közösségi hotspotok által lefedett terület
Befogadás, integráció	működő civil szervezetek átlagos költségvetési támogatottsága (szervezetek száma/összes költségvetési támogatás)
	civil szervezetek száma (működő)
	önkormányzati választási részvétel aránya a választókorú népességben
	támogatott közösségi hozzáférési pontok száma
	nemek aránya a képviselők között
	nemzetiségi önkormányzatok száma
	digitális eszközökkel ellátott hátrányos helyzetű lakosok száma, aránya
Kreativitás	a kreatív iparágban foglalkoztatottak aránya az aktív korúakra vetítve
	külföldön született városiak aránya

Társadalmi pillér	
Tématerület	adat/mutató
	EU választáson való részvétel aránya
	1000 főre jutó szabadalmi bejelentések száma
	közösségi részvétellel megvalósult fejlesztések aránya
	digitális konzultációk részvételi aránya
	városi székhelyű startupok / városi székhelyű gazdasági társaságok számának aránya

2. táblázat: Társadalmi pillér indikátorai

Gazdasági pillér	
indikátor	adat/mutató
Üzleti környezet	átlagos ügyintézési idő (önkormányzati ügytípusonként)
	adókörnyezet
	szabályozók
	honlappal rendelkező vállalkozások aránya
	KKV szektor aránya
	vállalkozások iparági megoszlása
Önkormányzati működés	egy főre jutó önkormányzati kiadások
	online döntéshozatali rendszerben elindított témák
E-gazdaság, innováció	IT Start Up vállalkozások aránya
	K+F szektor vállalkozásainak aránya
	Co-working munkahelyek aránya az irodai munkahelyekre vetítve
	e-kereskedelem, e-szolgáltatás aránya 1000 főre vetítve
	internetes weboldallal rendelkező kereskedelmi vállalkozások aránya
Foglalkoztatottság	foglalkoztatottak száma az aktív korú népesség arányában
	bejáró/helyben lakó munkaerő
	ingázók megoszlása
Turizmus	vendégéjszakák száma
	egy főre jutó turisták száma
	külföldi vendégéjszakák száma
Termelékenység, hatékonyság a város gazdaságában	város bruttó nemzeti hozzáadott érték
	export értékesítés nettó árbevétele
Közösségi közlekedés	közösségi közlekedés fajtái /lehetőségek

Gazdasági pillér	
indikátor	adat/mutató
	megállók elérhetősége (5 perces sétával)
	intermodális csomópontok száma
	e-járművekkel lefedett vonalak aránya
	naponta a városba és a városból ingázó foglalkoztatottak aránya
	P+R parkolók befogadóképessége / ingázók száma
	távolsági közlekedési kapcsolatok (viszonylatok) száma, átlagos járatsűrűség
	utaskilométer a helyi tömegközlekedésben
	igény alapú közösségi közlekedési lehetőségek száma
Konnektivitás	4G/5G lefedettség
	internet előfizetők aránya
	30 Mbps sávszélességű penetrációja a közigazgatási területhez viszonyítva
	azon infrastruktúra komponensek száma, amelyek installált szenzorral rendelkeznek (pl: közlekedés, közösségi közl. igény, parkolás, levegőminőség, hulladék, víz, közvilágítás)
	önkormányzati Open data adatszolgáltatás mennyisége
	adatgazdálkodási stratégia megléte van / nincs
	hivatalos városi, a bizalmas adatok kezelésére vonatkozó adatvédelmi politika megléte van / nincs

3. táblázat: Gazdasági pillér indikátorai

Környezeti pillér	
indikátor	adat/mutató
Környezeti kockázatok	belvíz által okozott károk éves összege
	szélvihar károk éves összege
	aszálykárok éves összege
Zöldterületek	zöldterületek aránya a közigazgatási területhez viszonyítva
	1 főre jutó városi zöldfelületek és megoszlásuk (zöldterület, intézményikert, magánkert)
	zöldfelületek összekapcsoltságának aránya
	gyalog 5 percen belül elérhető zöldterületekkel lefedett lakóterületek aránya
Energia	egy háztartásra vetített háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége
	egy háztartásra vetített az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyiségének
	távhőellátásra felhasznált hőmennyiség átlagos értéke a szolgáltatásba bekapcsolt háztartásokra vetítve
	felhasznált melegvíz mennyisége a szolgáltatásba bekapcsolt háztartásokra vetítve

Környezeti pillér	
indikátor	adat/mutató
Levegőszennyezés	megújuló energiaforrásokból származó energia aránya
	alacsony energiafogyasztású közvilágítás révén a világításra használt villamosenergia-felhasználás csökkenése az adott településen (kWh/év)
	szennyező anyagok (NO ₂ , O ₃ , PM ₁₀ , SO ₂ ,) átlagos szintje
ÜHG kibocsátás	digitális zaj- és levegőmérés állomások száma az adott településen
	légzőrendszeri betegek aránya az összes betegszámhoz viszonyítva
	szén-dioxid kibocsátás t/fő
Hulladékgazdálkodás	CO ₂ leválasztó és tároló létesítmények, projektek száma
	újrafeldolgozással hasznosított települési szilárd hulladék aránya
	komposztálással hasznosított települési szilárd hulladék aránya
Ivóvíz és szennyvíz-kezelés	hulladékelszállítási távolság
	hulladékszállítási gyakoriság
	hulladékszigetek száma db
Kerékpár infrastruktúra	veszélyes hulladék gyűjtőhelyek száma db
	intelligens hulladékszállítással elszállított hulladék mennyisége t/év
	a lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék
Elektromos járművek használatának ösztönzése	a lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék kg/fő
	közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	közüemi csatornahálózatba bekötött lakások aránya
Természeti katasztrófák monitoringja	vízellátás veszélyeztetettsége
	kezelt szennyvíz aránya a szolgáltatott közüemi ivóvíz mennyiséghez viszonyítva
	egy főre eső kerékpárok száma
Közlekedési terhelés - szállítás, fuvarozás	önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza
	kerékpáros hivatásforgalom aránya
	forgalomban lévő elektromos járművek aránya
Épületenergetika	elektromos töltőkutak / forgalomban lévő járművek aránya
	korai előrejelző rendszerek és mérőállomások száma, digitális adataik elérhetősége (csapadékvíz mennyiség és minőség mérés, időjárási adatok, stb.)
	főutakon átmenő forgalom (egységjármű/nap)
Közlekedési terhelés - szállítás, fuvarozás	áruszállító járművek típusainak megoszlása (benzin, dízel stb.)
	áruszállítás terhelése
	személygépjármű hivatásforgalom utas km
Épületenergetika	energetikai tanúsítvánnyal rendelkező háztartások és intézmények/épületek aránya

Környezeti pillér	
indikátor	adat/mutató
	egyedi megújuló energiát termelő berendezéssel rendelkező háztartások, ipari-, köz- és mezőgazdasági épületek aránya/száma
	intelligens közmű mérőket használó épületek aránya
	energiahatékonysági beruházással érintett önkormányzati tulajdonú ingatlanok aránya
	megújuló energiát használó önkormányzati tulajdonú ingatlanok aránya
Klíma barát város	1 főre eső összes energiafogyasztás aránya (MWh/fő)
	klímastratégia vagy SECAP (van / nincs)
	fenntartható energiamenedzsmenttel foglalkozó szervezeti egység, vagy a településtervezési irodán belül ilyen irányú szakképesítéssel rendelkező személy van/nincs
	helyben gyűjtött csapadékvíz mennyiség újra hasznosításának területi aránya

4. táblázat: A környezeti pillér indikátorai

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A koncepcióban bemutatott célrendszer és koncepció szintű javaslatok hálózatos- és intézményi műszaki infrastruktúra jellegű területigényes elemeket tartalmaznak.

Enying Magyarország egyik legjelentősebb közlekedési tengelye közelében fekszik. A Budapest – Balaton irányt összekötő M7 gyorsforgalmi út és az azzal párhuzamos 7. sz. főút, valamint a fővárosból a Balaton északi és déli partjára tartó vasútvonalak egyaránt a település északi területeihez közel futnak. Ezek a tengelyek az északkelet-délnyugat irányú nagytérségi kapcsolatokat biztosítják Enying számára. A 7. sz. főúthoz körforgalmú csomóponttal kapcsolódó, északnyugat-délkeleti irányú, kisebb kapacitású 64. sz. Enying-Simontornya főút egyben a város főútja is. A 64-es főút a 61-es (Dunaföldvár - Kaposvár-Nagykanizsa, a Dél-Dunántúli régió egyik legmeghatározóbb útvonala) és a 7-es főutakat köti össze. A 64. sz. főút a Dunaföldváron lévő Beszédes József-hídon át - más alternatíva nem lévén - egyedülként biztosít közúti kapcsolatot a Közép- és Dél-Alföld és a Balaton környéke, illetve Észak- és Közép-Dunántúl között.

Az M8 gyorsforgalmi út nyomvonalán az M7 autópálya–Dunaújváros (M6) csomópont közötti, illetve a Dunavecse–Kecskemét (M5) közötti szakaszán egységesen 2x2 sávós autópályává fejleszthető gyorsforgalmi út előkészítése van folyamatban, amely jelentős szakaszon érinti a települést, ezáltal képes lehet a városi elkerülő út szerepének betöltésére és a települést átszelő 64. sz. főút tehermentesítésére.

Az M8 és csomópontja városszerkezeti hatásain túlmenően foglalkozni kell a jelenleg megoldatlan, nem végrehajtott városszerkezeti elemmel, amelyet a 49. Lepsény-Enying iparvágány megléte vagy megszüntetése jelent. A M9 gyorsforgalmi út jelenlegi tervei tartalmazzák a külön szintű keresztezést,

mind a 30. fővonal, mind a 49. iparvágány felett. A tervezési időszakon belül indokolt lenne ezt a dilemmát a város és a közlekedési ágazat döntése alapján feloldani.

A város bekapcsolása az országos és térségi kerékpárút-hálózatba továbbra is kiemelt jelentőségű. A Balaton körüli kerékpárúthoz legcélszerűbben Enying–Alsótekeres városrészen keresztül Balatonvilágos irányába lehetne kapcsolódni. Fontos még a Sió menti kerékpárúthoz való csatlakozás, továbbá Déggel, Lajoskomárommal, illetve Lepsénnyel való kerékpáros kapcsolat megvalósítása. Ezen kapcsolatok legcélszerűbb nyomvonalait a településszerkezeti terv felülvizsgálata során kell meghatározni.

Az országos energiahálózati hálózatok nyomvonalait nem érinti változás, de aktualizálni, helyenként pontosítani szükséges a regionális és helyi szintű nyomvonalakat.

A belterületi és a különálló belterületi részek közötti zöldfelületi rendszeri elemek - különösen a vízfolyások mentén – megtartása, fejlesztése továbbra is lényeges, továbbá ökológiai szempontból is fontos a vízfelületek, tavak megőrzése és többcélú, a közösséget is szolgáló hasznosítás.

Településszerkezeti változásokat eredményező, új beépítetlen területet igénylő javaslatok elsősorban a gazdaságfejlesztési – azon belül is a mezőgazdasági-üzemi, logisztikai és ipari – ágazatok tekintetében jelentkeznek, amennyiben a kiváló és jó minőségű szántóterületek nem zárnak körbe a település belterületét.

A településszerkezeti terv következő felülvizsgálata során az alábbi általános szempontokat kell szem előtt tartani:

- A termőfölddel és a táji értékekkel való takarékos gazdálkodás érdekében javasolt a már kijelölt beépítetlen beépítésre szánt gazdasági és különleges területek felhasználását szakaszosan megvalósítani.
- Új gazdaságfejlesztési területek megvalósításának feltételei: szükséges infrastruktúra kiépítése, környezeti hatástanulmány alapján környezeti fejlesztések megvalósítása is, véderdősávok telepítése, továbbá olyan funkciók letelepedésének támogatása, melyek a város lakosságának sokszínű foglalkoztatási lehetőségeit biztosítják.
- A gazdaságfejlesztési területek közlekedési kiszolgáló infrastruktúrájának nyomvonalait úgy kell meghatározni, hogy a lehető legkisebb területen érintsen lakóterületeket ezzel is csökkentve a közlekedési eredetű zaj és levegőterhelést a városban.
- Városháza területi funkciójának megfelelő építési szabályozása, a közterek kialakításának szabályozása, oly módon, hogy mind a klímaadaptációs szempontoknak megfelelő városi zöldinfrastruktúra hálózat kialakítását, mind a várközpont kulturális-társadalmi központjaként a közösségi tér szerepét is biztosítsa.
- A városszerkezeti tervben a zöldinfrastruktúra elemek hálózati kapcsolatainak biztosítása szükséges, beleértve a városi zöldfelületek és a külterületi magas ökoszisztéma szolgáltatásokat nyújtó területek összekapcsolását, út menti fasorok, mezővédő erdősávok bevonásával.
- A levegő és zajszennyezés mérséklésére a 64. sz. főút mentén többszintű zöldsáv helyének megteremtése.
- A városi csapadékvízkezelés és a külterületi vízgazdálkodás egységes, új alapokon nyugvó kezelése, melyben a fejlesztések során a csapadékvízvizsszatartás és gazdálkodás szempontjai is érvényesülnek. A természetközeli úgynevezett „natural base solution” megoldások előnybe

részesítése, a víz visszatartás célterületeinek, esőkertek, erdőkertek kijelölése a szerkezeti tervben.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Örökségi értékek

Az örökségi értékek közé országos szinten a régészeti, a műemléki, helyi szinten pedig a helyi védelem alá tartozó épített környezet elemei, objektumok, épületek, területek tartoznak.

A település közigazgatási területén 7 régészeti lelőhelyet tartanak nyilván. A *nyilvántartott régészeti lelőhelyek* az örökségvédelmi jogszabályok alapján általános védeltséget élveznek. A település területén külön rendelet alapján fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelőhely nem található

A városban három *műemlék* található:

- R. k. templom, Nepomuki Szent János (műemléki törzsszám:1696), Kosuth Lajos u., hrsz.: 2295/1, klasszicista, 1841
- Uradalmi épület (műemléki törzsszám:1698), Szabadság tér 2., hrsz.: 1470, késő barokk, 18. század vége
- Batthyány-kastély és parkja (műemléki törzsszám:1697), Szabadság tér 16., hrsz.: 1474/58, késő barokk, 1806 előtt

E műemlékek közül a Batthyány kastély és parkja távlati kezelése, megőrzés-fejlesztése kiemelt kérdés. A kastélynak olyan funkciót kell találni, amely a környezetére és a település közösségére nézve is kedvező, fejlesztő hatású. Cél a kastélyparkhoz egykor tartozó területrészek lehetőség szerinti egyesítése, a parkterület minél nagyobb, összefüggő rehabilitációja, funkcionális felújítása, kertépítészeti rendezése a műemléki szempontok figyelembevételével.

A kastélypark ugyan műemléki védelem alatt is áll a kastéllyal együtt, de nem minősül történeti kertnek. Műemlékileg védett temető és temetkezési emlékhely nincs a településen. Történeti táj és műemléki jelentőségű terület nem érinti a települést, a vonatkozó jogszabály alapján műemléki környezetnek minősülő területek, telkek lehatárolását a szabályozási terv tünteti fel. Nemzeti emlékhely és történelmi emlékhely nem található a településen.

Enyingen, *helyi szinten, önkormányzati rendelettel védett* 17 objektum (jellemzően középületek, emlékművek) és további 6 objektum javasolható ilyen védelemre. A védett és védelemre javasolt objektumok a településkép igen fontos elemei, és a helyi identitás őrzésében, fejlesztésében is lényeges szerepük. A helyi védett értékeket a településszerkezeti terven jelteni kell, a helyi építési szabályzatban pedig szükség szerint építésszabályozási szempontból is foglalkozni kell velük.

Táji, természeti értékek

Az Országos Területrendezési Terv Enyinget is érinti a *tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete*. Az új lehatárolásnak megfelelően Enying déli részén található vízfolyások és körülöttük lévő fás területek tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendők. A HÉSZ-ben a tájképi értékek megtartására figyelemmel kell megfogalmazni a területeket érintő építési szabályozást.

Az országos ökológiai hálózat elemeit szintén az OTTrT tartalmazza. Enyingen elsősorban a település közigazgatási területét érintő vízfolyások mentén, a völgyekben található. A vízparti területek az ökológiai hálózat magterületét képezik, kivéve a belterületet érintő szakaszokat, amelyek ökológiai folyosó szerepet töltenek be. Az ökológiai hálózat Enyinget érintő elemei fontos kapcsolatot jelentenek a nagyobb kiterjedésű magas természeti értékű területek (Balaton- Dél Mezőföld Tájvédelmi Körzet – Sárréti Tájvédelmi Körzet) között, ezzel biztosítva az élőhelyek stabilitását. Az ökológiai hálózat elemei szintén feltüntetendők a településrendezési eszközökben, területükön beépítésre szánt területeket nem szabad kijelölni.

II. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

A koncepció 2.1 és 2.2. fejezete részletesen tartalmazza az ábrázolt célrendszer stratégiai céljainak valamint rész céljainak jellemzését. Ezt jelen fejezetben nem ismételjük meg, csupán a célrendszer felépítését. A koncepció az intézkedések szintjéig tartalmazza a célrendszert. A jelen stratégia feladata, hogy az intézkedéseket részletező beavatkozásokat elemezze a következő fejezetekben. Az elemzés a cselekvési terv táblázatos adatlapokon történik.

Jövőkép: ENYING A FIATALOS, AKTÍV ÉS ÖSSZETARTÓ ZÖLD VÁROS KIVÁLÓ HELYI TERMÉKEIVEL ÉS ÖKOTURISZTIKAI KÍNÁLATÁVAL A BALATON SZOLGÁLATÁBAN

Stratégiai célok

I. Városi kohézió megteremtése		II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása		
Részcélok				
I.1. Együttműködő városi felépítése, identitásfejlesztés	I.2. Társadalmi befogadás erősítése	II.1. Élhető, működő városi léttér létrehozása	II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése	II.3. A gazdaság sokrétűségének kialakítása
Intézkedések				
I.1.1. Helyi lakosság bevonását biztosító közösségi, kommunikációs stratégia kialakítása fejlesztése	I.2.1. Hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának növelése	II.1.1. Zöld város program folytatása	II.2.1. Kihasználatlan épületek és területek közösségi és gazdasági célú hasznosítása	II.3.1. A járási szintű turizmusfejlesztési koncepció, turisztikai együttműködések
I.1.2. Községi, szabadidős, vonzerővel bíró programok szervezése	I.2.2. Komplex felzárkóztató programok kidolgozása	II.1.2. Főutca-program megvalósítása	II.2.2. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása	II.3.2. Balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások fejlesztése
I.1.3. Helyi és kisközségi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai nevelési programok kidolgozása	I.2.3. Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyermekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési formák bevezetése	II.1.3. Csapadékvíz-elvezetés, befogadó rendezése, természetes vízmegtartó megoldások kialakítása	II.2.3. Településmarketing – Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	II.3.3. A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése
I.1.4. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése	I.2.4. Krízishelyzetben lévő családok támogatása	II.1.4. Belterületi és külterületi utak felújítása		
I.1.5. Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló helyi szemléletformáló akciók és képzések	I.2.5. Otthoni időskori ellátóhálózat fejlesztése			
	I.2.6. Fiatalok integrációjának elősegítését, valamint aktivitásuk és társadalmi kohéziójuk növelését szolgáló élménypedagógiai és fizikai aktivitásra építő programok			
	I.2.7. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális háttérének kialakítása			
	I.2.8. A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése			

3. ábra: Enying ITS célrendszere

1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Enying Integrált Településfejlesztési Stratégiájának céljai		Társadalom		Épített és természeti környezet	Gazdaság	
		Együttműködő városi közösség felépítése	Társadalmi befogadás erősítése	Élhető, működő városi élettér létrehozása	A helyi gazdaság alapjainak megteremtése	A gazdaság sokrétűségének kialakítása
Társadalom	Együttműködő városi közösség felépítése					
	Társadalmi befogadás erősítése					
Épített és természeti környezet	Élhető, működő városi élettér létrehozása					
Gazdaság	A helyi gazdaság alapjainak megteremtése					
	A gazdaság sokrétűségének kialakítása					
Erős kapcsolat van						
Van kapcsolat						
Nincs kapcsolat						

4.ábra: Tematikus és a területi célok közötti összefüggések

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az alábbiakban a 23 intézkedéshez tartozó 52 beavatkozást jelenítjük meg az 5 rész cél bontásában.

Stratégiai cél: **I. Városi kohézió megteremtése**

Rész cél I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés

Intézkedés	I.1.1. Helyi lakosság bevonását biztosító közösségi, kommunikációs stratégia kialakítása fejlesztése	I.1.2. Közösségi, szabadidős, térségiszervezetek közötti vonzerővel programok szervezése	I.1.3. Civil biróegyetműködések erősítése	I.1.4. Helyi kisközösségi hagyományokhoz kapcsolódó nevelési programok kidolgozása	és I.1.5. Környezettudatos szemléletmód óvodaiterjedését szolgáló helyi szemléletformáló akciók és képzések
Beavatkozási terület	I.1.1.1. Lakossági kommunikáció stratégia és humán erőforrás fejlesztés	I.1.2.1. Kulturális intézmény fejlesztése	I.1.3.1. Civil szervezetek támogatása	I.1.4.1. Helyi hagyományokhoz és sajátosságokhoz kapcsolódó nevelési program kialakítása	I.1.5.1. Képzéssorozat a település intézményei számára
	I.1.1.2. A település kommunikációs platformjainak és kommunikációs infrastruktúrájának a fejlesztése (online és offline).	I.1.2.2. Települési ifjúsági és közösségi rendezvények szervezése	I.1.3.2. Civil egyeztető fórum		I.1.5.2. Szemléletformáló lakossági akciók

5. ábra: I.1 rész cél beavatkozásai

Rész cél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése

Intézkedés	I.2.1. Hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának növelése	I.2.2. Hátrányos helyzetű népesség integrálását szolgáló komplex felzárkóztató programok kidolgozása	I.2.3. Krízishelyzetben lévő családok támogatása	I.2.4. Otthoni időskori ellátóhálózat fejlesztése	I.2.5. Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési program bevezetése	I.2.6. Fiatalok integrációjának elősegítését, valamint aktivitásuk és társadalmi kohéziójuk növelését szolgáló élménypedagógiai és a fizikai aktivitásra építő programok infrastrukturális hátterének kialakítása	I.2.7. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása
Beavatkozási terület	I.2.1.1. Átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatás biztosítása közösségi terek kialakítása, fenntartása céljából	I.2.2.1. ESZI humán erőforrás fejlesztés	I.2.3.1. Krízis helyzetben lévő családok támogatása	I.2.4.1. Otthoni jelzőrendszeres szolgáltatás kialakítása	I.2.5.1. Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda létrehozása	I.2.6.1. Fiatalok bevonása a döntéshozatali folyamatokba	I.2.7.1. Prevenációs programok feltételeinek javítása
	I.2.1.2. Távmunka támogatása infrastruktúrával és eszközökkel	I.2.2.2. Óvodai és iskolai szociális program bővítése		I.2.4.2. Szakápolás biztosítása	I.2.5.2. Óvodai felzárkóztató programok kidolgozása, alkalmazása	I.2.6.2. Óvodai intézmények felújítása	I.2.7.2. Fogorvosi rendelő korszerűsítése, szociális lakás kialakításával

Intézkedés	I.2.1. Hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának növelése	I.2.2. Hátrányos helyzetű népesség integrálását szolgáló komplex felzárkóztató programok kidolgozása	I.2.3. Krízishelyzetben lévő családok támogatása	I.2.4. Otthoni időskori ellátóhálózat fejlesztése	I.2.5. Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési program bevezetése	I.2.6. Fiatalok integrációjának elősegítését, valamint aktivitásuk és társadalmi kohéziójuk növelését szolgáló élménypedagógiai és a fizikai aktivitásra építő programok infrastrukturális hátterének kialakítása	I.2.7. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása
	I.2.1.3. Digitális kompetencia fejlesztése	I.2.2.3. HH térkép készítése		I.2.4.3. Nappali ellátás időbeli kiterjesztése	I.2.5.3. ILMT program	I.2.6.3. Bérletprogram megvalósítása, fecskeházak, szolgálati lakások építése,	
					I.2.5.4. Nyári gyermekfelügyelet biztosítása		

6.ábra: I.2. rész cél beavatkozásai

Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása

Rész cél: II.1 Élhető, működő városi léttér létrehozása

Intézkedés	II.1.1. Zöld város program folytatása	II.1.2. Főútca-program megvalósítása	II.1.3. Csapadékvíz-vezetés, befogadóközműrendezése, természetes vízmegtartó megoldások kialakítása – kisvízfolyásokkal történő kapcsolat	II.1.4. Belterületi és külterületi utak felújítása
Beavatkozási terület	II.1.1.1. Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztés	II.1.2.1. A Fő utca közterület-rendezése és zöldfelületi megújítása	III.1.3.1. Városon belüli csapadékvíz elvezetés megoldása	II.1.4.1. Belterületi utak felújítása
	II.1.1.2. Közösségi, rekreációs területek fejlesztése		II.1.3.2. Ökológiai folyosók természetvédelmi célú rendezése	II.1.4.2. Külterületi utak felújítása
	II.1.1.3. Komplex zöldfelület-gazdálkodást támogató rendszerek kiépítése			

7.ábra: II.1. rész cél beavatkozásai

Rész cél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése

Intézkedés	II.2.1. Kihasztnálatlan épületek és területek közösségi és gazdasági célú hasznosítása	II.2.2. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása	II.2.3. Településmarketing	II.2.4. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
Beavatkozási terület	II.2.1.1. Megvalósíthatósági tanulmány készítése	II.2.2.1. Városi applikáció kidolgozása	II.2.3.1. Szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felület, online településmarketing és információs rendszerek létrehozása	II.2.4.1. Regionális jelentőségű kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
	II.2.1.2. Önkormányzati tulajdonú, közösségi épületek felújítása	II.2.2.2. Szabad hozzáférésű info-központok, információs weboldalak, e-gazdaság, e gazdasági szereplők vonzása		II.2.4.2. Helyi jelentőségű kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
	II.2.1.3. Kastély: co-working iroda, rendezvényter, vendéglátó létesítmények, helytörténeti látványosság, befektetők keresése	II.2.2.3. Bizonyos települési szolgáltatások (pl. kulturális gazdaság működése és közösségfejlesztés) térségi szintű szervezését segítő okos megoldások (erőforrásmegosztási célból),		
	II.2.1.4. Barnamezős területek, egyéb közösségi célú épületek hasznosítása			

8. ábra: II.2. rész cél beavatkozásai

Rész cél: II.3. A gazdaság sokrétűségének kialakítása

Intézkedés	II.3.1. A járási szintű turizmusfejlesztési koncepció, turisztikai együttműködések	II.3.2. Balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások létrehozása	II.3.3. A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése
Beavatkozási terület	II.3.1.1. Turizmusfejlesztési koncepció megalkotása	II.3.2.1. Turisztikai szolgáltatásfejlesztés	II.3.3.1. K+F aktivitás és adaptáció, illetve az innovációs teljesítmény növelése az agrárgazdasági vállalkozásokban
	II.3.1.2. Természeti és kulturális értékek turisztikai vonzerővé alakítása	II.3.2.2. Szálláshelyfejlesztés	II.3.3.2. Rövid ellátási láncok fejlesztése

9. ábra: II.3. rész cél beavatkozásai

2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Az akcióterület a 314/2012. (XI. 8.) korm. rendelet alapján: az integrált településfejlesztési stratégiában kijelölt egybefüggő terület, ahol az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban van, és amellyel kapcsolatban középtávon jelentős beavatkozást tervez. Az akcióterületek kijelölésének az a célja, hogy a város a középtávú céljainak elérését a fejlesztési tevékenységek, beavatkozások területi alapú tervezésével, megvalósításával, optimális időbeni ütemezéssel és a forrásabszorpciók képesség javításával valósítsa meg. Az akcióterületi alapú tervezés keretében sor kerül a városrehabilitációs tevékenységek összehangolására más típusú fejlesztésekkel is.

Az akcióterületek a beavatkozási célterületek alapján Enying belterületére, azon belül a Fő utca két oldalára és Balatonbozsokra koncentrálódnak. A hálózatos projektek a város teljes közigazgatási területét ölelik fel pl. balatoni kerékpárút. Az egyéb településrészekre egy-egy egyedi projekt vonatkozik.

10. ábra Enying ITS akcióterületei

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

Az alábbiakban az 50 beavatkozást mutatjuk be egységes táblázatos – beavatkozási adatlap - formában az akcióterületeken és azon kívül. Ennélfogva a 2.4. fejezet tartalmát is ezen fejezet tartalmazza.

Stratégiai cél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés

Intézkedés: I.1.1. Helyi lakosság bevonását biztosító közösségi és kommunikációs stratégia

1.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.1.1.1. Lakossági kommunikáció stratégia és humán erőforrás fejlesztés
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés

4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A lakosság felé történő tájékoztatás stratégia, humánerőforrás, platform hiányában alapszinten tartott, de nem proaktív. Ugyanakkor a település lakossága viszonylag aktív a közösségi média felületeken, így a városi közéletbe való bevonásra fontos lehetőség a lakosság felé történő kommunikáció fejlesztése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A beavatkozás célja lakosság jobb tájékoztatása és a közéletbe való bevonásának növelése. Ehhez szükség van az önkormányzat humán-erőforrás fejlesztésére, kommunikációs infrastruktúra fejlesztésére és elérhető célok meghatározására: Lakosság bevonását célzó kommunikációs stratégia kidolgozása. Célzott humán-erőforrás fejlesztés az önkormányzat, vagy annak intézményében: olyan munkatárs felvétele, akinek szakterülete a kommunikáció és teljes vagy részidőben ellátja ezeket a feladatokat.
6.	forrás lehetőség /OP	saját forrás
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat, Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár,
8.	városrészi leképeződése	egész település
9.	térségi leképeződés	nem releváns
10.	output indikátorok	elkészült kommunikációs stratégia (db) önkormányzat kommunikációs feladatait ellátó munkavállalók száma (fő)
11.	eredményindikátorok	lakossági elégedettség nő lakossági civil aktivitás nő

2.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.1.1.2. A település kommunikációs platformjainak és kommunikációs infrastruktúrájának a fejlesztése (online és offline).
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A lakosság felé történő tájékoztatás stratégia, humánerőforrás, platform hiányában alapszinten tartott, de nem proaktív. Ugyanakkor a település lakossága viszonylag aktív a közösségi média felületeken, így a városi közéletbe való bevonásra fontos lehetőség a lakosság felé történő kommunikáció fejlesztése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A kommunikációs feladatokat betöltő online felületek (facebook oldal, városi és önkormányzati intézmények honlapjának) naprakész fejlesztése: Városi újság fejlesztése, terjesztése.

6.	forrás lehetőség /OP	saját forrás
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat, Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár,
8.	városrészi leképeződése	egész település
9.	térségi leképeződés	nem releváns
10.	output indikátorok	városi facebook oldalra feliratkozók száma (fő) megjelent városi újság lapszámainak száma (db)
11.	eredményindikátorok	lakossági elégedettség nő lakossági civil aktivitás nő

Intézkedés: I.1.2. Közösségi, szabadidős, térségi vonzerővel bíró programok szervezése

3.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.1.2.1. Kulturális intézmény fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai Részcéljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város legfőbb kulturális intézménye a Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár, amely megfelelően működik, a lakosság számára kulturális és közösségi programokat szervez, illetve a civilek számára befogadó helyként is szolgál. A kultúrház igen aktív, a könyvtári szolgáltatások mellett, számos helyi programot is szervez a lakosság számára, amely így nagyban hozzájárul a fiatalok helyben tartásához.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A település életébe továbbra is fontos a művelődési ház működése és az általa szervezett programok biztosítása. Javasolt az intézmény folyamatos fejlesztése, új igényekhez történő kulturális szolgáltatások fejlesztése, a művelődési ház humán erőforrásának folyamatos képzése, fejlesztése.

		
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	civil szervezetek, Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár, önkormányzat
8.	városrészi leképeződése	egész település
9.	térségi leképeződés	járési szintű szolgáltatások fejlesztése
10.	output indikátorok	szervezett programok száma (db) intézményi dolgozók számára rendezett képzéseken résztvevők száma (db)
11.	eredményindikátorok	vándorlási veszteség csökken

4.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.1.2.2.Települési ifjúsági és közösségi rendezvények szervezése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A település népességmegtartó képességében erős szerepet játszik a szülőföld szeretete, a helyi identitásban való megerősödés, a kapcsolatok fenntartása és építése, melynek a helyi események megkerülhetetlen területei minden településen. A város által szervezett sikeres rendezvények a Enying ismertségét és ezáltal vonzóképességét is növelni tudja.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Évi egy nagy és több kisebb rendezvény szervezése, amelynek célja, egyrészt a helyi közösségi élet fejlesztése a városon belüli civil kapcsolatok és a városhoz kötődő identitás növelése. A szabadtéri színpad, a központ felújításával lehetőség kínálkozik különböző balatoni üdülőket (is) vonzó rendezvények

		megtartására (koncertek, fesztiválok, nyitott konyhák, bográcsverseny).
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, saját forrás, magánforrások
7.	lehetséges partnerek	civil szervezetek, Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár, önkormányzat
8.	városrészi leképeződése	Egész település
9.	térségi leképeződés	A járás többi településének és a közeli Balatonra látogató turisták, üdülők számára is vonzó események
10.	output indikátorok	Megvalósított programok száma (db) Társadalmi akciókban résztvevők száma (fő)
11.	eredményindikátorok	vándorlási veszteség csökken városba látogató turisták száma nő

Intézkedés: I.1.3. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése

5.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.1.3.1. Civil szervezetek támogatása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az önkormányzati források elmúlt években tapasztalt csökkenésével egyre fontosabb szerep hárul a helyi civil szervezetekre szociális, környezetvédelmi, városszépítő, -fenntartó és hagyományőrző területeken.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Az önkormányzat rendszeresen támogatja a helyi civil szervezetek munkáját mind pénzbeli jutatásokkal, mind a Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár által nyújtott szolgáltatásokkal. Ezeket a támogatásokat a jövőben is tervezi folytatni a város.

		
6.	forrás lehetőség /OP	saját forrás
7.	lehetséges partnerek	civil szervezetek, Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár, önkormányzat
8.	városrészi leképeződése	egész település
9.	térségi leképeződés	A civilek által szervezett programok a járás többi településének és a közeli Balatonra látogató turisták, üdülők számára is vonzóak.
10.	output indikátorok	támogatott civil szervezetek száma (db) civil szervezetek tagjainak száma (fő) civil szervezetek által szervezett programok, események száma (db)
11.	eredményindikátorok	vándorlási veszteség csökken

6.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.1.3.2. Civil egyeztető fórum
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél:/.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A lakosság a település méretéhez képest aktív az online közösségi média felületein egyes közéleti témakörök kapcsán, de nincs vagy alacsony számú a személyes fórumokon való párbeszéd kialakulása. A párbeszéd hiánya számos feltárt problémához is kapcsolódik, ami egyes lakosok életminőségének romlásához vezet alkalmasszerűen és a hatóságok sem tudnak minden esetben intézkedni. Hiánypótló lenne egy olyan új egyeztető platform vagy fórum kialakítása, ahol a megszokott módszerektől eltérő, a párbeszédet, egymás megértését segítő folyamatok tudnak elindulni, hogy egy egységesebb városi közösség jöjjön létre.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A beavatkozás célja az együttműködés és párbeszéd kialakításának támogatása a lakosság körében, illetve a már ma is aktív civil szervezetek közötti napi szintű együttműködés

		erősítése, hogy egy egységesebb, összetartóbb városi közösség jöhessen létre: Eseménysorozat, ami megalapozza egy rendszeresen működő 'civil egyeztető fórum' létrejöttét. A fórumot befogadó intézmény kijelölése, vagy létrehozása.
6.	forrás lehetőség /OP	saját forrás
7.	lehetséges partnerek	civil szervezetek, Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár, önkormányzat
8.	városrészi leképeződése	egész település
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	szervezett fórumok száma (db) fórumon részt vevők száma (fő) civil szervezetek által szervezett programok, események száma (db)
11.	eredményindikátorok	vándorlási veszteség csökken

Intézkedés: I.1.4.1 Helyi és kisközösségi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai nevelési programok kidolgozása

7.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.1.4.1. Helyi hagyományokhoz és sajátosságokhoz kapcsolódó nevelési program kialakítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.1.4. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az oktatási – nevelési munka pedagógia programjai megújulásának és a kor követelményeihez és a megújuló térségi igényekhez való igazítása elengedhetetlen, kiemelt támogatása szükséges, mivel ennek a jövőben, a továbbtanulás, munkahelyválasztás és foglalkoztatottsági lehetőségek

		tekintetében jelentős szerepe lehet a magas hozzáadott értékű tevékenységek választási lehetőségeiben.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Cél az óvodai pedagógiai program fejlesztése, a helyi sajátosságokhoz való módszerek és témakörök kialakítása, a megvalósításhoz szükséges eszközbeszerzések és az óvoda pedagógusok továbbképzésének biztosítása.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	Enyingi Szirombontogató Óvoda
8.	városrészi leképeződése	egész település
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	kidolgozott pedagógiai programok száma (db) képzésen részt vevők száma (fő)
11.	eredményindikátorok	vándorlási veszteség csökken

Intézkedés: I.1.5. Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló akciók és képzések

8.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város, Zöld város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.1.5.1.Képzéssorozat a település intézményei számára
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A személetformálás a környezettudatosság, klímaváltozás, városi klíma, energiafelhasználás, hulladékkezelés, zöldterület fenntartás, háztáji termelés, fogyasztás témaköreiben kiemelten fontos, mivel érinti a városi élettér és munkahelyek kialakításának egyedi folyamatait és döntéseit. Ugyanakkor ezt a szemléletváltást az önkormányzatnak és a városi intézményeknek szükséges mihamarabb elsajátítani, hiszen ők tudják a lakosságot ebben támogatni.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A környezettudatos szemléletváltásban, új elvek, programok kialakításában a város intézményeinek példát kell mutatni, tehát elsősorban az ő tudásukat, képességeit szükséges fejleszteni: • Képzések a zöld-kék infrastruktúra, a városi klíma és környezetvédelem témaköreiben. • Képzések a hulladékgazdálkodás, komposztálás témaköreiben. • Képzések az energiatudatos felhasználás, klímaváltozás témaköreiben. • Városi léptékű beavatkozási programok (stratégia) meghatározása rövid és középtávon.

		
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	résztvevők: Enying Város Önkormányzata, Enying Város Önkormányzatának Városgondnoksága Lehetséges résztvevők: oktatási és kulturális intézmények
8.	városrészi leképeződése	egész település
9.	térségi leképeződés	nem releváns
10.	output indikátorok	képzések száma (db) képzésen részt vevők száma (fő)
11.	eredményindikátorok	lakosság környezettudatossága nő környezet-szennyezések mértéke csökken

9.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város, Zöld város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	1.1.5.2. Szemléletformáló lakossági akciók
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél:I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.1. Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés
4.	miért stratégiai jellegű klíma, energiafelhasználás, hulladékkezelés, zöldterület beavatkozás/ kulcs projekt? fenntartás, háztáji termelés, fogyasztás témaköreiben kiemelt mi indokolja az egyedi fontos, mivel érinti a városi élet és munkahelyek kialakításának beavatkozást?	A szemléletformálás a környezettudatosság, klímaváltozás, városi fenntartás, háztáji termelés, fogyasztás témaköreiben kiemelt mi indokolja az egyedi fontos, mivel érinti a városi élet és munkahelyek kialakításának beavatkozást? folyamatait és döntéseit. A lakosságot különféle programokkal, akciókkal lehet bevonni, a városi intézmények vezetésével.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A szemléletformáló programok célja a lakosság körében a tudásátadás megszervezése, valamint a mindennapokba átültethető jógyakorlatok elsajátítása:

		• Környezetvédelemre, természetvédelemre irányuló városi események szervezése célcsoportonként. • Háztáji gazdálkodása, komposztálása, lakossági hulladékkezelésre irányuló programok szervezése célcsoportonként. • Energiafelhasználásra, fogyasztás témakörére irányuló programok szervezése.
		
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	résztevők: Enying Város Önkormányzata, Enying Város Önkormányzatának Városgondnoksága , civil szervezetek Lehetséges résztvevők: oktatási és kulturális intézmények, lakosság
8.	városrészi leképeződése	egész település
9.	térségi leképeződés	nem releváns
10.	output indikátorok	rendezvények, programok száma (db) rendezvényeken, programokon részt vevők száma (fő)
11.	eredményindikátorok	lakosság környezettudatossága nő környezet-szennyezések mértéke csökken

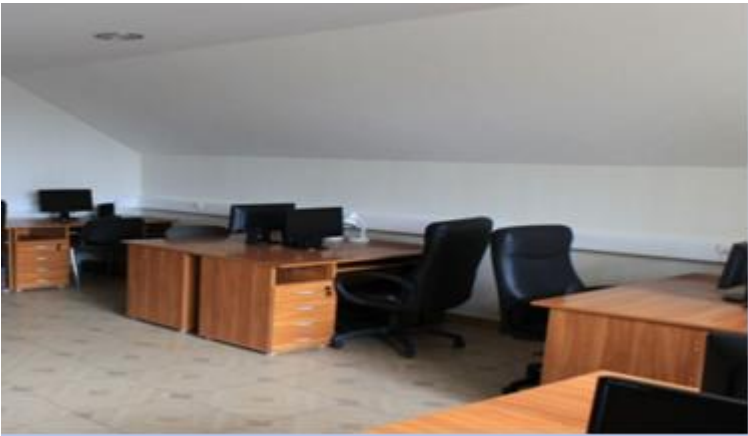
Rész cél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése

Intézkedés: I.2.1. Hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának növelése

10.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.1.1.1 Átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatás biztosítása közösségi terek kialakítása, fenntartása céljából
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Átfogó cél: I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az enyingi közcélú foglalkoztatotti program proaktív eleme lehet a stratégiában fontos beavatkozásként szereplő kohéziós, életminőségi, egyben népességmegtartási célokat szolgáló tevékenységek támogatása. Ez egyben a munka világába való visszavezetéshez is hatékonyan tud hozzájárulni. Emellett nem elhanyagolható az így létrejövő munka hozadéka, amellyel többek között a fiatalok integrációs céljait is teljesíti.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A célzott és folyamatos közhasznú munka támogatása hatékonyan vonja be az iskolázatlan, tehát máshol, piaci körülmények között nehezen foglalkoztatható munkaerőt a helyi hozzáadott érték növelésébe. Ehhez azonban ütemezett munkatervvel kell rendelkezni, illetve annak elképzelésével, hogy konkrétan milyen célra vehetők igénybe a dolgozók. Enyingen az egyik fő cél a fiatalok megtartását, kötődését célzó közösségi terek kialakítása, a másik lehetőség a munkaerőnek a helyi termékek gyártásában, csomagolásában való alkalmazása. A „gazdaportán” a háztartásokban leggyakrabban használt térsztafélék, savanyúságok, befőttek, aszaltványok előállítását válna lehetővé. A gyártás alapanyagait a településen, illetve megyén belül lehet beszerezni úgy, mint a lisztet Székesfehérvárról, a friss tojást a szomszédos településről, Lajoskomáromból, zöldséget-gyümölcsöt helyből. A gyártásban, csomagolásban helyi munkaerők kerülnének alkalmazásra, elsősorban az alacsonyabb képzettségű, más területen nem piacképes korú munkaerők alkalmazásával.

		
6.	forrás lehetőség /OP	VP, közfoglalkoztatási források
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	nincs
10.	output indikátorok	közmunkások száma, fő/év
11.	eredményindikátorok	munkanélküliség csökken, %

11.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.1.2. Távmunka támogatása infrastruktúrával és eszközökkel
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? az egyedi beavatkozást?	A 21. századi foglalkoztatás egyik alternatív formája a távmunka. Ennek hasznosságát és hatékonyságát az elmúlt évek COVID időszakában gyakorlattá vált munkamódszer bizonyította. Ez főpróbája volt a jövőben várható foglalkoztatási forma kiterjesztésének, általánossá válásának, amelynek előnyei közé tartozik a közösségi, illetve személyi közlekedés igénybevételének csökkenése, valamint a foglalkoztatási kínálat közlekedés-földrajzi függetlenedése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Alapja, szükség esetén a digitális kompetenciafejlesztés, amelynek elsajátításával és a szükséges eszközök biztosításával, továbbá tanácsadási támogatással munkalehetőségek felkutatására nagyobb lehetőségek állnak rendelkezésre az alacsony munkaintenzitású háztartások, illetve alacsony iskolázottságú állástalanok számára. A beavatkozás részeit képezheti esetleg teleház szolgáltatás nyújtása, közösségi munkahelyekkel.

		
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat, Fejér megyei önkormányzat, Paktum Iroda
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	nincs
10.	output indikátorok	biztosított elektronikai eszközök száma (fő) informatikai tanácsadók száma (fő) teleház van/nincs
11.	eredményindikátorok	távmunkában alkalmazottak száma (fő) elektronikai eszközökkel felszerelt családok aránya nő, %

12.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.1.3.Digitális kompetencia fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű jövő munkahelyeinek való megfelelés érdekében, ezért a beavatkozás/ kulcs projekt? hátrányos helyzetű és rászoruló munkavállalók számára mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A digitális kompetenciák fejlesztése elengedhetetlen tartozéka a jövő munkahelyeinek való megfelelés érdekében, ezért a beavatkozás/ kulcs projekt? hátrányos helyzetű és rászoruló munkavállalók számára szükséges az ilyen programok biztosítása, annak rendszeres szervezése és a gyakorlás lehetőségeinek intézményes biztosítása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Digitális kompetencia fejlesztő programok szervezése járási szinten, hátrányos helyzetű munkavállalók vagy munkanélküliek számára. Helyi teleházakban vagy iskolák informatikai termében biztosítani szükséges a program bonyolítását és a gyakorlás lehetőségét. A családsegítő szolgálatoknál meg kell teremteni a támogatott ügyintézés lehetőségét. Helyi teleházakban, illetve iskolai informatika teremben lehet a programot lebonyolítani, ugyanitt gyakorlási lehetőséggel. A családsegítő szolgálatnál meg kell teremteni a támogatott ügyintézés lehetőségét.

		Cél, hogy a megfelelő kompetenciákkal bíró munkavállalók kedvezőbb piaci helyzetbe kerüljenek, jobb anyagi körülményeket támogató munkahelyekhez jussanak.
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+, TOP+
7.	lehetséges partnerek	Fejér megyei munkaügyi központ, önkormányzat, Paktum Iroda
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Kistérségi Többcélú Társulás keretében célszerű megszervezni ezeket a programokat, hálózatos szervezéssel, kampány jelleggel.
10.	output indikátorok	célzott oktatásban résztvevők száma fő/év
11.	eredményindikátorok	foglalkoztatottság nő, % a digitális kompetencia növekedésének eredményeként jobb munkaerő-piaci esélyek növekedő egyéni és társadalmi versenyképesség

Intézkedés: I.2.2. Hátrányos helyzetű népesség integrálását elősegítő komplex felzárkóztató programok kidolgozása

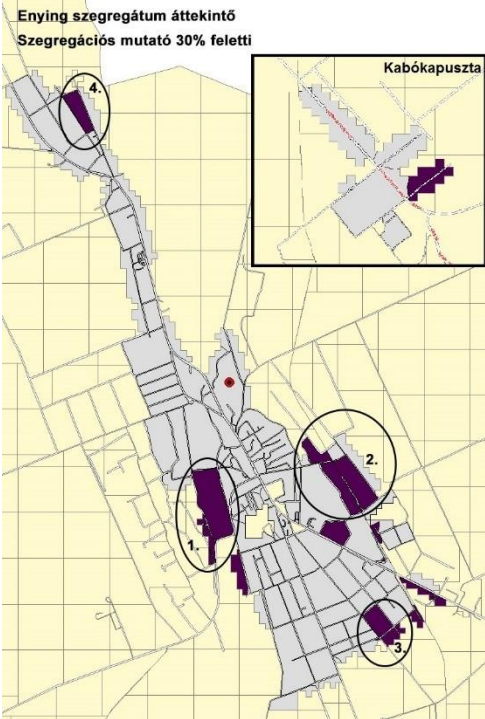
13	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.2.1.ESZI humánerőforrás fejlesztés
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2.Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az Enyingi Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) látja el a mikrokörzeti települések (Lajoskomárom, Lepsény, Mátyásdomb, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Szabadhídvég és Enying) kötelező szociális- és gyermekvédelmi feladatait, így az idősek nappali ellátását, a gyermekjóléti szolgáltatást, a szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a családsegítést. Az időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátását Enying város önállóan szervezi meg, szintén az ESZI útján.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Ahhoz, hogy a társadalmi felzárkóztatás humánerőforrás feltételei teljesüljenek az ellátásban szereplők körének

		kiterjesztése, kompetenciáinak erősítése elengedhetetlen, hiszen a súlyosabb problémák kezelése egyedi, kiemelt foglalkozások keretében lehetséges.
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	lehetséges partnerek	helyi pedagógusok, gyógypedagógusok, iskolapszichológusok, civilek
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térsgyi leképeződés	Enyingi Mikrokörzeti Szociális és Gyermejjóléti Intézményi Társulás területe
10.	output indikátorok	rendelkezésre álló humánerőforrás száma nő, fő, %
11.	eredményindikátorok	az ellátás színvonala javul

14.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	1.2.2.2. Óvodai és iskolai szociális program bővítése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az új jogszabályi környezetnek megfelelően a gyermejjóléti központnak biztosítani kell az iskolai és óvodai szociális munkát. A hátrányos helyzetben lévő szülők gyermekeik fejlődésével, nevelésével kapcsolatos ismeretei, tapasztalatai sok esetben hiányosak. A problémák komplex (humán és infrastrukturális) fejlesztési programokkal kezelendők a fogantatástól a foglalkoztatásig. Folyamatos szakmai jelenlét szükséges, amelyben a korai segítő szolgáltatások is biztosítottak.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Biztosítani kell olyan közösségi, csoportos alkalmakat (szülő klub), amelyek keretében külön tematika alapján folyamatos ismeretátadás, figyelemfelhívó tevékenységet szerveznek a városban a hátrányos helyzetben lévő, alacsony iskolai végzettségű szülőknek. Továbbá a formális oktatási-nevelési kereteket kiegészítő élményalapú, kreativitást és szociális érzékenységet fejlesztő tudásátadás szükséges.

		
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+, saját forrás, civil segítséggel
7.	Lehetséges partnerek	helyi pedagógusok, gyógypedagógusok, iskolapszichológusok, civilek, CSGYK
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	nincs
10.	output indikátorok	foglalkozások száma, db tartósan bevont érintettek száma, fő
11.	eredményindikátorok	atipikus magatartás csökkenése, %

15.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.2.3. HH térkép készítése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Jelenleg a központi statisztika népszámlálásonként ad részletes információt egy település szegregátumairól (népesség, foglalkoztatottság, iskolai végzettség, demográfia, eltartottsági arányok stb.). A településnek, a szegregátumokon túlnyúlóan is szociális tevékenysége tervezéséhez szüksége van a folyamatok valósidejű követhetőségére.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Cél a hátrányos helyzetű népesség feltérképezése, a lakosok adott időmetszetben rendelkezésre álló helyzetének ellenőrzésére és végül a felzárkóztatási folyamatok monitorozására építve.

Enying szegregátum áttekintő Szegregációs mutató 30% feletti 		
6.	Forrás lehetőség /OP	saját forrás
7.	Lehetséges partnerek	ESZI, oktatási-nevelési intézmények, civilek
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Enyingi Mikrokörzeti Szociális és Gyermejjóléti Intézményi Társulás területe
10.	output indikátorok	adatbázis van/nincs
11.	eredményindikátorok	az elért hátrányos helyzetűek száma nő, fő, %

Intézkedések: Krízishelyzetben lévő családok támogatása

16.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhöz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.3.1. Krízishelyzetben lévő családok támogatása

3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A kapcsolati erőszak a nők és gyermekek elleni erőszak legelterjedtebb formája. Ezért az áldozatokat segítő ellátórendszer, krízisközpont és védelmi rendszer kiépítése szükséges. Az utóbbi években tapasztalt, adósságcsapdába kerülő családok, illetve válófelben vagy egyéb szűkség helyzetben lévők megsegítésére kialakítandó lakhatási, álláskeresői lehetőség megtalálása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Célja a rászorulóknak védelmére ideiglenes lakhatás, foglalkoztatás megtalálása a város körzetében
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	lehetséges partnerek	ESZI személyzet, civilek
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térsgyi leképeződés	Enyingi Mikrokörzeti Szociális és Gyermejjóléti Intézményi Társulás területe
10.	output indikátorok	anyaotthonná alakított épület, személyzettel van/nincs
11.	eredményindikátorok	krízisszituációban lévő családok számának csökkenése, db

Intézkedések: I.2.4. Otthoni időskori ellátóhálózat fejlesztése

17.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.4.1. Otthoni jelzőrendszeres szolgáltatás kialakítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A jelzőrendszeres szociális szolgáltatás kiépülése országosan bővülő hálózat, melynek célja, hogy az idősellátást amíg lehet Saját otthonban biztosítsa, egyúttal a segítő személyek hálózatát a településen belül szervezze meg a helyben lévő munkaerő kínálat bevonásával.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Helyi szolgálat megszervezése, szükséges eszközökkel való ellátása. Jelzőrendszeres szolgálatban résztvevő aktív munkatársak alkalmazása, folyamatos képzése, minőségbiztosítása.
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	lehetséges partnerek	Enyingi Egyesített Szociális Intézmény
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térsgyi leképeződés	Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Lepsény települések közigazgatási területe.
10.	output indikátorok	jelzőrendszerrel ellátott idősök száma nő, fő, % szolgáltatásban résztvevők száma nő, fő, %
11.	eredményindikátorok	otthoni környezetben ellátott idősök száma, aránya nő, fő, %

18.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.4.2. Szakápolás biztosítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Városi kohézió megteremtése Rész cél: Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az idősödő népesség gyakran nehezen válik meg saját otthonától, mindemellett a nemzetközi tapasztalatok is azt mutatják, hogy humánusabb és jobb ellátás biztosítható az otthoni szakápolói hálózat felfejlesztésével, illetve olyan 2-3 fős otthonok (kisegységek) hálózatának kialakításával, amelyben a szakápolás mellett a jelzőrendszeres szolgálat egészíti ki a 24 órás felügyeletet és az esetenként szükséges intenzív segítségnyújtást.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Településen belül létrehozni azokat a megfelelő ingatlanokat, melyekben a 2-3 fős otthonok biztosíthatók. Szakellátás megszervezése. Közétkeztetés és szállítás biztosítása. Bentlakásos kisotthonok hálózatának létrehozása, szükséges specializációk (demens, fogyatékos, állandó ellátását igénylők) kialakítása. Szakápolási képzés és minőségbiztosítás ellátása.
		
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	lehetséges partnerek	Enyingi Egyesített Szociális Intézmény
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Lepsény települések közigazgatási területe.
10.	output indikátorok	szakápolók száma nő, fő, %
11.	eredményindikátorok	szakápolók minősége javul

19.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.4.3. Nappali ápolás időbeli kiterjesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A korszerű trendeknek megfelelően az időskori ellátás a jövőben nem törekszik a nagylétszámú, központosított intézményi megoldásokra, hanem elsősorban a nappali ellátás nyitvatartását bővíti – a napi működés hosszításával, illetve a hétvégi üzemmóddal. Ez jelenti az ellátás növelését is – étkezés biztosítása minden nap, teljes ellátással, gondozói felügyelet és programkínálat.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Nappali ellátás intézményeinek fejlesztése, hosszított nyitvatartásra alkalmassá tétele. Szállítandó ellátottak szállításának megszervezése, eszközbeszerzések. Célja: az előregedő lakosság biztonságos ellátásának kiépülése a saját otthon megtartásával a járás településein.
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	lehetséges partnerek	Enyingi Egyesített Szociális Intézmény
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térégi leképeződés	Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Lepsény települések közigazgatási területe.
10.	output indikátorok	heti/havi szolgáltatási idő nő, óra, %
11.	eredményindikátorok	otthoni környezetben ellátott idősök száma, aránya nő, fő, %

Intézkedés: I.2.5. Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési program bevezetése

20.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.5.1. Biztos kezdet gyerekház és tanoda létrehozása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A Biztos Kezdet Gyerekházak célja, hogy a hátrányos helyzetű családok számára már a gyermek születésétől támogatást biztosítsanak a gyermekápolás, egészséges étkeztetés, gyermeknevelés, illetve az anyák támogatása és oktatása vonatkozásában. A városban létező probléma a kisgyerekkori

		elhanyagoltság, nem megfelelő gondozás, ezért egyes településeken szükség van az intézmény létrehozására. A Tanodai szolgáltatás lényege a hátrányos helyzetű tanulók aktív segítése a tanórán kívüli időben. Azon iskolákban szükséges ennek bevezetése, ahol a hátrányos helyzetű tanulók jelenléte erőteljesebb, így szakszerű segítségük szervezett kereteket igényel. A Tanodai szolgáltatás kiterjedhet a gyerekek hétvégi szabadidő eltöltésének segítésére és adott esetben a szülőkkel való foglalkozás iránymutatásaira.
		
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A Biztos Kezdet gyerekházak a kistérségi családsegítő hálózat részeként jönnek létre, a szakemberek képzése, minőségbiztosítása a fő feladat. A Tanodai szolgáltatás kiépítésének szükségességét az iskolákkal közös felmérés alapján lehet megállapítani, elindítása külön felszereltséget és helyiséget nem igényel, azonban a megfelelő szakemberek megtalálása és képzése alapfeltétel, mely a családsegítő hálózaton keresztül biztosítható.
		
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	lehetséges partnerek	Család és Gyermejjóléti Központ (CSGYK), civilek
8.	városrészi leképeződése	nem releváns

9.	térsgyi leképeződés	Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Lepsény települések közigazgatási területe.
10.	output indikátorok	elért gyerekek száma, fő
11.	eredményindikátorok	felzárkóztatott gyerekek száma, fő

21.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	1.2.5.2. Óvodai felzárkóztató programok kidolgozása, alkalmazása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Annak érdekében, hogy később az iskolai eredményekben felzárkóztatás következzen be, már óvodás korban szükséges a hátrányos helyzetű gyerekek felkészítése kreatív, egyedi foglalkozásokkal.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Célzott felméréssel differenciált foglalkozásokkal, korai fejlesztésekkel szükséges a mielőbbi felzárkóztatás biztosítása.
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	lehetséges partnerek	m Család és Gyermekjóléti Központ (CSGYK), civilek, Enyingi Szirombontogató Óvoda
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térsgyi leképeződés	Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Lepsény települések közigazgatási területe.
10.	output indikátorok	egyedileg „kezelt” gyereke száma, fő
11.	eredményindikátorok	Iskolás korban jelentkező problémás esetek csökkenése, %

22.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.5.3. ILMT PROGRAM
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Városi kohézió megteremtése Rész cél: Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Jelenleg hazánkban az alapkészségekkel kapcsolatos oktatási eredmények az uniós átlag alatt vannak. Ez különösen igaz a hátrányos helyzetű gyermekek esetében igaz. Körükben magas a végzettség nélküli iskolaelhagyás.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Fontos az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer (ILMT) alapján történő komplex iskolafejlesztési tevékenység a tankerületi szintű esélyegyenlőségi intézkedési tervek végrehajtására alapozottan. Ez magában foglalja a helyi oktatásszervezési gyakorlat elemzésén alapuló oktatásszervezési beavatkozások széleskörű támogatását, a befogadó iskolák tanuló és pedagógus-támogató szolgáltatásainak fejlesztését, a tanulók utánkövetését, eredményes deszegregációs módszerek gyakorlati adaptációját.
		

		
6.	orrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	Lehetséges partnerek	Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskola, Tinódi Lantos Sebestyén Református Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Székesfehérvári Tankerületi Központ, civilek, tanodai segítők, biztos kezdet gyerekházakkal együttműködve
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Enying
10.	output indikátorok	személyes foglalkozással érintett gyermekek száma, fő
11.	eredményindikátorok	lemorzsolódás csökken, %

23.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.5.4. Nyári gyermekfelügyelet biztosítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? nem biztosítják. Szükség van az ellátás megszervezésére a mi indokolja az egyedi hátrányos helyzetű és egyéb rászoruló családok esetében, beavatkozást?	Az iskolák államosításával az iskolás gyermekek nyári napközis ellátásának megszervezése kikerült az önkormányzatok feladatából, viszont az ellátást a Tankerületek a nyári időszakban nem biztosítják. Szükség van az ellátás megszervezésére a hátrányos helyzetű és egyéb rászoruló családok esetében, melyben a térségi összefogás is jelentőséget kaphat közös nyári napközis és alkotó táborok megszervezésével, váltott helyszínek biztosításával, adott esetben gyermekszállítás bonyolításával.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A nyári gyermekfelügyelet, illetve táboroztatás lehetőséget biztosít azon gyermekek nyári pihenésére és közösségbe való beilleszkedésére, akiknek esélye sincs a nyári szabadidejük tartalmas eltöltésére szüleik anyagi háttérének hiánya miatt. Nyári tábor helyszínek és erőforrások felmérése, közösségi

		szolgálat keretében közreműködő diákok toborzása és irányítása, szakmai vezetők koordinálása, eszközök biztosítása.
		
6.	forrás lehetőség /OP	saját forrás
7.	lehetséges partnerek	Család és Gyermekjóléti Központ (CSGYK), civilek, tanodai segítők, biztos kezdet gyerekházakkal együttműködve, oktatási intézmények
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Lepsény települések közigazgatási területe.
10.	output indikátorok	150 gyermek táboroztatása, felügyelete
11.	eredményindikátorok	kevesebb alkalmazkodási problémával küzdő gyerek, %

I.2.6. Intézkedés: Fiatalok integrációjának elősegítését, valamint aktivitásuk és társadalmi kohéziójuk növelését szolgáló élménypedagógiai és fizikai aktivitásra építő programok infrastrukturális hátterének kialakítása

24.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.6.1. Fiatalok bevonása döntéshozatali folyamatokba
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2 Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Ahhoz, hogy Enying az itt élő fiatalokat meg tudja tartani, vonzó környezetet, munkahelyeket és kötődési pontokat kell nyújtania. A lokálpatriotizmus erősítésének egyik módja lehet, ha a fiatalok beleszólást kapnak arra vonatkozóan, hogy milyen sportolási, továbbképzési, rendezvénybeli stb. lehetőségeket szeretnének a városban. Ehhez fel kell kínálni bizonyos lehetőségeket, amelyek pl. a turizmus számára is vonzerőül szolgálhatnak.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Cél a város fiatalos jellegének erősítése, vonzerőnövelés, a zöldfelületek használati értékének növelése, a helyiek közérzetének életminőségének javítása.

		
6.	forrás lehetőség /OP	saját forrás, esetleg közmunka bevonásával
7.	lehetséges partnerek	civilek, iskolák dolgozói
8.	városrészi leképeződése	
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	bevont fiatalok száma, fő
11.	eredményindikátorok	elvándorlás csökken, %

25.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.6.2. Óvodai intézmények felújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Részcél:I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város jól ellátott óvodai intézményekkel, a férőhely kapacitás mindenütt biztosított, azonban az épületállomány felújításra egyediszorul, valamint a külső eszközök fejlesztése szükséges.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Célja a közszolgáltatási, ezen belül a nevelési intézmények színvonalának emelése. Enyingen a Kossuth és a Vas Gereben utcai óvodák fejlesztése, a még nem felújított épületrészek felújítása (tető, belső felújítás, külső eszközök).

		
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+
7.	lehetséges partnerek	Enying Város Önkormányzat, Szirombontogató Óvoda
8.	városrészi leképeződése	Enying, Balatonbozsok
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	a műszaki dokumentációban tervezett felújítási munkák megvalósultak igen/nem átadott, felújított óvodák száma 2 db
11.	eredményindikátorok	felújított enyingi közintézmények száma nő, db, %

26.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.6.3. Bérlakásprogram megvalósítása, fecskeházak és szolgálati lakások építése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I.Városi kohézió megteremtése Részcél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az önkormányzati bérlakás portfólió bővítése lehetőséget nyújt olyan lakásállomány kialakítására, mely az ideiglenes használatú lakásokban is kínálatot tud létrehozni – fecskeházak – ezáltal a fiatal családok számára nyújt letelepedési lehetőséget, egyúttal megtartó erőt.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Fecskeházak építése, szociális bérlakások számának növelése, szolgálati lakásállomány bővítése. Lehetséges helyszín a kastély mellett, az orvosi rendelővel szemben.

		
6.	forrás lehetőség /OP	EFOP+
7.	lehetséges partnerek	helyi vállalkozók, közmunkások
8.	városrészi leképeződése	
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	bérlakások számának növekedése, db, m2
11.	eredményindikátorok	fiatalok elvándorlása csökken, %

Intézkedések: I.2.7. Az egészségi állapot személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása

27.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.7.1. Prevenciós programok feltételeinek javítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A lakosság egészségkultúrájának fejlődéséhez szükség van arra, hogy az egyének és közösségek egészségtudatosabban, egészségesebb környezetben éljenek. Ehhez komplex népegészségügyi beavatkozások indokoltak az egészséges életkezdet, életmód, kockázatcsökkentés, krónikus betegségek visszaszorítása, járványos és környezeti ártalmak előfordulásának csökkentése, hozzáférési problémák kezelése és összességében a rendszer megerősítése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Cél a közösségi egészségnevelésben a megelőző tevékenység végzéséhez szükséges feltételek biztosítása (humán erőforrás), valamint a lakosság szemléletformálása.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, EFOP+
7.	lehetséges partnerek	szakorvosi rendelő dolgozói, ESZI
8.	városrészi leképeződése	
9.	térségi leképeződés	járési szintű
10.	output indikátorok	prevenciós események száma, db

		résztevők száma, fő
11.	eredményindikátorok	megelőzés eredményes (gyógyítható stádiumú), %

28.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	I.2.7.1. Fogorvosi rendelő korszerűsítése szolgálati lakások kialakításával
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: I. Városi kohézió megteremtése Rész cél: I.2. Társadalmi befogadás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A lakosság egészségkultúrájának fejlődéséhez szükség van arra, hogy az egyének és közösségek egészségtudatosabban, egészségesebb környezetben éljenek. Ehhez komplex egészségügyi beavatkozások indokoltak az egészséges életmód, kockázatcsökkentés, krónikus betegségek visszaszorítása, járványos és környezeti ártalmak előfordulásának csökkentése, hozzáférési problémák kezelése és összességében a rendszer megerősítése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Cél a közösségi egészségnevelésben a megelőző tevékenység végzéséhez szükséges infrastrukturális feltételek biztosítása (berendezések, eszközök)
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, EFOP+
7.	lehetséges partnerek	szakorvosi rendelő dolgozói, ESZI
8.	városrészi leképeződése	
9.	térségi leképeződés	járási szintű
10.	output indikátorok	eszközök, berendezések, db kialakított helyiség nagysága m2
11.	eredményindikátorok	megelőzés eredményes (gyógyítható stádiumú), %

Rész cél: II.1 Élhető, működő városi élettér létrehozása

Intézkedés: II.1.1. Zöld város program folytatása

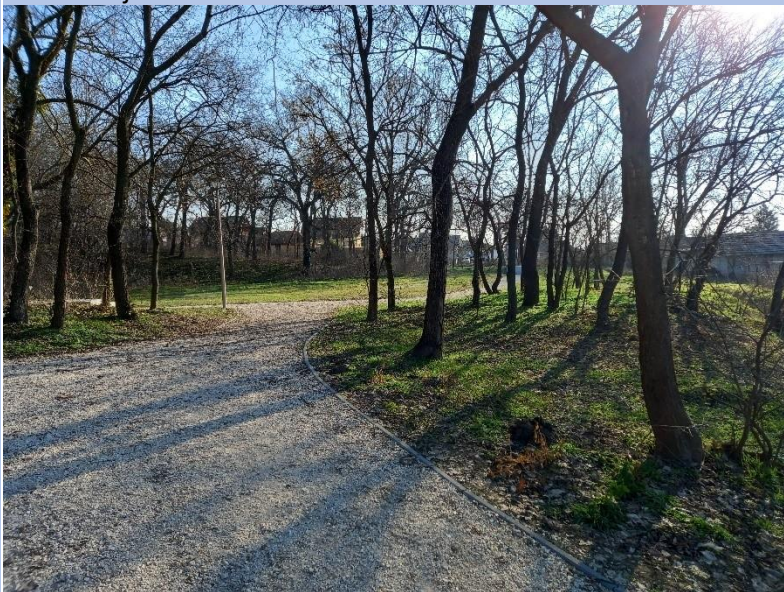
29.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöld város, Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.1.1.1. Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztés
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.1.1. Élhető, működő városi élettér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város jelentős zöldfelületi elemekkel rendelkezik, ugyanakkor számos terület állapota leromlott, elhanyagolt, és a rekreációs funkciók is hiányoznak. Jellemzően használaton kívüli területek a belterületi részeken, így rendkívüli fejlesztési potenciállal rendelkeznek. A Zöld Város program során megvalósult zöldfelületi fejlesztéseket tudná a beavatkozás folytatni, illetve kiegészíteni.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A beavatkozás célja a belterületi hálózatos zöldinfrastruktúra fejlesztése rekreációs funkciókkal. Ehhez az alábbi zöldfelületi elemek minőségi fejlesztése szükséges, mely során megújulnak a zöldfelületek és rekreációs funkciók telepítése is megtörténik: • Templomkert fejlesztése a Fő tér zöldfelületeihez csatlakozva: A katolikus templom kertjének rehabilitációja, pihenő terekkel való fejlesztése. A templomhoz méltó, kisebb rendezvényeket befogadni képes bejárati tér kialakítása. • Enyingi-ér völgyének zöldfelületi rendezése, zöldfolyosó kialakítása: természeti rehabilitáció, vizes élőhelyek helyreállítása, növényzet fejlesztése, duzzasztott tavak helyreállítása, kotrása, partfalak stabilizálása. Patakok medrébe benyúló magánterületek rendezése. • Vasútpark és az Enyingi-ér kisvízfolyás-völgy extenzív rekreációs fejlesztése: Vasútállomás épületének hasznosítása és felújítása, Új-tó visszaállítása mocsár kotrásával és vizek duzzasztásával, gyalogutak, pihenőhelyek, parkosítás, autóutak burkolása. A volt Malom épületének szállás és vendéglátás funkciókkal való rehabilitálása.

		
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, KEHOP+
7.	lehetséges partnerek	résztevők: Enying Város Önkormányzata lehetséges résztvevő: Duna-Ipoly Nemzeti Park
8.	városrészi leképeződése	Városcsözpont
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	közhasználatú zöldfelületek területe (m ²) revitalizált kisvízfolyások hossza (m)
11.	eredményindikátorok	egy főre jutó közpark területe (m ²)

30.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöld város, Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.1.1.2. Közösségi, rekreációs területek fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.1. Élhető, működő városi léttér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? indokolja az egyedi beavatkozást?	A városban probléma, hogy a helyi fiatalok nem találnak olyan közterületi közösségi teret, ahol találkozhatnak és különböző tevékenységeket végezhetnek. Az igények kielégítésére a legalkalmasabbak a sportpályák kialakítása. A beavatkozás a Zöld Város programban elindított rekreációs fejlesztések folytatásaként valósulna meg.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A beavatkozás célja közösségi, sportolási célú terek létrehozása, jellemzően a fiatalabb korosztály számára. A beavatkozás során minőségi, közhasználat számára nyitott extrém sportpályák kialakítása tervezett. Javasolt helyszín a meglévő uszoda melletti burkolt felület, illetve a megújítandó Vasútpark.

		
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	résztvevők: Enying Város Önkormányzata
8.	városrészi leképeződése	Városfejlesztés szempontjából kiemelt figyelmet igénylő településrész, Zöld folyosó és kiemelt vízfelületek
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	közhasználatú rekreációs területek nagysága (m ²)
11.	eredményindikátorok	egy főre jutó közhasználatú sportpálya (m ²)

31.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöld város, Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.1.1.3. Komplex zöldfelület-gazdálkodást támogató rendszerek kiépítése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.1. Élhető, működő városi élettér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcsprojekt? mi indokolja az el egyedi beavatkozást?	A zöldfelületek és parkok minimális állagmegóvó karbantartását programszerűen szervezve, a közfoglalkoztatottak segítségével látja az a Városgondnokság alacsony költségvetési forrásokból, így a zöldfelület-gazdálkodás forráshiányos.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Olyan okos rendszerek / eszközök kialakítása javasolt, melyek hatékonyabbá teszik a város zöldfelület-gazdálkodását. Az alábbi projektek megvalósítása javasolt: - Fa-és parkkataszter létrehozása, mely egyrészt a belső működést támogató rendszerként működik, másrészt biztosítja a nyilvános webes, felhasználóbarát hozzáférést a lakosság tájékoztatására, illetve a lakossági vélemények befogadására. A kataszternek naprakész információkkal kell rendelkeznie. - Növényvédelemben drónok alkalmazása. - Korszerű kertészeti eszközök beszerzése.

		Zöldfelület-gazdálkodás területén humán-erőforrás fejlesztés
6.	forrás lehetőség /OP	DIMOP+, TOP+, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	résztevők: Enying Város Önkormányzata, Enying Város Önkormányzatának Városgondnoksága
8.	városrészi leképeződése	nem területi beavatkozás
9.	térségi leképeződés	Enying
10.	output indikátorok	okos rendszerek integrálása (db)
11.	eredményindikátorok	költséghatékonyabb zöldfelület-gazdálkodás (Ft)

Intézkedés: II.1.2 Főutca-program megvalósítása

32.		kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	projekt	Zöld város, Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme		II.1.2.1. A Fő utca közterület-rendezése és zöldfelületi megújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz		Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.1. Élhető, működő városi élettér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?		A 64-es számú főút keresztül szeli Enying belterületét, ahol lakott területeket érint. A gyalogosok biztonságos átkelését mindössze öt gyalogátkelőhely biztosítja, és a főút jelentős környezeti terheléssel is jár. A településen belül népszerű közlekedési eszköz a kerékpár, azonban a főút átmenő forgalma a kerékpározást életveszélyessé tette és a közlekedés egyre inkább áthelyeződött a járdaszakaszokra, amelyek a gyalogos forgalom mellett már nem bírják el ezt a terhelést. Ráadásul Enying fő utcája a város arculatát leginkább meghatározó szerkezeti eleme, így kiemelten fontos megújítása. Indokolt a közterületek rendezése mind közlekedésbiztonsági, mind funkcionális szempontból, valamint a zöldfelületek minőségi fejlesztése, kiegészítése.

5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A 64-es főút Rákóczi utcai és Kossuth Lajos utcai szakaszán parkoló és gyalogos felületek rendezése, kétoldali fasor telepítése, évelő- és cserjefelületek létrehozása, valamint világítás- és burkolati fejlesztések. A belvárosi szakaszon a kerékpárutak kiegészítése. A közlekedésbiztonság javítása érdekében a gyalogos átkelőhelyek mennyiségi fejlesztése szükséges, és okos zebrák alkalmazása javasolt.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP +, állami forrás
7.	lehetséges partnerek	résztevők: Enying Város Önkormányzata, lehetséges résztvevő: Magyar Közút Zrt.
8.	városrészi leképeződése	Városközpont
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	megújított közterületek nagysága (m ²) telepített fák száma (db)
11.	eredményindikátorok	minőségi, élhető fő utca hossza (m)

Intézkedés: II.1.3. Csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése, ökológiai hálózat természetvédelmi célú rendezése

33.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöld város, Szolgáltató város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.1.3.2. Városon belüli csapadékvíz elvezetés megoldása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.1. Élhető, működő városi élettér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A belterületi ingatlanok felszíni víz elleni védelme megnyugtatóan jelenleg nem biztosított. A felszíni adottságok, terepviszonyok és vízrajzi elhelyezkedéséből adódóan a csapadékvíz elvezetés a város közigazgatási változatos. Enying város belterületeinek csapadékvíz-elvezető rendszere részlegesen kiépített és többnyire rendezetlen képet mutat. Problémát okoz, hogy több helyen a nyílt árkok iszaposak, ami egyrészt akadályozza a csapadék megfelelő elszívárogtatását és a településképet is nagyban rontja. A csapadékvíz tisztítása is fontos feladat, hiszen a burkolt felületekről összegyűlő víz jelentősen szennyezett és rontja a környező vízfolyások ökológiai állapotát.

5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A település teljes belterületén megújítandó a vízelvezető árkok rendszere, ökológiai tisztító elemekkel bevezetve a megújított kisvízfolyások rendszerébe. Ahol jelenleg hiányzik, ott a csapadékvíz-elvezetés rendszerének kiépítése. A klímaváltozás negatív hatásait mérséklő intézkedésként a mélyfekvésű területeken kis léptékű vízviszatarató megoldások (pl.: esőkert) kialakítása javasolt.
6.	Forrás lehetőség /OP	KEHOP +, saját forrás
7.	Lehetséges partnerek	résztevők: Enying Város Önkormányzata, Fejérvíz Zrt., DRV Zrt.
8.	városrészi leképeződése	Enying
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	megújított vízelvezető árkok hossza (m) új vízelvezető árkok (m) vízviszataratót szolgáló zöldfelületek nagysága (m²)
11.	eredményindikátorok	belterületi vízkárok mértéke csökken aszályos időszakok egészségügyi és ökológiai negatív hatásai mérséklődnek

34.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöld város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.1.3.3. Ökológiai folyosók természetvédelmi célú rendezése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.1. Élhető, működő városi élettér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Problémát jelent, hogy hiányoznak a megfelelő kapcsolatok az egyes „magterületi” funkciókat betöltő zöldfelületek között. Az összefüggő mezőgazdasági területekkel jellemzett tájban természetvédelmi értéket képviselő, vagy természetközeli területek alig találhatók. A kisvízfolyásokat kísérő lineáris zöldsávok regionális léptékben ökológiai folyosóként működnek, erősítik a térség

		zöldinfrastruktúra hálózatát, ugyanakkor jelenleg leromlott állapotokat mutatnak.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Külterületi lineáris ökológiai folyosók természetvédelmi célú fejlesztése, Alsótekeres és Kabókapuszta bekapcsolása az ökológiai hálózatba. Kivízfolyások völgyének természeti revitalizációja, vizes élőhelyek helyreállítása, mederrendezés, növényzet fejlesztése, természetes vízmegtartó megoldások kialakítása, partfalak stabilizálása az alábbi kivízfolyások mentén: Cinca-Csíkgát-patak, Csíkgát-árok, Józsefkúti-árok. Az ökológiai hálózat fejlesztése új erdőterületek (mezővédő erdősávok) telepítésével, melyek a kivízfolyásvölgyekhez kapcsolódva alakítanak ki ökológiai folyosókat a város közigazgatási területén.
6.	forrás lehetőség /OP	KEHOP+, Life+, állami forrás
7.	lehetséges partnerek	részrtvevők: Enying Város Önkormányzata, Fejérvíz Zrt., DRV Zrt. lehetséges: Duna-Ipoly Nemzeti Park
8.	városrészi leképeződése	Enying
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	revitalizált kivízfolyásvölgyek hossza (m) új erdőterületek nagysága (m²) új, zöldinfrastruktúra elemek területe (m²)
11.	eredményindikátorok	aszálykárok nagysága mérséklődik városba látogató turisták száma nő

35.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöld város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.1.4.1. Belterületi utak felújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.1. Élhető, működő városi élettér létrehozása

4.	miért stratégiai jellegű felújítás; közterületek gondozása, tisztántartása; bekapcsolódás a beavatkozás/ kulcstelepülési virágosításba; fásítás, fapótlás, köztéri építmények projekt? mi indokolja az állagmegőrzése; játszóterek építése, meglévők ápolása. Az elmúlt egyedi beavatkozást?	A településen, illetve annak környékén található országos közúthálózati elemek a Magyar Közút kezelésében vannak, minden más út az önkormányzat tulajdona és ő a kezelője is. Az önkormányzat feladata különösen: Helyi közutak, közterületek fenntartása különösen az önkormányzat hivatala, intézményei, a sportpálya és a temető környékén: folyamatos út és járdaépítés, -
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Önkormányzati tulajdonú belterületi gyűjtőutak valamint kiszolgáló-, lakó- és vegyes használatú utak. építése, korszerűsítése, felújítása: a) utak burkolatának és alépítményeinek felújítása, korszerűsítése, átépítése, b) út burkolatának megerősítése, szélesítése, korszerűsítése, c) meglévő földút (szilárd burkolattal nem rendelkező út) burkolattal történő kiépítése, d) új út kiépítése.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, hazai állami forrás; saját forrás
7.	lehetséges partnerek	résztevők: Magyar Közút
8.	városrészi leképeződése	Enying
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	újonnan épített út hossza (m) felújított út hossza (m)
11.	eredményindikátorok	közlekedés minősége nő közlekedésbiztonság nő

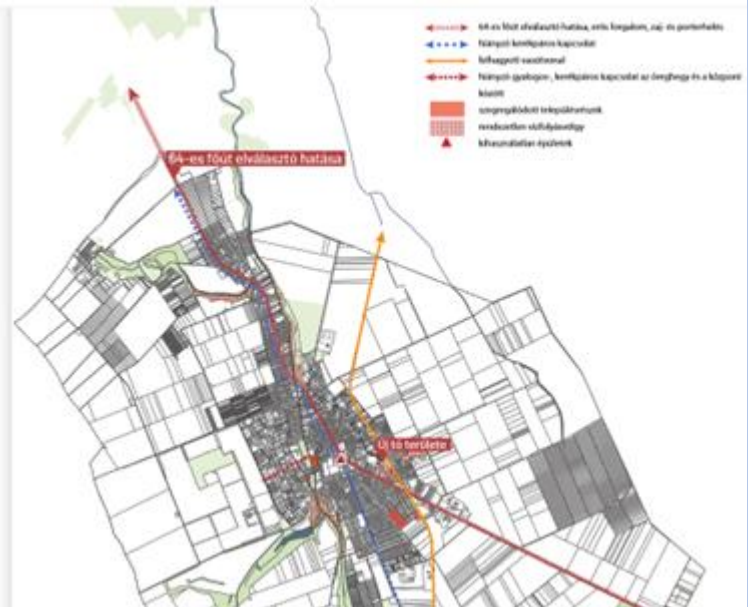
	zaj- és porszenyezés csökken
--	------------------------------

36.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöld város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.1.4.2. Külterületi utak felújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.1. Élhető, működő városi élettér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A településen, illetve annak környékén található országos közúthálózati elemek a Magyar Közút kezelésében vannak, minden más út az önkormányzat tulajdona és ő a kezelője is. Az önkormányzat feladata különösen: Helyi közutak, közterületek fenntartása. Külterületen a mezőgazdasági utak, külterületi lakotthelyek közútjainak minőségi és mennyiségi paramétereit kell biztosítani.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Önkormányzati tulajdonú külterületi utak építése, korszerűsítése, felújítása: a) utak burkolatának és alépítményeinek felújítása, korszerűsítése, átépítése, b) út burkolatának megerősítése, szélesítése, korszerűsítése, c) meglévő földút (szilárd burkolattal nem rendelkező út) burkolattal történő kiépítése, d) új út kiépítése.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, hazai állami forrás; saját forrás
7.	lehetséges partnerek	résztvevők: Magyar Közút
8.	városrészi leképeződése	Enying
9.	térségi leképeződés	
10.	output indikátorok	újonnan épített út hossza (m) felújított út hossza (m)
11.	eredményindikátorok	közlekedés minősége nő közlekedésbiztonság nő zaj- és porszenyezés csökken

Rész cél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése

Intézkedés: II.2.1. Kihasztnálatlan épületek közösségi és gazdasági célú hasznosítása

37.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.1.1. Megvalósíthatósági tanulmány készítése

3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Enying több kihasználatlan épülettel ill. kevesebb alulhasznosított barnamezős területtel rendelkezik. A jelenleg funkció nélkül lévő és leromlott állagú épületek hasznosítása sürgős feladata lenne pl. kastély, Tornyos iskola, vasútállomás. Néhány rendezést igénylő telek a meglévő és tervezett gazdasági területeken található, melyek a belterület délkeleti szélén helyezkednek el. (Rákóczi u. északi oldala, Vásártér utca környéke). Ezen a területen találhatóak a településen korábban áthaladó vasútvonal és a hozzá tartozó kiszolgáló épületek, melyek jelenleg szintén hasznosítatlanul állnak. A külterületen néhány kihasználatlan mezőgazdasági majorság található, mint például az északi határrészen Kispusztá major, délen, Kabókapusztá mellett egy major.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A kihasználatlan épületek, területek hasznosítási tervét javasolt elkészíteni, amely segíti a jövőbeni forrásszerzést befektetők illetve pályázati támogatás révén.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, GINOP+, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, gazdasági társaságok
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	térségi jelentőségű
10.	output indikátorok	elkészült tanulmány (db)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő helyi bevétel nő lakossági elégedettség nő

1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.1.2. Önkormányzati tulajdonú, közösségi épületek felújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az önkormányzat tulajdonában több leromlott állagú és/vagy használaton kívüli ingatlan van, amelynek felújítása és lehetőség szerint elsődlegesen közösségi célú hasznosítása javasolt. 1. A „Tornyos iskola” Enying Balatonbuzsok településrészén működik a Vas Gereben Művelődési ház és könyvtár részeként. Az intézmény feladata a közösségi művelődési tevékenység, szórakoztató és kulturális szabadidős tevékenység, közművelődési könyvtári tevékenység és az oktatáshoz kapcsolódó kiegészítő tevékenység. Az épület 2016-ben vidékfejlesztési program keretében kisebb korszerűsítésen esett át. Jelenleg egy átfogó felújítás szükséges. 2.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Tornyos Iskola: A felújítás keretében általános épület és energetikai korszerűsítés, a közművelődési funkció ellátásához szükséges megújítás tervezett. Tanoda számára felújítandó épület a Kossuth Lajos utca 29. sz.alatt.

		
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+ , hazai forrás
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat
8.	városrészi leképeződése	Balatonbozsok
9.	térségi leképeződés	települési szintű
10.	output indikátorok	felújított alapterület nagysága (m2) művelődési ház szolgáltatásainak száma (db)
11.	eredményindikátorok	művelődési házba látogatók száma nő művelődési ház bevétele nő lakossági elégedettség nő

39.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.1.3. Kastély: co-working iroda, rendezvénytér, vendéglátó létesítmények, helytörténeti látványosság, befektetők keresése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A városközpont egyik hangsúlyos pontja a műemléki védettség alatt álló Batthyány kastély. Megfogalmazódott az a szándék, hogy a kastély és parkja a maitól eltérő, építészeti, történeti, műemléki és környezeti értékének méltó funkciót kapjon. A kastély egy részében működő orvosi rendelő számára már megépült az új rendelőépület. A kormányhivatal és rendőrség is elfoglalja a kastély egy részét. A 2003-ban elkészült kastély hasznosítási tanulmányterve a polgármesteri hivatal átköltöztetését vagy szálloda kialakítását javasolta. A volt kastélypark szintén konfliktusokkal terhelt terület, főleg a műemléki területről idegen kialakítású épületek jelenléte miatt. Ilyen például a kastély közelében felépített Eü.-i Készletgazdálkodási Intézet telephelye, hatalmas alapterületű, táj- és településképet zavaró épülettel, vagy a közelben

		elhelyezett hidroglóbusz a lekerített vízmű területtel. Utóbbi környezetét a korábban említett Zöld Város projekt keretein belül rendezték.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A kastélyfelújításával egybekötött multifunkciós hasznosítására az önkormányzat befektetőt keres. Szálloda, étterem, rendezvényterem kerülne kialakításra. Az önkormányzat a kastélyban képzei el a város helytörténeti gyűjteményének elhelyezését ill. egy co-working iroda kialakítását is. A kastély parkjának hasznosítása pihenésre, kikapcsolódásra, elegáns szabadtéri koncertek hallgatására, igényes vendéglátásra és szolid rendezvények, fogadások megtartása alkalmas. Városképi szempontból fontos lenne a kastély szomszédságába épített hidroglóbusz lebontása, áthelyezése. Enying vízellátásával foglalkozó tanulmánytervben azt a variációt, hogy ide egy ennél nagyobb méretű víztorny kerüljön, javasoljuk eleve elvetni.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, GINOP+, hazai, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, gazdasági társaságok
8.	városrészi leképeződése	városközpont
9.	térségi leképeződés	térségi jelentőségű
10.	output indikátorok	felújított alapterület nagysága (m2)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő foglalkoztatottak száma nő önkormányzat bevétele nő helyi gazdasági társaságok bevétele nő lakossági elégedettség nő

40.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város, Prosperáló város

2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.1.4. Barnamezős területek és egyéb épületek felújítása és hasznosítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? (1986-ban kiépült) enyingi IKR iparvágány kiágazás között folyt mi indokolja az egyediteherforgalom a vonalon 2012-ig. Mára gyakorlatilag beavatkozást?	A vasútállomás térsége, illetve maga az épület is máig rendezetlen és hasznosítatlan, ennek és az Enyingi ér völgyének, mint potenciális zöldfelületi tengely rendezése még várta magára. A Dombóvár–Lepsény-vasútvonal a MÁV 49-es számú nem villamosított vasútvonala volt a Külső-Somogy dombvidékén. 1999 júniusában szűnt meg a személyforgalom a maradék Lepsény-Mezőhidvég vonalon is. Az Enying-Mezőhidvég szakaszt 2007 októberében felszedték. Az enyingi malom iparvágány-kiágazásának 1998-as bezárása után már csak Lepsény és az enyingi IKR iparvágány kiágazás között folyt egyediteherforgalom a vonalon 2012-ig. Mára gyakorlatilag megsemmisült a teljes vonal egy rövid Enying–Lepsény szakasz kivételével. A többi szakasza hiányos, járhatatlan, nagy részét már felszedték. Jelenleg Enyingbe, mint járásközpontba vasúton nem lehetséges az eljutás. A legközelebbi vasútállomás Lepsényben található. A külterületen néhány kihasználatlan mezőgazdasági majorság található, mint például az északi határrészen Kispusztá major, délen, Kabókapusztá mellett egy major.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A megmaradt vasútállomás épülete helyi védelemre és turisztikai hasznosításra javasolt épületfelújítás és energetikai korszerűsítés után.
6.	Forrás lehetőség /OP	TOP+, GINOP+, hazai, saját forrás
7.	Lehetséges partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, gazdasági társaságok
8.	városrészi leképeződése	Enying

9.	térségi leképeződés	térségi jelentőségű
10.	output indikátorok	felújított alapterület nagysága (m2)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő foglalkoztatottak száma nő önkormányzat bevétele nő helyi gazdasági társaságok bevétele nő lakossági elégedettség nő

Intézkedés: II.2.2. Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása

41.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.2.1. Városi applikáció kidolgozása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az önkormányzat szolgáltatásainak kor színvonalára való fejlesztése és a városüzemeltetés (közvilágítás, közlekedés, paroklás) költségeinek csökkentése nélkülözhetetlen. Az önkormányzatiság egyes intézményeinek elektronikus úton történő gyakorlása költséghatékony, kényelmes, gyors és gördülékeny folyamatokat tesz lehetővé, amelyek révén minden korábbinál több érintett vonható be a közösségi döntéshozatalba, a városvezetés pedig alacsony költségek mellett, gyorsan és hatékonyan kaphat visszajelzést a lakosság véleményéről a közösség nagy részét érintő kérdésekkel kapcsolatban. Ennek egyik kiemelkedő lépése lehet a szolgáltatások digitalizált elérése és a kétirányú kommunikáció (pl.: hibabejelentés) a lakossági és vállalkozási ügyfelek részére. Honlap és telefonos applikáció fejlesztés, amelyen keresztül az önkormányzati szolgáltatások és információk könnyen eljutnak a lakossághoz és a gazdasági szereplőkhöz. Lakossági hibabejelentési lehetőségek biztosítása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Városi, de akár járási szintű folyamatos információt nyújt a fiataloknak, az egész lakosságnak és a turistáknak, továbbá a vállalkozások számára a helyi és környékbeli szolgáltatásokról, és lehetővé teszi on-line ügyintézését. A helyi és térségi közösségi élet felpozíciójára, a lakosság és a városba látogató turisták tájékoztatására, illetve a városvezetés és az emberek közötti interaktív kommunikációra kézenfekvő megoldást nyújthatnak az

		informatív mobilalkalmazások, városi/térségi applikációk.
		
6.	Forrás lehetőség /OP	DIMOP+, saját forrás
7.	Lehetséges partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, gazdasági társaságok
8.	városrészi leképeződés	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Kiterjeszthető bizonyos témakörökben a járás településeinek információira.
10.	output indikátorok	fejlesztett applikáció száma (db) applikációt használók száma (fő) applikáción keresztül elérhető szolgáltatók száma (db)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő helyi gazdasági társaságok bevétele nő lakossági elégedettség nő

42.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ illeszkedése a projekt tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.2.2. Szabad hozzáférésű info-központok, információs weboldalak, e-gazdaság, e gazdasági szereplők vonzása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A helyi gazdaság fejlődéséhez a kívánt vállalkozásának letelepedését, a már ide települést vállalkozások helyben tartását, integrálását, együttműködését az önkormányzattal, más vállalkozásokkal, a társadalmi felelősség vállalásuk elősegítését javasolt megoldani. Jelenleg ezek a kapcsolatok részlegesen működnek a városban. A kapcsolatépítéshez a digitalizáció is előnyösen járulhat hozzá. A lakosság életminőségét javítani képes szolgáltatásának fő követelménye, hogy lehetőség szerint bárhol, bárhol, online módon igénybe lehessen venni. Ennek feltétele, hogy helytől függetlenül rendelkezésre álljon a szélessávú internetelés és a megfelelő mobileszköz. A szabad hozzáférésű info központok

		vagy a köztéri wifi-szolgáltatás kiépítése megteremti annak feltételeit, hogy bárhol, bármikor, kiváló minőségben elérjük a munkánkhoz, a szórakozáshoz, tájékozódáshoz szükséges ingyenes internetkapcsolatot.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A Városi vállalkozói portál egy olyan CRM- (Customer Relationship Management) alapú megoldás, amely megteremti a kereteit annak, hogy a benne részt vevő vállalkozások könnyebben találják meg ügyfeleiket, partnereiket, adott esetben pedig az önkormányzat szakértőivel közösen dolgozzák ki a helyi gazdasági élet fellendítését érintő döntéseket. Annak érdekében, hogy a vállalkozások szegmentálhatóak legyenek szakterület, méret vagy más tulajdonságok szerint, érdemes bevezetni egy nyilvántartást. A bevezetett nyilvántartás segítségével könnyebb vállalkozásfejlesztési programokat indítani, rendeletekhez előzetes visszajelzést kapni vagy más hatáselemzést végezni.
6.	forrás lehetőség /OP	K+F, GINOP+, hazai forrás, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat, gazdasági társaságok
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Kiterjeszthető bizonyos témakörökben a járás településeinek információira.
10.	output indikátorok	fejlesztett applikáció száma (db) applikációt használók száma (fő) applikáción keresztül elérhető szolgáltatók száma (db)
11.	eredményindikátorok	városba betelepülő gazdasági társaságok száma nő lakossági elégedettség nő

43.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.2.3. Bizonyos települési szolgáltatások térségi szintű szervezését segítő okos megoldások (erőforrásmegosztási célból)
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az urbanizációs együttélés és a környezeti változások számos területen állítják új kihívások elé a városok lakóit és vezetőit egyaránt. A városfejlesztés és a városüzemeltetés egyre inkább csak korszerű, az eddiginél hatékonyabb eszközökkel valósítható meg. A városok életébe egyre nagyobb mértékben beépülő infokommunikációs megoldások hatékonyan és alacsonyabb költségek mellett járulnak hozzá ahhoz, hogy a lakosság életminősége („quality of life”) érezhetően javuljon, mindezt úgy, hogy közben helyi és országos szinten is élénküljön egy közösség gazdasága. A korszerű infokommunikációs (IKT) technológiák és szolgáltatások alapjaiban segíthetik egy város életének megszervezését helyi szinten és a térségi kapcsolataiban a közszolgáltatásoktól kezdve a városi

		közlekedésen, az egészségügyön, az oktatáson és a kereskedelmen át egészen a helyi, önszerveződő közösségek támogatásáig.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Az új digitális szolgáltatásokkal, eszközökkel számos, a helyi önkormányzati hatáskörbe telepített közszolgáltatás ellátási hatékonysága javítható, a város adminisztrációs és üzemeltetési költsége csökkenthető, sőt közvetlen vagy közvetett módon akár növelhetők a város bevételei. Az önkormányzat új, interaktív kommunikációs csatornákat építhet ki a lakossággal való kapcsolattartásra, amelyek lehetőséget adnak a gyors és költséghatékony tájékoztatásra vagy éppen a lakossági bejelentések gyors kezelésére. A komplex biztonsági rendszerekkel lényegesen erősíthető a település közbiztonsága, ami hozzájárul egy élhetőbb, szerethetőbb város megteremtéséhez. Gyors és egyszerű ügyintézés bárhol, bármikor. A Digitális Város koncepciójában találkozunk egymással a technológiai innováció, a gazdasági versenyképesség-növelés, a fenntarthatóság és az emberközpontú városvezetés. A jól kiépült infokommunikációs infrastruktúra és a lakosság magas szintű digitális kompetenciái a kívülről érkező befektetők számára is vonzóbbá tehetik a települést. Az infokommunikáció segítségével az önkormányzat interaktív, hatékony kommunikációs csatornákat alakíthat ki, digitálisan érett közösséget építhet, biztonságot teremthet, és költséghatékonyan működtetheti intézményrendszerét. Mindehhez szükségesek az intelligens és hatékony, moduláris felépítésű és integrálható városirányítási rendszerek.
6.	forrás lehetőség /OP	DIMOP+, hazai forrás, saját forrás
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, gazdasági társaságok
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Kiterjeszthető bizonyos témakörökben a járás településeinek információira.
10.	output indikátorok	fejlesztett applikáció száma (db) applikációt használók száma (fő) applikáción keresztül elérhető szolgáltatók száma (db)
11.	eredményindikátorok	egyszerű részvételi lehetőség a várost érintő döntésekben élhetőbb város, magasabb életszínvonal javul a közbiztonság gyorsabb, egyszerűbb ügyintézés, eljárások könnyű, gyors, strukturált információszerezés fenntartható város, amely kezeli a kihívásokat az üzemeltetési, fenntartási költségek radikális csökkentése a bevételek növelésére szolgáltatási lehetőségek megteremtése lakosságbarát önkormányzat szerethető, modern város az állampolgárok bevonása a döntéshozatalba lojalitás, az aktív korú lakosság megtartása

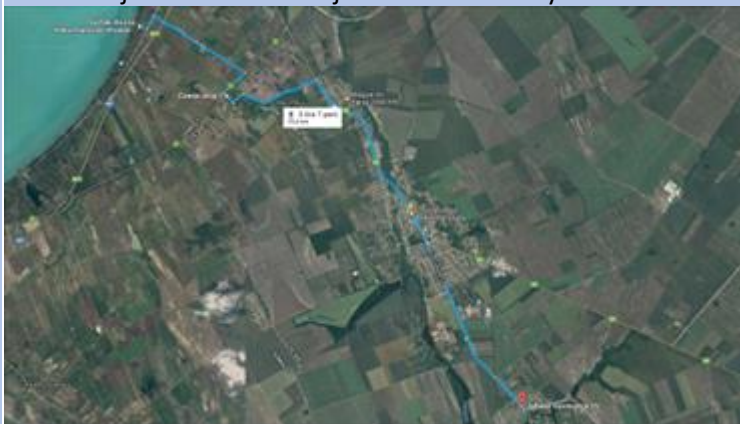
	lakossági elégedettség nő
--	---------------------------

Intézkedés: II.2.3.Településmarketing

44.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.3.1. Szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felület, online településmarketing és információs rendszerek létrehozása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.2. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város szolgáltatásainak digitális fejlesztése nélkülözhetetlen. Ennek egyik kiemelkedő lépése lehet a szolgáltatások digitalizált elérése és az interaktív kommunikáció a lakosság, turisták részére. Honlap és telefonos applikáció fejlesztés, amelyen keresztül az önkormányzati, piaci, lakossági szolgáltatások és információk könnyen eljutnak a lakossághoz és a gazdasági szereplőkhöz. Lakossági hibabejelentési lehetőségek biztosítása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Városi, de akár járási szintű folyamatos információt nyújt a fiataloknak, az egész lakosságnak és a turistáknak, továbbá a vállalkozások számára a helyi és környékbeli programokról, látogatható intézmények működéséről. pl. Települési Szolgáltatási Térkép, Digitális Falu Platform, Online Munkaerőpiaci Térkép, online vonzerőtérkép.
6.	forrás lehetőség /OP	saját forrás
7.	lehetséges partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, gazdasági társaságok
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	Kiterjeszthető bizonyos témakörökben a járás településeinek információira.
10.	output indikátorok	digitálisan elérhető szolgáltatások száma (db) applikációt használók száma (fő) applikáción keresztül elérhető szolgáltatók száma (db)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő helyi gazdasági társaságok bevétele nő lakossági elégedettség nő

Intézkedés: II.2.4. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

45.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Zöld város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.4.1. Regionális jelentőségű kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.2. Élhető, működő városi élettér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű az igény, hogy a városon belül jó minőségű kerékpárutak legyenek, melyek mentén elérhető legyen Alsótekeres városrész, mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Enying jelenlegi kerékpáros infrastruktúrája kedvezőtlen képet mutat. Csak a Fő utca egyes szakaszain található kiépített kerékpáros infrastruktúra. A helyi lakosság körében nagyon nagy az igény, hogy a városon belül jó minőségű kerékpárutak legyenek, melyek mentén elérhető legyen Alsótekeres városrész, valamint a Balaton. A város bekapcsolása az országos és térségi kerékpárút-hálózatba kiemelt jelentőségű. Kiemelkedő, turisztikai-rekreációs fejlesztésre alkalmas az egykori vasútállomás épülete és annak környezete, valamint a vasúti töltések nyomvonala.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A magasabb rendű terveknek megfelelően Enyingtől délre a felhagyott vasútvonal helyén térségi kerékpárút fejlesztése szükséges, amely az út fejlesztése szükséges Sió menti kerékpárút összekapcsolására szolgál. Az út mentén kétoldali fasor, valamint igényes cserjesáv telepítése, illetve a meglévők kiegészítése szükséges, így egyfajta „zöldútként” is tud funkcionálni. Emellett cél egy belterületi kerékpárút kijelölése a Józsefkúti-árok mentén, vagyis a városközpont Alsótekeressel való összekapcsolása, amely elősegítené a biztonságos és környezetbarát közlekedést a településen belül. A Balaton körüli kerékpárúthoz legcélszerűbben Enying–Alsótekeres városrészen keresztül Balatonvilágos irányába lehetne kapcsolódni. Ez bekapcsolná a települést a Balaton mentén egyre erősödő kerékpáros turizmusba, valamint helyi szinten is jelentős hálózatfejlesztést eredményezne.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+
7.	lehetséges partnerek	résztevők: Enying Város Önkormányzata

		lehetséges: MÁV Zrt., Magyar Közút Zrt.
8.	városrészi leképeződése	Enying
9.	térségi leképeződés	balatoni kerékpáros útvonalak összekapcsolásával térségi hatása van
10.	output indikátorok	kiépített kerékpárút, kerékpársáv hossza (km) telepített kerékpáros kiszolgáló infrastruktúrák száma (db)
11.	eredményindikátorok	közlekedés eredetű CO2 kibocsátás csökken városba látogató turisták száma nő

46.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város, Zöld város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.2.4.2. Helyi jelentőségű kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.2. Élhető, működő városi élettér létrehozása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Enying jelenlegi kerékpáros infrastruktúrája kedvezőtlen képet mutat. Csak a Fő utca egyes szakaszain található kiépített kerékpáros infrastruktúra. A helyi lakosság körében nagyon nagy az igény, hogy a városon belül jó minőségű kerékpárutak legyenek, melyek mentén elérhetőek legyenek az egyes városrészek, azok közintézményei, szolgáltatásai.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Elsődlegesen a 64. sz főút mellett ill. párhuzamosan javasolt a kerékpárút kiépítése, cél egy belterületi kerékpárút kijelölése a Józsefkúti-árok mentén, vagyis a városközpont Alsótekeressel való összekapcsolása, amely elősegítené a biztonságos és környezetbarát közlekedést a településen belül.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+
7.	lehetséges partnerek	résztevők: Enying Város Önkormányzata lehetséges: MÁV Zrt., Magyar Közút Zrt.
8.	városrészi leképeződése	Enying
9.	térségi leképeződés	helyi jelentőség
10.	output indikátorok	kiépített kerékpárút, kerékpársáv hossza (km)

		telepített kerékpáros kiszolgáló infrastruktúrák száma (db)
11.	eredményindikátorok	közlekedés eredetű CO2 kibocsátás csökken városba látogató turisták száma nő

Részcél: II.3.A gazdaság sokrétűségének kialakítása

Intézkedés: II.3.1.A járási szintű turizmusfejlesztési koncepció, turisztikai együttműködés

47.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.3.1.1.Turizmusfejlesztési koncepció megalkotása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.3.A gazdaság sokrétűségének kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város életében nincs számottevő múltja a turizmushoz kapcsolódó tevékenységeknek. A feltételek, az idegenforgalmi vonzerő, a látványosságok, a megfelelő számú szálláshelyek nem alakultak ki. A Balaton part közelsége, a környező települések, térségi látnivalók sajnálatosan nem hatnak kedvezően a város turizmusára. Sem a rövid, sem a huzamos vendég tartózkodási idő nem jellemző. Megfelelő beavatkozásokkal e kedvező földrajzi fekvést a település jobban kihasználhatja, amely majd előmozdíthatja a turizmus nagyobb mértékű fejlődését is. A városnak nincs turizmus fejlesztési terve, amely tartalmazza a város turisztikai imázs, vezérattrakciók, a hozzá tartozó kiszolgáló infrastruktúrák fejlesztési lehetőségeit.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Enying város turisztikai és marketing koncepcióját/programját/stratégiáját szükséges megalkotni, amelyben a város földrajzi elhelyezkedése és a térségi vonzerők - Balaton parti Siófok, Balatonvilágos, Fejér és Tolna megyei kastélyok és várak - valamint a város Gazdasági programja alapján veszik számba a turisztikai lehetőségeket és alakítják ki a turisztikai célokat. Ennek keretében javasolt megtervezni a város turisztikai vezértermékét (természeti értékek, aktív turizmus, kulturális örökség), a vendégfogadás feltételeit, kiszolgáló infrastruktúrát és a marketingjét. Hosszú távon cél kell legyen a vendégéjszakák növelése, egy-egy hétvége eltöltése, ennek előzeteseként „Töltsünk el egy napot Enyingen” program kidolgozása.

		
6.	forrás lehetőség /OP	GINOP+, Kisfaludy program
7.	lehetséges partnerek	Enying Város Önkormányzat, Fejér Megyei Önkormányzat, helyi vállalkozók, civil szervezetek
8.	városrészi leképeződés	Enying belterület, Balatonbozsok, Kabókapusztá, Alsótekeres, Fehérhegy, Leshegy, Cinca-patak, Balaton -Enying tervezett kerékpárút külterületi szakaszai
9.	térségi leképeződés	térségi hatás járási és a balatoni turisztikai régióban
10.	output indikátorok	elkészült turisztikai koncepció (igen/nem) elkészült marketingstratégia (iegn/nem)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő városi vendégéjszakák száma nő

48.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Zöld város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.3.1.2. Természeti és kulturális értékek turisztikai vonzerővé alakítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.3. A gazdaság sokrétűségének kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcslátnivalók projekt? mi indokolja egyedi beavatkozást?	A Balaton part közelsége, a környező települések, térségi sajnálatosan nem hatnak kedvezően a város turizmusára. Sem a rövid, sem a huzamos vendég tartózkodási idő nem jellemző. Természeti és kultúrtörténeti adottságai – bár

		fontosak és értékesek – önmagukban nem elég dominánsak ahhoz, hogy nagyobb vendégforgalmat generáljanak.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A turizmusfejlesztés már meglévő alapját jelenti a Zöld város program elkészült zöldterületi elemei (Petőfi park, Cinca-patak mente, új tó környéke, Fő tér). A jövőben Enying-Balaton kerékpárút kiépítése hozhat áttörést. A környező zárandokhelyek felkutatásával, illetve több egyházi rendezvény szervezésével növekedhet a település látogatottsága a vallási turizmus tekintetében. Az örökségvédelem alatt álló Enyingi Római Katolikus, Batthyány kastély turisztikai hasznosítása is javasolt. Az aktív turizmust a lovassport is kiegészíti Kabókapusztán. Turisztikai potenciált jelenthetnek a revitalizált patakok menti tanösvények, a kézműves bemutatók, családi táborozó, vagy piknikező helyek kialakítása, állattenyésztés bemutatása, állatsimogató, mint családi program összekapcsolva kézműves bemutatókkal. A természeti értékekkel ötvözött tájgazdálkodás bemutatására nyílik lehetőség a szőlőhegyi borkultúra, borászat, kóstoltatás területén. Külterületi tavak idegenforgalmi hasznosítása (horgászat és/vagy vízisport). A Fehérhegy melletti tó közelében üdülőterület is kialakítható lenne. Helytörténeti bemutató, vagy múzeum kialakítása „Tornyos iskola”, mint helyszín Kulturális programok, koncertek.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, GINOP+, Kisfaludy program
7.	lehetséges partnerek	Enying Város Önkormányzat, Fejér Megyei Önkormányzat, helyi vállalkozók, civil szervezetek, lakosság (diákok, nyugdíjasok, pedagógusok)
8.	városrészi leképeződése	Enying belterület, Balatonbozsok, Kabókapuszt, Alsótekeres, Fehérhegy, Leshegy, Cinca-patak, Balaton -Enying tervezett kerékpárút külterületi szakaszai
9.	térségi leképeződés	térségi hatás járási és a balatoni turisztikai régióban

10.	output indikátorok	fejlesztett turisztikai vonzerők száma (db) turisztikai programok éves száma (db)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő városi vendégéjszakák száma nő

Intézkedés: II.3.2.Balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások létrehozása

49.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.3.2.1.Turisztikai szolgáltatás fejlesztés
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél:II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.3.A gazdaság sokrétűségének kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Enying Balaton közeli fekvése régóta egyik központi tényezője a város fejlesztési dokumentumainak. Azonban nem sikerül még megtalálni azt a piaci rést, amelybe illeszkedve Enying turisztikai fő-profilja megfogalmazható lenne. Természeti és kultúrtörténeti adottságai – bár fontosak és értékesek – önmagukban nem elég dominánsak ahhoz, hogy nagyobb vendégforgalmat generáljanak.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Jó minőségű szolgáltatásokat, főként kereskedelmi egységeket kínálni. Egyfajta kereskedelmi központtá válhat a város. Olcsóbb, így árban a Balatonnal szemben versenyképes „falusi szálláshelyek” kialakítása szintén reális cél. A kerékpározók számára Bringa központ, bringa-mentő, szervízhely, kölcsönző, táborhely, pihenő. Háttérszolgáltatások nyújtásának lehetősége (Balaton közelség és alacsonyabb árak biztosítása) meglévő 4 szupermarket, kisvállalkozások támogatása, beszállítói hálózat. A településen működő kereskedelmi egységek (pl. Aldi, Lidl, Penny) már most is idevonzanak a Balatonon nyaralókat olcsóbb áراikkal. Ezt a forgalmat fokozni lehetne e-kereskedelemmel, megfelelő okostelefonos, többnyelvű applikáció alkalmazásával (rendelés), és gyors házhozszállítással. A balatoni kisgyerekes nyaralók rémálma a rossz idő, amikor a tó körüli településeken hiányos a kínálat. Erre Enyingen megfelelő (fedett, vagy lefedhető) sport- és gyerekfoglalkoztató létesítményeket („kalandvárost”) lehetne kiépíteni. „Enying – Kalandváros” program szinte bármilyen, összefüggő útvonalra felfűzhető elhagyott épület (pl. malom), csarnok (pl. Videoton), akár családi ház felhasználható (vásárlás, bérlet) kialakítható, az adottságoknak megfelelően különböző funkciókra. A kiépítésre kerülő Gazdaporta kínálatával szintén vonzerőt jelenthet a már itt tartózkodók számára. Egyes beavatkozások lényeges előnye, hogy olyan fejlesztésekkel is elkezdhető, amelyek nem igényelnek olyan komoly

		beruházásokat, csak szervezést (esetleg közösségi, vagy közmunkát) és ötletet: • esős időre (épületben, vagy nagy sátorban) strandolásra nem alkalmas, borús, de száraz időre (az előbbieken kívül szabadtéri) • jó időben (a zöldterületi sportlétesítményekben). Ez utóbbi inkább a gyerekfelügyelettel összekötött funkciókra helyezi a hangsúlyt. Számos ponton kapcsolódik más projektekhez, így a városmarketing és kommunikációhoz, a kerékpárút építéshez, a városközpont Főutca programjához. Lényeges kötőelemei az internetes kiadványok, hirdetések a Balaton tóparti településeken, kábeltelevíziókon. A balatoni háttérfunkciók vonzerőként történő működése esetén jelentőséget kapnak a város kultúrtörténeti emlékeinek bemutatása és az egyéb – önmagukban forgalmat nem vonzó – elemek bekapcsolása. Néhány éven belül Enying ezeken keresztül ismertté válhat.
6.	forrás lehetőség /OP	TOP+, GINOP+, Kiszalud program
7.	lehetséges partnerek	Enying Város Önkormányzat, Fejér Megyei Önkormányzat, helyi vállalkozók, civil szervezetek, lakosság (diákok, nyugdíjasok, pedagógusok)
8.	városrészi leképeződése	Enying belterület, Balatonbozsok, Kabókapuszt, Alsótekeres, Fehérhegy, Leshegy, Cinca-patak, Balaton -Enying tervezett kerékpárút külterületi szakaszai
9.	térségi leképeződés	térségi hatás járási és a balatoni turisztikai régióban
10.	output indikátorok	fejlesztett turisztikai szolgáltatások száma (db)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő városi vendégéjszakák száma nő

50.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Megtartó város

2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.3.2.2.Turisztikai szállásfejlesztés
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Rész cél: II.3.A gazdaság sokrétűségének kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Enyingen a Balaton part közelsége, a környező települések, térségi látnivalók sajnálatosan nem hatnak kedvezően a város turizmusára, mert a turisztikai feltételek, az idegenforgalmi vonzerők, a látványosságok, a megfelelő számú szálláshelyek nem alakultak ki. 2021-ben az összes szállásférőhely száma 184 volt. A szállásférőhelyek nagyobb része magánszálláshelyek közé tartozik. A városban mindössze egy panzió üzemel 28 szállásférőhellyel (Kabóka Lovastanya) és egy apartman 7 férőhellyel. Szálloda nincs a városban, így a hivatásturizmust sem tudja kiszolgálni a település. A vendégéjszakák számában növekedés volt tapasztalható az elmúlt tíz évben, jellemzően a magánszálláshelyek tekintetében. A Balaton, Siófok és a térségi látnivalók közelsége több szálláshely kialakítását indokolja.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A térségi vonzerőfejlesztések következtében és a Balaton telítettsége okán várhatóan a jövőben növekedhet a szállásférőhelyek iránti igény, ezért ezek fejlesztése javasolt nemcsak piaci szereplőknek, hanem az önkormányzatnak is.
6.	forrás lehetőség /OP	GINOP+, magán források, hazai forrás pl. Kisfaludy program
7.	lehetséges partnerek	vállalkozók
8.	városrészi leképeződése	város teljes területén
9.	térségi leképeződés	térségi hatás járási és a balatoni turisztikai régióban
10.	output indikátorok	kialakított kereskedelmi szállásférőhelyek száma (db)
11.	eredményindikátorok	városba látogató turisták száma nő városi vendégéjszakák száma nő

Intézkedés: II.3.3.A mezőgazdaság foglalkoztatási és természeti erőforrás szerepének növelése

51.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	II.3.3.1.K+F aktivitás és adaptáció, illetve az innovációs teljesítmény növelése az agrárgazdasági vállalkozásokban
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél:II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél:II.3. A gazdaság sokrétűségének kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ projekt? mi indokolja egyedi beavatkozást?	Enying kiváló termőhelyi adottságokkal rendelkező területen fekszik, hagyományosan a mezőgazdaságnak meghatározó kulcsszerepe van a térség gazdaságában. Éppen ezért fontos a meglévő mezőgazdasági vállalkozások fejlesztése és a várható klímaváltozás hatásaihoz történő alkalmazkodó képességük javítása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	javasolt tevékenységek: • talajerózió megelőzése és a talajgazdálkodás javítása • a mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiafelhasználás hatékonyságának fokozása • a megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradékanyagok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő átadásának és felhasználásának megkönnyítése (körforgásos gazdaság) • a mezőgazdaságból származó, üvegházhatást okozó gázok és ammónia kibocsátásának csökkentése
6.	forrás lehetőség /OP	Vidékfejlesztési Program , hazai forrás, K+F
7.	lehetséges partnerek	agrárgazdasági vállalkozások
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	nincs
10.	output indikátorok	megvalósult innovatív beruházások száma (db)
11.	eredményindikátorok	agrárgazdaság CO2 kibocsátása csökken

52.	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	III.3.3.2.Rövid ellátási láncok fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: II. Élhető igazgatási, gazdasági, szolgáltató központ kialakítása Részcél: II.3.A gazdaság sokrétűségének kialakítása
4.	beavatkozás/ projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kedvező termőhelyi adottságaiból adódóan Enying a térség mezőgazdasági központja. Jelenleg ennek a domináns szektornak a miért stratégiai jellegű helyi foglalkoztatásra gyakorolt hatása csekély, iparszerű beavatkozás/ kulcsnagyüzemi, nagytáblás termelési jellege miatt. Jelentős projekt? mi indokolja az tartalmazókkal rendelkező a kézimunka-igényes foglalkoztatás elterjesztése (kisállattartás, zöldség- és gyümölcstermesztés, kisebb feldolgozóüzemek létrehozása, helyi termékek előállítása, ökológiai gazdálkodás bevezetése stb.) terén.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Az elsődleges termelők versenyképességének javítása a következők segítségével: a termelők hatékonyabb integrációja minőségrendszerek révén az agrár-élelmiszeripari láncba, a mezőgazdasági termékek értékének növelése, továbbá promóció a helyi piacokon, a rövid ellátási láncokban (online értékesítés), a termelői csoportokban, valamint a szakmaközi szervezetekben.
6.	forrás lehetőség /OP	Vidékfejlesztési Program
7.	lehetséges partnerek	agrárgazdasági vállalkozások
8.	városrészi leképeződése	nem releváns
9.	térségi leképeződés	nincs
10.	output indikátorok	helyi termelők száma a termelői piacon (db) helyi termékek értékesítésére létrehozott online piactér szám (db)
11.	eredményindikátorok	agrárgazdasági vállalkozások bevételeinek növekedése

11. ábra Az ITS 52 beavatkozásának adatlapja

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

2.3.1. Vázlatos pénzügyi terv

Pénzügyi terv egyes beavatkozásokra/projektekre készült csak el, amelyek előkészítettsége már előrehaladottabb. Ezek jellemzően azok a projektek, amelyeket a TOP Plusz Városfejlesztési Programtervben¹ szerepelnek és a TOP Plusz forrásból finanszírozhatók.

A TOP Plusz Városfejlesztési Programterv 10 projektjavaslatot tartalmaz összesen 1150 M Ft értékben.

Ezeket a projekteket a következő táblázat tartalmazza prioritás tengelyek bontásában.

Javasolt projektek:

1. P1.V1 projekt: Kerékpárút fejlesztése
2. P1.V2 projekt: Közlekedésbiztonsági beruházások (64 úton)
3. P1.V3 projekt: Útfelújítás, járda felújítás, vízelvezetés (Munkácsy, Madarász, Liszt Ferenc, Völgy utca)
4. P1.V4 projekt: Zöld város program folytatás (alternatív vízforrások felkutatása, öntöző lehetőség, színpad felújítás, köz illemhely)
5. P1.V5 projekt: Játsszótér építése Balatonbozsokon és Alsótekeresen
6. P1. V6 projekt: Tervezési dokumentumok előállítása
7. P2.V1 projekt: Balatonbozsok Tornyos iskola energetikai korszerűsítése
8. P3.V1 projekt: Helyi humán fejlesztések megvalósítása: települési rendezvények, humán szemléletformálás, mélyszegénységben élő gyermekek tanórán kívüli fejlesztése
9. P3.V2 projekt: Kossuth utcai ovi és Vas Gereben utcai ovi (tető, belső felújítás, külső eszközök)
10. P3.V3 projekt: Fogorvosi/orvosi rendelő kialakítása, szolgálati lakás

¹ Enying elkészítette a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia és hozzá kapcsolódó TOP Plusz Városfejlesztési Programterv első tervezetét, amelyet a TOP Plusz 1.3.1-21 felhívás keretében benyújt.

1. prioritási tengelyhez javasolt projektek

Projekt címe		Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín (város / térségi település)	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
Prioritás 1.	P1.V1 projekt: Kerékpárút fejlesztése	Élhető gazdasági központ kialakítása	Enying	300 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	2,5 km
	P1.V2 projekt: Közlekedésbiztonsági beruházások (64 úton)	Élhető gazdasági központ kialakítása	Enying	15 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi		
	P1.V3 projekt: Útfelújítás, járda felújítás, vízelvezetés (Munkácsy, Madarász, Liszt Ferenc, Völgy utca)	Élhető gazdasági központ kialakítása	Enying	200 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	3 km
	P1.V4 projekt: Zöld város program folytatás (alternatív vízforrások felkutatása, öntöző lehetőség, színpad felújítás, köz illemhely)	Élhető gazdasági központ kialakítása	Enying	65 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöldinfrastruktúra	7 ha
	P1.V5 projekt: Játsszótér építése Balatonbozsokon és Alsótekeresen	Élhető gazdasági központ kialakítása	Balatonbozsok, Alsótekeres	20 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi		
	P1. V6 projekt: Tervezési dokumentumok előállítása		Enying	80 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretében tartozó projektek által érintett lakosság (fő)	6622 fő
							Támogatott integrált	1 db

ENYING Város Integrált Településfejlesztési Stratégia – Konceptió és stratégia 2022.

							területfejlesztési stratégiák	
kereten túli, tartalék projektek	projekt 1							
	projekt n							
	Prioritás forráskerete (<i>nem módosítható</i>)			680 M Ft				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye			680 M Ft				
	A város forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Térségi település1 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Térségi település2 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Tartalék projektek összes forrásigénye			0 M Ft				

5. táblázat: Projekttábla - 1. prioritási tengely

2. prioritási tengelyhez javasolt projektek

Projekt címe		Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín (város /térségi település)	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
Prioritás 2.	P2.V1 projekt: Balatonbozsok Tornyos iskola energetikai korszerűsítése	Élhető gazdasági központ kialakítása	Balatonbozsok	118 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi	Jobb energiahatékonyságú középület	184,86 m2
	P2.V2 projekt:							
	P2.V3 projekt							
kereten túli, tartalék projektek	projekt 1: Közvilágítás korszerűsítése napelemes kandelláberekkel	Élhető gazdasági központ kialakítása	Enying	20 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi		
	projekt 2: Polgármesteri Hivatal villamos energetikai korszerűsítése	Élhető gazdasági központ kialakítása	Enying	10 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi	Jobb energiahatékonyságú középület	679,5 m2
	Prioritás forráskerete (<i>nem módosítható</i>)			118 M Ft				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye			118 M Ft				
	A város forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Térségi település1 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Térségi település2 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Tartalék projektek összes forrásigénye			30 M Ft				

6. táblázat: Projekttábla - 2. prioritási tengely

3. prioritási tengelyhez (ESZA+) javasolt projektek

	Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín (város /térségi település)	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
Prioritás 3. ESZA+	P3.V1 projekt: Helyi humán fejlesztések megvalósítása: települési rendezvények, humán szemléletformálás, mélyszegénységben élő gyermekek tanórán kívüli fejlesztése	Városi kohézió megteremtése	Enying	169 M	Enying Város Önkormányzata	egyedi	Társadalmi akciókban résztvevők száma	2000 fő
kereten túli, tartalék projektek	projekt 1							
	projekt n							
	Prioritás forráskerete (nem módosítható)			169 M Ft				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye			169 M Ft				
	A város forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Térségi település1 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Térségi település2 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Tartalék projektek összes forrásigénye			0 M Ft				

7. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ESZA+

3. prioritási tengelyhez (ERFA+) javasolt projektek

	Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín (város / térségi település)	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
Prioritás 3. ERFA+	P3.V2 projekt: Kossuth utcai ovi és Vas Gereben utcai ovi (tető, belső felújítás, külső eszközök)	Élhető gazdasági központ kialakítása	Enying	124 M			Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények osztálytermi/csoporttermi kapacitása	db
							Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	165 fő/év
	P3.V3 projekt: Fogorvosi/orvosi rendelő kialakítása, szolgálati lakás	Élhető gazdasági központ kialakítása	Enying	60 M			Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db
							Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő/év
	projekt n							
kereten túli,	projekt 1 van?							
	projekt n							

ENYING Város Integrált Településfejlesztési Stratégia – Konceptió és stratégia 2022.

tartalék projektek								
	Prioritás forráskerete (<i>nem módosítható</i>)		184 M Ft					
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye		184 M Ft					
	A város forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Térségi település1 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Térségi település2 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén							
	Tartalék projektek összes forrásigénye		0 M Ft					

8. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ERFA

Összesítés

	1-4 Prioritás összforráskerete (<i>nem módosítható</i>)	1150 M Ft				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye	1150 M Ft				
	A város forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén					
	Térségi település1 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén					
	Térségi település2 forrásigénye (részösszeg) – csak várostérségi tervezés esetén					
	Tartalék projektek összes forrásigénye	30 M Ft				

9. táblázat: Projekt összköltség

2.3.2. Ütemezés

	2023 1.	2023 2.	2023 3.	2023 4.	2024 1.	2024 2.	2024 3.	2024 4.	2025 1.	2025 2.	2025 3.	2025 4.	2026 1.	2026 2.	2026 3.	2026 4.	2027 1.	2027 2.	2027 3.	2027 4.
P1.V1 projekt: Kerékpárút	X																			
P1.V2 projekt: Közlekedésbiztonsági beruházások (64-en)	X																			
P1.V3 projekt: Útfelújítás, járda felújítás, vízelvezetés (Munkácsi, Madarász, Liszt Ferenc, Völgy utca)	X																			
P1.V4 projekt: Zöld város program folytatás (alternatív vízforrások felkutatása, öntöző lehetőség, színpad felújítás, köz illemhely)	X																			
P1.V5 projekt: Játsszótér építése Balatonbozsokon és Alsótekeresen	X																			
P1. V6 projekt: Tervezési dokumentumok előállítása	X																			
P2.V1 projekt: Balatonbozsok Tornyos iskola energetikai korszerűsítése	X																			
P3.V1 projekt: Helyi humán fejlesztések megvalósítása: települési rendezvények, humán szemléletformálás, mélyszegénységben élő gyermekek tanórán kívüli fejlesztése	X																			
P3.V2 projekt: Kossuth utcai ovi és Vas Gereben utcai ovi (tető, belső felújítás, külső eszközök)	X																			
P3.V3 projekt: Fogorvosi/orvosi rendelő kialakítása, szolgálati lakás	X																			

10. táblázat: A projektek megvalósításának ütemez

2.3.3. Projekt indikátor vállalások

A 10 javasolt projekt tekintetében az alábbi indikátorok teljesítését vállalja a projektgazda önkormányzat.

A mutató neve	Mértékegysége	Összesített értéke	Megjegyzés
Támogatott vállalkozások (ebből: mikro-, kis-, közép-, nagyvállalkozás)	db		
Vissza nem térítendő támogatások által támogatott vállalkozások	db		
Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db		
Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	3	
Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db		
Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	7	
Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő		
Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	2,5	
Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő		
Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	6622	
Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	1	
Becsült üvegházhatású gázkibocsátások	CO ₂ t/év		
Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	184,86 + 679,5 tartalék	
Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények osztálytermi kapacitása	db		
Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	165	
Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db		
Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő		
A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db		
Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db		
Megvalósított programok száma	db		
Programba bevont humán közszolgáltatásokban dolgozók száma	fő		
Programban résztvevő munkanélküliek száma	fő		
Programban résztvevő inaktív személyek száma	fő		

A mutató neve	Mértékegysége	Összesített értéke	Megjegyzés
Társadalmi akciókban résztvevők száma	fő	2000	
Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – álló résztvevők száma	fő		

Plusz indikátorvállalások későbbiekben kiegészítésre kerülnek (helyi gazdaságfejl., kékinfra, turizmus, gyermekgondozási intézmények, egészségügyi intézmények)

11. táblázat: Indikátor vállalások

2.3.4. Egyéb források számbavétele

A többi beavatkozás pénzügyi becslése csak a nemzetközi, EU-s és hazai Fejér megyére, illetve Enying városra szóló dedikált keretösszegek ismeretében lesz lehetséges.

A következő EU-programozási időszak - prognózis

Az egyetlen dedikált forráskeret, ami a várost nevesíti, az a TOP Plusz program Fenntartható városokra szánt 680 millió Ft-os kerete. A Partnerségi Megállapodás alapján a városba érkező potenciális források köre azonban jóval magasabb ettől.

Amennyiben országos szinten legalább akkora uniós forráskerettel kalkulálunk, mint az előző időszaki volt (az elemzés időszakában még nincs megkötött megállapodás), a belső területi megoszlásra kell szcenáriókat állítanunk.

Szcenário	Időszak	Projektszám , db	Támogatási összeg, Ft	Támogatásintenzitás, %	Beruházási érték, Ft
Tényleges	2014-				3 912 757
	2020	41	3 205 896 836	0,8	151
Optimista	2021-				5 724 815
	2027	51	4 007 371 045	0,7	779
Reális	2021-				4 304 032
	2027	41	3 526 486 520	0,8	866

12.táblázat Becslés az Enyingre érkező potenciális támogatások összegére. (Forrás: saját számítás.)

Az optimista becslés növekvő vállalkozói aktivitásra (iparterületfejlesztés, gazdaságélénkítő beavatkozások) számít, ebből kifolyólag alacsonyabb támogatásintenzitásra (rendszerint a közösségi projektek támogatási értéke a magasabb) és minimum 25%-os támogatásiérték-növekedésre számít. Mindez megközelítőleg 5,8 Mrd Ft-os beruházási értéket jelenthet a jelenlegi hétéves periódusban.

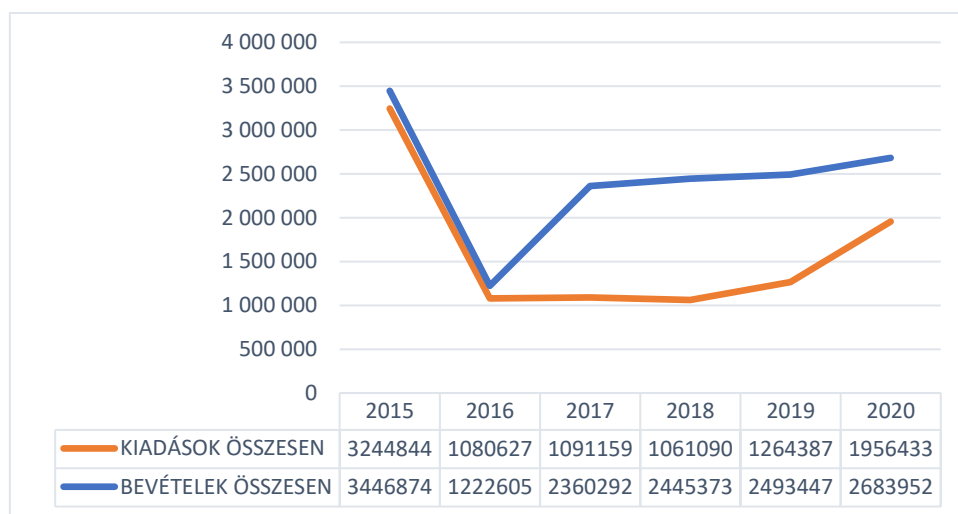
A realistább becslés ehhez képest stagnálással, minimális 10%-os növekedéssel kalkulál mind a támogatási érték, mind pedig a beruházási érték tekintetében (a gazdasági szereplők visszafogottabb forrásbevonási sikerei, minimális növekedés a közösségi projektek tekintetében, ahol csak az inflációs várakozások és a téréség fejlesztéspolitikai kiemelt pozíciója is némi értékbeli növekedést indokol).

Az önkormányzati források becslése

Az önkormányzat számos közfeladat ellátójaként, intézmények fenntartójaként felel a város működéséért. A fejlesztések is meghatározóak ugyanakkor a város életében, a megelőző időszakban számos nagy értékű beruházást valósítottak meg, amelyekhez hitelt is felvettek.

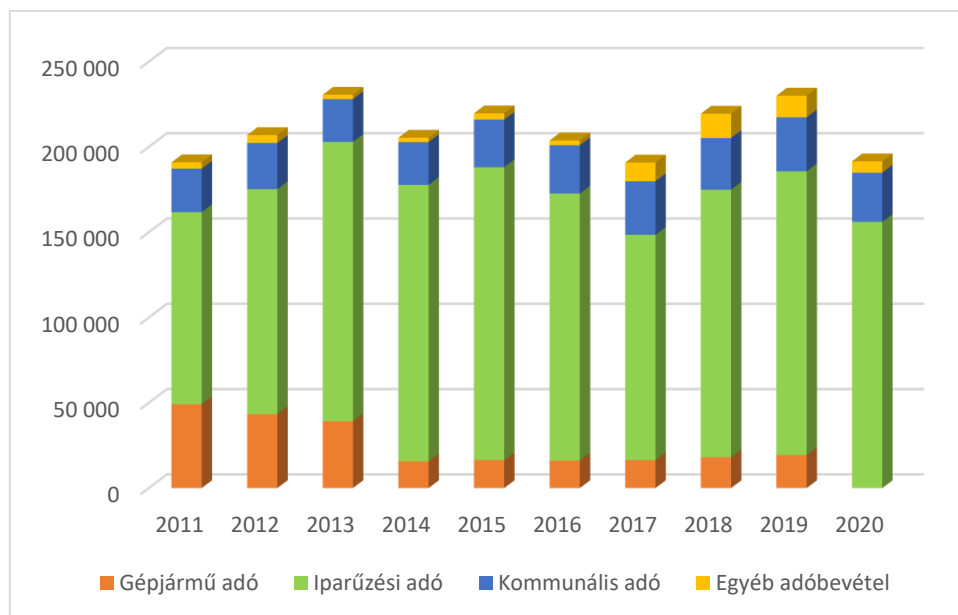
Az önkormányzat költségvetése stabil és kiegyensúlyozott volt az utóbbi időszakban, még úgy is, hogy jelentős értékű fejlesztés megvalósítására került sor. Ez a legkiugróbb méreteket éppen a vizsgálati periódus elején, 2015-ben érte el, 2 Mrd-os felhalmozási célú bevétel és kiadás mellett. A város

bevételei folyamatos növekedést mutatnak akkor is, ha a fejlesztési projektek időszakos hatásait kiküszöböljük. Az önkormányzat stabil működési háttere és folyamatos bevételei jó alapot képezhetnek a további fejlesztési elképzelések megvalósításához.

12. ábra Az önkormányzati kiadások és bevételek alakulása 2015-2020 között, ezer Ft. (Forrás: njt.hu alapján saját szerkesztés)

Az önkormányzati fejlesztések legfontosabb bázisát a helyi adóbevételek, azon belül is a legnagyobb volumenű helyi iparüzési adóbevétel alkotja, amely 2020-ban meghaladta a 150 millió Ft-ot.

13. ábra Az enyingi helyi adóbevételek alakulása 2011-2020 között, ezer Ft. (Forrás: njt.hu alapján saját szerkesztés)

A fenti trendeket előre vetítve, egy stabil és lassan növekvő helyi adóbevételre alapozva, amelynek becsléséből a COVID-járvány miatti speciális szabályok és hatások miatt a 2020-as évet kihagyjuk, 7 éves átlagban 28%-os értéknövekedést vetítünk előre a következő 7 évre, 2021-2027-re vonatkozóan. Így tehát mintegy 2 Mrd, Ft-os helyi adóbevétellel kalkulálhatunk a programozási periódus egészét tekintve.

Hazai támogatások

Hazai forrás tekintetében a város potenciálisan támaszkodhat a hazai kormányzati finanszírozású programokra (korábban ilyen volt pl. a Modern Városok program, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap, a Kisfaludy Turisztikai Fejlesztési Program stb.). Ezek azonban nem képeztek meghatározó szerepet a város életében.

A helyi szereplők saját forrásai

A helyi beruházások nagysága nem csupán a támogatási összegektől és az önkormányzat finanszírozási képességétől függ, abban meghatározó szereppel bírnak a helyi szereplők önerős fejlesztései is. Kiemelkedő a gazdasági szereplők fejlesztő ereje, de nem elhanyagolhatók a háztartások és a civil szervezetek sem. Az önkormányzat a helyi szereplők fejlesztési forrásbevonási képességének fejlesztésével is tudja alakítani, kedvezően befolyásolni a helyi fejlesztések alakulását (önerő támogatása, fejlesztési együttműködések szervezése, kialakítása stb.).

Közvetlen brüsszeli támogatások

A közvetlen brüsszeli támogatások lehívhatóvá válnak az enyingi szereplők számára is. A hazai törekvés az uniós keretösszegek növekvő arányának a megszerzése.

Ebben kitüntetett helyen szerepelnek (mind összegben, mind pedig potenciálban) az **innovációs pályázatok** és források. Az enyingi vállalkozások ugyanakkor eddig is alacsony innovációs aktivitást mutattak ezen a területen. Az innovációk sokkal inkább a közeli egyetemi központokban és a fővárosban koncentrálódnak. A helyi vállalkozásoknak ezekbe az innovációs ökoszisztémákba kellene bekapcsolódniuk a sikeres forrásbevonás az innovatív fejlődés érdekében. A Horizon Europe pályázatok például lehetőséget nyújtanak a helyi szereplőknek az innovációs ötleteik részfinanszírozására.

A másik jelentősebb irány a közvetlen brüsszeli finanszírozási lehetőségeknél a **zöld projektek** megvalósítása. Ebben, az energetikai, megújuló erőforrásos, körforgásos gazdasági, zöld város stb. tartalmakban jóval nagyobb lehetőségek vannak, mint amit a helyi aktorok eddig kihasználtak. Ez az a célterület, amire Brüsszel deklarálta a támogatások harmadát szeretné elkölteni, vagyis ehhez az irányhoz kellene csatlakoznia (legalább horizontális célkitűzésekkel) a helyben megvalósítandó projektek jelentős részének.

Közvetlen **vállalkozásfejlesztési** projektekkel a brüsszeli elosztású alapoknál és programoknál is tudnak pályázni a helyi aktorok. Míg pl. a LIFE program kifejezetten környezetvédelmi célokat támogat, az EIC Accelerator programba az innovatív vállalkozási ötletek férnek bele.

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

Az akcióterületeken kívüli fejlesztéseket is tartalmazza a 2.2 fejezet.

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Az antiszegregációs terv az új népszámlálási adatok alapján később kerül kidolgozásra a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletben foglalt tartalmi követelmény alapján:

- 3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása)
- 3.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések
- 3.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)

4.1.1. A célok és intézkedések illeszkedése az Európai Unió 2021-2027 közötti kohéziós politikájának prioritásaihoz

2021-2027 közötti időszak kohéziós politikájának prioritásai (a várostérségekre vonatkozó prioritásokkal):

1. Versenyképesebb és okosabb Európa
2. Zöldebb, alacsony szén-dioxid kibocsátású Európa –

A természet-, a biodiverzitás- és a zöldinfrastruktúra fokozott védelme és megőrzése, beleértve a várostérségeket, és a légszennyezés minden formájának csökkentése; A fenntartható városi multimodális mobilitás támogatása, törekedve a nettó nulla szén-dioxid kibocsátású gazdasági átmenetre;

3. Összekapcsoltabb Európa a mobilitás fokozásával
4. Szociálisabb és befogadóbb Európa
5. Polgárokhoz közelebb álló Európa

A fenntartható és integrált fejlődés és területe típusok, valamint a helyi kezdeményezések minden formájának előmozdításával) – Támogatva az integrált és befogadó társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődést, kulturális-természeti örökséget, fenntartható turizmust és biztonságot a várostérségekben. Az EU 5 kohéziós prioritása összhangban van Enying város stratégiai és rész céljaival.

4.1.2. A célrendszer kapcsolata az OFTK-val

Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával 2013 decemberében elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK).

Az OFTK a 1254/2012. (VII. 19.) számú kormányhatározat alapján készült. A dokumentum Országgyűlés általi elfogadásakor hatályát veszítette az Országos Területfejlesztési Koncepcióról szóló 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat, az Országos Területfejlesztési Koncepcióval egyetemben.

Az OFTK közép- és hosszú távon fogalmazza meg a hazai fejlesztési célokat és igényeket, meghatározva azok területi dimenzióit. Középtávon a dokumentum arra törekszik, hogy a 2014-2020-as időszak fejlesztési dokumentumait (a Partnerségi Megállapodást és az operatív programokat) megalapozza. Hosszú távon (2030-ig) az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségletei alapján teljes tervezéssel Magyarország minden ágazatára, térségére és köz-, piaci,

valamint civilszférájára jövőképet és célokat definiál a fejlesztéspolitika és a területfejlesztés vonatkozásában.

A stratégiai tekintetében a stratégiában megfogalmazott két stratégiai cél és öt rész cél egyértelműen és szorosan kapcsolódik a négy OFTK átfogó célhoz:

- Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
- Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Az OFTK hét specifikus célkitűzést tartalmaz, míg Enying Stratégiájában öt rész cél szerepel:

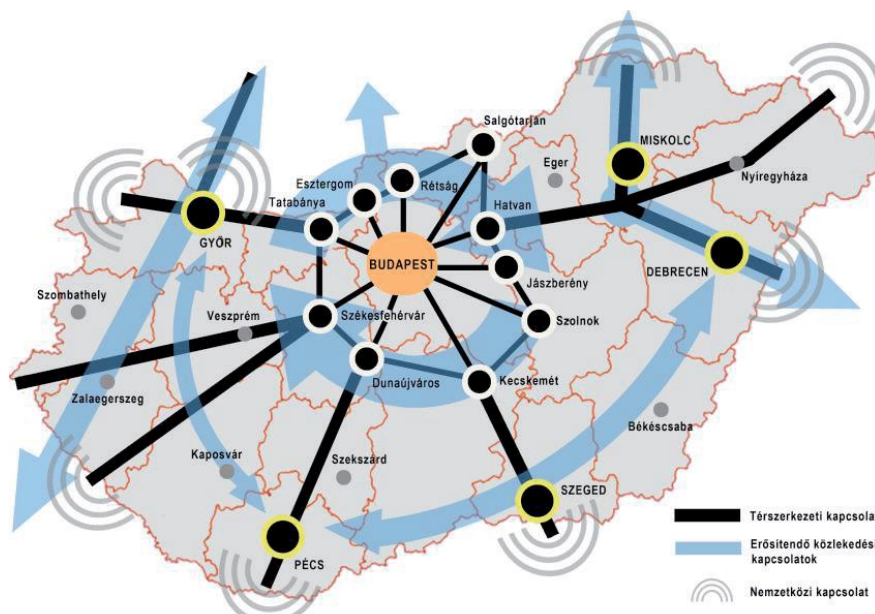
- Versenyképes, innovatív gazdaság
- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- Életképes vidék, egészséges élelmiszer-termelés és ellátás Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I
- Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom
- Jó állam: szolgáltató állam és biztonság Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme

Az OFTK hat területspecifikus célt jelöl meg:

- Az ország makro-regionális szerepének erősítése
- A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- Vidéki térségek népesség-eltartó képességének növelése
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaság-ösztönzés
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

Elmondható, hogy az OFTK specifikus és területspecifikus célokhoz legalább egy enyingi rész cél kapcsolódik.

A város célkitűzései a területi célok közül az ország regionális szerepének erősítésére gyakorolják a leggyengébb hatást, ami a város méretéből adódik. A reálisan tervezhető nagyságrend kis- és középvállalkozások letelepítése részben a telephelyváltó helyi cégek, részben a városban rejlő infrastrukturális, szabályozási és logisztikai előnyeit felismerő befektetők részéről várható. A város kiváló mezőgazdasági adottságai egyúttal azt is jelentik, hogy kevés az ipari, energetikai, szolgáltatási célból felhasználható gazdasági terület.

14. ábra: Stratégiai kapcsolatok szerkezete (Forrás: OFTK 44. ábra)

4.1.3. A célrendszer kapcsolata „Szent István Fejlesztési Program” Fejér Megye Területfejlesztési Programjával

A megye jövőképe és Enying

Fejér megye víziója: „Fejér megye tradicionális társadalmi, kulturális, gazdasági-logisztikai szerepköreinek fenntartható és innovatív fejlesztése”

A megye területi céljainak Enyinget érintő fókuszai:

- A Fenntartható városokra vonatkozó javaslatok a megyei jogú városokat és a járásközpontokat, köztük Enyinget érintik:

„A városfejlesztés kiemelt szempontja a társadalmi – gazdasági – környezeti értelemben vett fenntarthatóság elve. Ennek letéteményesei a megyei jogú városok és járásközpontok, melyek a közigazgatási és települési hierarchiában betöltött szerepük és az ebből fakadó erősségeik és lehetőségeik, továbbá térszervező képességük által biztosítani képesek a megye településhálózatának többközpontúságát.”

- Mezőföld Program (Dél-Fejér) területi fókuszai: „két kedvezményezett járás, a komplex programmal fejlesztendő Sárbogárdi járás és a fejlesztendő Enyingi járás a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint, valamint a Közép-Duna Menti Kiemelt Térség Dunaújvárosi járásba tartozó 3 települése: Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarcsony, az Országgyűlés 12/2020. (V. 5.) OGY határozata a Közép-Duna Menti Kiemelt Térség területi lehatárolásáról alapján.”

„Fejér megye déli, fejlesztendő térsége az Észak-Tolna és Északkelet-Somogy határos területeivel együtt az ország egyik egységes belső periferiája, ahol a területi kihívások kezelése érdekében komplex beavatkozásokra, speciális képzési területekre és innovatív foglalkoztatási formák bevezetésére van szükség.”

A Fejér megye területfejlesztési koncepciója hét stratégiai célt jelöl meg:

- Helyi identitás és közösségek megerősítése
- Népeség megtartása és munkaerő minőségi fejlesztése
- Területi különbségek mérséklése, jobban összetartó, szociálisan érzékenyebb megye
- Épített környezet, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése
- Természetes környezet megőrzése és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóság fejlesztése, zöldbb Fejér megye
- Innováció és kutatás lehetőségeinek megteremtése, elősegítése, intelligens megye

- Gazdasági környezet fejlesztése

Elmondható, hogy a megyei specifikus célokhoz öt enyingi rész cél kapcsolható.

A megyei területfejlesztési program első stratégiai célja a **helyi identitás és közösségek erősítése**, amelyhez illeszkedik Enying lakhatási feltételek fejlesztését, a helyi közösségek erősítését, valamint a társadalmi integrációt, befogadást, kulturális tőke növelését célzó intézkedéseivel. A társadalmi kohézió erősítése jelentős erőfeszítéseket (munka- és pénzbefektetést) igényel az önkormányzat részéről annak érdekében, hogy lakosságot bevonja céljai megtervezésébe és megvalósításába. A hatékony kommunikáció, a civil szervezetekkel való kapcsolat erősítése, új szervezetek megalakulásának elősegítése nélkül számos cél nem teljesíthető sikeresen, mivel az emberek személyes hozzáállásának megváltozását és tevékenysérvététét igényli (pl. a tanulási kedv, vállalkozóvá válás ösztönzése, környezet megőrzése és ápolása, személyes, családi környezetük rendben tartása, a zöldfelületek növelése, az önellátás igényének felkeltése és képességének fejlesztése stb.)

Népesség megtartása és munkaerő minőségi fejlesztése miatt az önkormányzat az oktatás vagy más, a helyi kompetenciákat meghaladó területek tekintetében sem tekintheti magát kívülállónak, mivel a gyermekek, a továbbtanuló diákok képezik a település jövőjét, s más területek, pl. nagyobb területet ellátó szolgáltatók, megyei vagy országos kompetenciájú szervezetek esetében is fel kell lépnie a város érdekei mellett. A kompetenciahiányos területeken a partnerkapcsolati háló tudatos működtetése révén, közvetetten van lehetőség a folyamatok befolyásolására.

Területi különbségek mérséklése, jobban összetartó, szociálisan érzékenyebb megye érdekében Enying céljai között szerepel a városi szintű szolgáltatások fejlesztése. A pályázati rendszerben lehetőség nyílik a meglévő szolgáltatások jelentős része esetén az infrastruktúra és a szolgáltatási színvonal megújítására, az energiahatékonyság és a szolgáltatási hatékonyság feltételeinek javítására. Az internet, a modern telekommunikációs eszközök, az intelligens műszaki megoldások alkalmazása akkor lesz hatékony, ha stratégiai megfontolásokhoz kötődik, és a konkrét szolgáltatási megoldások előkészítésébe, tervezésébe bevonásra kerül a lakosság és a civil szervezetek, valamint adott esetben a vállalkozói szféra. Az egészségügyi, prevenció, szociális, családsegítő, idős-ellátási, ifjúságvédelmi, biztonsággal kapcsolatos, kulturális területeken, valamint a hétköznapi élet problémáinak megoldásában jelentős előrelépésre van szükség.

A városrészek fejlesztése a város integrálásának, a városias jellegű belváros kiterjesztésének, súlyának növelése és a városrészek egységes fejlődésének biztosítása érdekében szükséges. Enying járásközpont, ennek a szerepnek az ellátásához erősítenie kell városi és térségi funkcióit, városias jellegét. Egyúttal megteremti azokat az intézményi, szolgáltatási feltételeket, amelyek a város egészséges, biztonságos, modern társadalmának feltételeit képezik. A város intézményeinek, szolgáltatásainak és városias, modern megjelenésének fejlődése jelentősen hozzájárul a térség elmaradásának mérsékléséhez is. A lakókörnyezet fejlesztése találkozik a megye **épített környezet, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése** célkitűzésével.

A város új szabályozási terve jelentős hangsúlyt helyez **a természetes környezet megőrzése és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóság fejlesztésére**. A Zöld város program folytatása kiemelt cél a város számára. A város mezővárosi jellegéhez harmonikusan illeszkedő fejlesztések, a meglévő építészeti értékek megőrzése, a város hagyományait felhasználó zöldfelületnővelés, zöld- és kékinfrastruktúra kialakítása nemcsak őrzi, gazdagítja is a város hagyományos értékeit. A leromlott állapotú patakmedrek revitalizációja ökológiai és rekreációs szempontból is szolgálja a kedvezőtlen klímahatások mérséklését és a népességmegtartást.

A munkahelyteremtés infrastrukturális feltételeinek kialakítása révén az önkormányzat a versenyképes - elsődlegesen mezőgazdasági - vállalkozások letelepedését szorgalmazza a létrehozott infrastruktúra hatékony felhasználása és a város versenyképességének fokozása, a térség elmaradottságának mérséklése és az **innováció és kutatás lehetőségeinek megteremtése** érdekében.

A **gazdasági környezet fejlesztésén belül** az infrastrukturális, intézményi, jogi és ösztönzési eszközei erősítik a helyi vállalkozások közti összetartást és a vállalkozóvá válást, segítik a vállalkozóvá válást, támogatják az innovatív fejlesztéseket végzőket - inkubátorház, modern, versenyképes vállalkozások letelepítésével javítják a versenyképességet és segítik a felzárkózást. Enying számára elsődleges lehet a Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez való tartozás elérése a turizmusba és annak kiszolgáló infrastruktúrájába való bekapcsolódás terén, amivel térségi centrum szerepe is növekedhet.

Fejér Megye Területfejlesztési Koncepció 2030

Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia

Fejér Megye Klímastratégia

4.1.4. A célrendszer kapcsolata a „Fejér Megye Területfejlesztési Koncepció 2030” -al

Fejér megye jövőképe:

Fejér megye tradicionális társadalmi, kulturális, gazdasági-logisztikai szerepköreinek fenntartható és innovatív fejlesztése, egyenrangú nagytérségi együttműködések aktív tagjaként, kiváló termőhelyi adottságainak fenntartásával, a természeti és kulturális örökségének jövőtudatos kezelésével.

Fejér Megye Területfejlesztési Koncepció átfogó céljai:

- I. Gyarapodó, egészséges és összetartó népesség
- II. Élhető megye és települések
- III. Innovatív és fejlődő gazdaság

A Területfejlesztési Koncepció Enyinget érintő fókuszai:

I.3. Területi különbségek mérséklése, jobban összetartó, szociálisan érzékenyebb megye - a területi különbségekből fakadó kihívások kezelése annak érdekében, hogy a megye észak-déli megosztottsága oldódjon. A megye minden polgára számára közel azonos lehetőségeket kínáló térséget a cél. Az Enyingi járás kedvezményezett státuszú.

T.1. Fenntartható városok - Az érintett városi kör lehetséges tagjait Fejér megye a közigazgatási hierarchiában betöltött szerepük alapján állapította meg, miszerint a fenntartható városfejlesztés letéteményesei a megye járásközpontjai, így Enying is.

T.2. Mezőföld Program - Területi fókusz: két kedvezményezett járás, melyből egyik a fejlesztendő Enyingi járás.

- Enyingi járás: Dég, Enying, Kisláng, Lajoskomárom, Lepsény, Mátyásdomb, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Szabadhídvég

Mezőföld Fejér megye déli, elmaradott térsége az Észak-Tolna és Északkelet-Somogy határos területeivel együtt az ország egyik egységes belső perifériája. A faj- és fajtaszegény, intenzív, nagytáblás agrártermelés alacsony élőlétszám-igényű, így ezekben a jó agrárpotenciállal rendelkező kiterjedt térségekben foglalkoztatási problémákat okoz.

Horizontális célok: horizontális célok között olyan szempontokat szerepelnek, amely segítik Fejér megye 2030-as jövőképének megvalósulását.

- Város – vidék együttműködésének erősítése
- A fejlesztési programok hatékonyságának növelése
- Fenntarthatóság
- Esélyegyenlőség
- Foglalkoztatás növelése
- A klímaváltozás és a váratlan események, egészségügyi járványok kedvezőtlen hatásainak mérséklése, ellenállóság fejlesztése

4.1.5. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia

A keretstratégia a fenntartható fejlődés három, egymással szoros kölcsönhatásban és függőségben levő dimenzióját, a gazdaságát, a társadalmat és a környezetet azonosította.

Minden nemzedék anyagi, szellemi és lelki jólétének elősegítéséhez szükséges javak létrehozása nem lehetséges négy alapvető erőforrás: az emberi (humán), a társadalmi, a természeti és a gazdasági erőforrások hiányában.

A takarékoság, a hosszú távra tervezés, az ésszerű kockázatvállalás, a fejlesztő- és újítképesség értékei a fenntarthatóság alapvető erőforrásai közé tartoznak.

A természeti erőforrások kapcsán ezért az eleve adott korlátok tiszteletben tartása az elsődleges feladat. Ezzel szemben az emberi, a társadalmi és gazdasági erőforrásaink gyarapíthatóak, bizonyos korlátok között az elvesztett, felélt tőke helyreállítható.

Szükség van olyan intézmények (alkotmányos rendelkezések, automatikus szabályok, kormánytól független korlátozott jogkörű szervezetek) ésszerű hálózatára, amelyek képesek jelezni a döntéshozók számára a nemzeti erőforrások megfelelő megőrzéséhez elengedhetetlen feltételeket, s bizonyos esetekben a szükséges erőforrás-védelmi intézkedéseket ki tudják kényszeríteni.

A Keretstratégia szemléletében a fenntarthatóság felé való átmenet célja a közjó tartós biztosítása. A jó élet lehetőségének alapjait jelentő erőforrásaink hosszabb távú megóvása a rövidtávú érdekekkel egyensúlyba hozó kormányzást, szabályozást és gazdálkodást jelent. A fenntarthatósági politika középpontjába pedig – az eddigi ágazati megközelítés helyett – az embert és a közösségeket kell helyezni.

A négy alapvető nemzeti erőforrás területén a célok rendszere a következő:

- **Emberi erőforrások**
 - Demográfia
 - Egészség
 - Tudás
 - Társadalmi kohézió – Leszakadó csoportok integrációja
- **Társadalmi erőforrások**
 - A bizalom infrastruktúrájának erősítése
 - A munka társadalmi körülményei
 - A családi értékek erősítése
 - A múlt örökségének ápolása, kulturális szolgáltatások fejlesztése
- **Természeti erőforrások**
 - Biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások
 - Az embert érő környezeti terhelések csökkentése
 - Nem megújuló természeti erőforrások
- **Gazdasági (fizikai) erőforrások**
 - A vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése
 - Költségvetési politika
 - Életpálya-finanszírozás

4.1.6. Fejér Megye Klímastratégia

A célrendszer Enyinget érintő fókuszai:

Jövőképünk az, hogy reális módon, a megyében okos megoldásokkal, a lakosság és a piaci stakeholderok széles körét bevonva, fenntartható módon valósuljanak meg a klímastratégia célkitűzései.

Fejér megye hatékonyan felkészül a fokozódó villámárvíz veszélyeztetettségre a tartós hóhullámok és aszályos időszakok egészségügyi, valamint mező- és erdőgazdaságot érintő hatásaira.

4.2. Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

4.2.1. A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia projekt adatlapokat bemutató munkarésében azok a beavatkozások, projektek kerültek felsorolásra, amelyek megvalósítása a 2021-2027 időszakban reálisnak tűnik. Enying Város Önkormányzata által kidolgozott TOP PLUSZ projektek ütemezése szerint a ciklus végén befejeződnek, így a további tervezői projektjavaslatok az időszak második felében megvalósulhatnak.

Az agrárgazdaság diverzifikálásával kapcsolatos célok teljesítését a város mezőgazdasági területeinek tulajdon- és birtokviszonyai és monokultúras hasznosítása nem teszi lehetővé. Így az enyingi célrendszerben megfogalmazott releváns beavatkozások (magas kézimunka-igényű gazdálkodási formák támogatása, illetve a mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése) a 2021-2027 időszakban – hasonlóan a 2014-2020 ciklusra tervezetten – sem valósulnak meg, ami a térség adottságainak ilyen irányú hasznosítását gátolja, és a felzárkóztatásban csekély szerepet játszik. Így az ezekkel összefüggő beavatkozások a projektjavaslatok között nem kerültek kidolgozásra.

A stratégiában javasolt projektek megfelelő módon ütemezhetők az előkészítettségét követően, és megvalósításukban jól kombinálhatók az uniós és hazai források, valamint a köz- és közösségi/társadalmi munka, illetve akciók. Miután a város egyik legnagyobb problémájaként az összefogás, együttműködés hiányát jelölte meg, a stratégia végrehajtásában is számtalan alkalom mutatkozik az együttműködésre, a kohézió erősítésére.

4.2.2. A célok érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai

A helyzetértékelés rávilágított arra, hogy az eddigi stratégiák nélkülözték a fejlesztési célok és beavatkozások között a humán feltételek megteremtését. Ennek következményei nyomon követhetők a város mindennapi életében, problémáiban. A helyi lakosság kötődésének gyengülése, a gazdaság jövedelmezőségének megrekedése, az ezt követő elvándorlások és a helyi intézmények státuszának romlása bármilyen (jó) stratégia megvalósulását nehezítené. Ezért a jelen stratégia a társadalom – gazdaság – környezet klasszikus hármas összehangolt fejlesztésére épít, és jelen helyzetben nagyobb hangsúlyt helyezve a helyi társadalom kohéziójának megteremtésére. A társadalmi pillér elemeinek beiktatása nélkül a városfejlesztés humán feltételei nem javulhatnak, a lakosság tudatos „megnyerése” és aktivizálása szükséges a stratégia hatékony megvalósításához.

A Főutca program kapcsolódik a Mienk a város! és a Felelős gazdaság programokhoz, mivel a népesség (és ezen belül a fiatalok) helyben tartása nagyban függ az identitástól, kohéziótól, valamint a gazdasági feltételek meglététől. Ezért ezek egymásra épülő megvalósulása biztosítja a szinergiát.

A három program számos ponton kapcsolódik egymáshoz, lényeges kötőelemük a városmarketing és kommunikáció, amelynek alulértékelt szerepét fontosságának megfelelően kell kezelni úgy a helyi identitásnövelési, mint a városi környezetjavítási és a gazdaságfejlesztési területeken.

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A város azonosított kockázati tényezőit ún. kitettségi mátrixban ábrázoljuk. Az alábbi kitettségi mátrix mutatja az azonosított kockázati tényezőket, amelyben az egyes külső tényezők begyűjtésének kockázatát, gyakoriságát és mértékét értékeltük. A kockázati besorolást a várható gyakoriság és kifejtett hatás mértéke alapján kell meghatározni, minden esetben a magasabb pontértéke adja a kockázati besorolását.

A Enying globális trendekkel, illetve országos folyamatokkal, tendenciákkal szembeni kitettségének értékeléséhez 35 potenciális kockázat kiválasztására került sor. Ezek közül a gazdaságra 7, a fenntarthatóságra 8, a társadalomra 5, a digitalizációra 7, a közszolgáltatásokra 8 hatás szerepel.

Potenciális negatív hatás	Milyen a hatás kockázati besorolása? ¹	Milyen gyakoriságú a hatás? ²	Mekkora a várható hatás mértéke? ³
Gazdaság			
A klímaváltozás hatására a mezőgazdasági termelés költségeinek növekedése, a termésbiztonság csökkenése	5	5	4
Munkaerő kínálatot befolyásoló globális folyamatok, urbanizáció, gazdasági centrumokba település (pl.: jól képzett szakemberek, fiatalok elvándorlása)	5	5	4
Térségi, ágazati együttműködések gyengülése, támogatási források összehangolásának hiánya	3	3	3
Kiszámíthatatlan és bonyolult pályázati rendszer	3	3	2
A befektetők és az Eu-s források nem céloznak a kkv szektor szereplőire	3	3	2
Világgazdasági és európai dekonjunktúra (orosz-ukrán háború negatív gazdasági hatásai)	5	1	5
A klímaváltozás és a kibocsátáscsökkentési intézkedések miatt a turizmus általános volumene visszaesik	3	2	3
Környezet és természet			
Zöld átállás lebonyolításához szükséges pénzügyi és jogszabályi feltételek elmaradnak	3	3	3
Klímaváltozás hatására hőségnapok gyakorisága és hőségnapos időszakok hossza nő	5	4	5
Klímaváltozás hatására szélsőséges csapadékesemények gyakorisága nő	5	4	5
A csapadékvízviisszatartás kialakítását elősegítő, illetve szabályozó országos jogszabályi környezet nem kerül kialakításra	4	3	4
Klímaváltozás miatt kialakuló aszályos időszakok növelik a talaj szélerezgését, ezzel csökkentik a termőföldek termőképességét és növelik a levegőszennyezést	4	4	4
Klímaváltozás hatására a természetes ökoszisztémák sérülnek, átalakulnak, inváziós fajok terjedése	5	5	4
A klímaváltozás miatt a zöldfelületek fenntartási költségei tovább növekednek.	5	5	3

Termőföld és a vízkészletek túlhasználata	5	1	5
Társadalom			
Civil szervezetek támogatásának csökkenése	4	3	4
Közösségi aktivitás csökkenése	5	3	5
A fiatalok és a képzett munkaerő megtartását nehezítő központi programok és források hiánya (fecskeházak, bérlakás program stb.)	4	3	4
Társadalmi különbségek nőnek, az egyes társadalmi csoportok közötti konfliktusok erősödnek	4	3	4
Az intézményrendszer folyamatos átalakítása, funkciómegvonások	5	3	5
Digitalizáció, innováció			
Az országos digitális hálózat fejlesztése lelassul	3	3	3
Adatvédelmi szempontok korlátozzák a nyílt adatok körét	3	3	3
Országos környezeti szenzorok kiépítése elmarad	3	3	3
Az országos közlekedési szolgáltatók egységes információs és tarifarendszere nem épül ki.	3	3	3
A digitális készségek oktatása hiányos marad a közoktatásban és a szakképzésben	5	3	5
Adatbiztonsági veszélyek	5	3	5
E-gazdaság, e-ügyintézés támogatásának hiánya	5	3	5
Közzolgáltatások			
Tulajdonosi és jogszabályi környezet változása miatt az önkormányzat döntéshozói és koordinációs képessége csökken	4	3	4
A jogszabályalkotási folyamat nem tudja lekövetni a technológiai eredményeket, illetve megoldásokat	3	3	3
Országos szintű infrastruktúrák fejlesztése elmarad (Közúthálózat- M8 építése elmarad)	4	1	4
A globális egészségügyi válsághelyzetek, járványok negatívan hatnak a város kiszolgálóképességére	3	1	3
Mezőföld – az Észak-Tolna és Északkelet-Somogy határos területeivel együtt – az ország egyik egységes belső periferiája marad	5	2	5
Önkormányzati források csökkenésével a közzolgáltatások elérhetősége és minősége csökken	5	5	4
A kor követelményeitől elmaradó, a munkaerő rugalmas alkalmazkodását segítő oktatási-képzési rendszer	5	5	5
A humán közzolgáltatások színvonalát csökkenti az országos léptékben is jelentkező munkaerőhiány		5	4

13.táblázat: Kockázatok számbavétele kitettség mátrixban

A fenti kitettség mátrixban bemutatott 35 db hatásból 17 kapott „nagyon kockázatos”, 7 pedig „kockázatos” besorolást, amelyeket az alábbi felkészültségi mátrix szerint értékeltünk.

A magas kockázatú (4-es, 5-ös) potenciális negatív hatások	Milyen a város abszorpció képessége? ⁴	Milyen a város adaptációs képessége? ⁵	Milyen a város transzformációs képessége? ⁶
--	---	---	--

Gazdaság			
A klímaváltozás hatására a mezőgazdasági termelés költségeinek növekedése, a termésbiztonság csökkenése	2	2	2
Munkaerő kínálatot befolyásoló globális folyamatok, urbanizáció, gazdasági centrumokba település (pl.: jól képzett szakemberek, fiatalok elvándorlása)	2	2	1
Világgazdasági és európai dekonjunktúra (orosz-ukrán háború negatív gazdasági hatásai)	2	3	2
Környezet és természet			
Klímaváltozás hatására hőszén-dioxid gyakorisága és hőszén-dioxidos időszakok hossza nő	4	3	3
Klímaváltozás hatására szélsőséges csapadékesemények gyakorisága nő	3	2	2
A csapadékvíz visszatartás kialakítását elősegítő, illetve szabályozó országos jogszabályi környezet nem kerül kialakításra	2	2	2
Klímaváltozás miatt kialakuló aszályos időszakok növelik a talaj szélerezgését, ezzel csökkentik a termőföldek termőképességét és növelik a levegőszennyezést	2	2	2
Klímaváltozás hatására a természetes ökoszisztémák sérülnek, átalakulnak, inváziós fajok terjedése	2	2	2
A klímaváltozás miatt a zöldfelületek fenntartási költségei tovább növekednek.	3	2	2
Termőföld és a vízkészletek túlhasználata	2	2	2
Társadalom			
Civil szervezetek támogatásának csökkenése	3	3	2
Közösségi aktivitás csökkenése	3	3	2
A fiatalok és a képzett munkaerő megtartását nehezítő központi programok és források hiánya (fecskeházak, bérlakás program stb.)	2	2	1
Társadalmi különbségek nőnek, az egyes társadalmi csoportok közötti konfliktusok erősödnek	3	3	2
Az intézményrendszer folyamatos átalakítása, funkciómegvonások	2	2	2
Digitalizáció, innováció			
A digitális készségek oktatása hiányos marad a közoktatásban és a szakképzésben	2	2	2
Adatbiztonsági veszélyek	3	3	3
E-gazdaság, e-ügyintézés támogatásának hiánya	2	2	2
Közfoglalkoztatás			
Tulajdonosi és jogszabályi környezet változása miatt az önkormányzat döntéshozói és koordinációs képessége csökken	2	2	2
Országos szintű infrastruktúrák fejlesztése elmarad (Közúthálózat- M8 építése elmarad)	4	2	3

Mezőföld – az Észak-Tolna és Északkelet-Somogy határos területeivel együtt – az ország egyik egységes belső perifériája marad	4	2	3
Önkormányzati források csökkenésével a közszolgáltatások elérhetősége és minősége csökken	2	2	2
A kor követelményeitől elmaradó, a munkaerő rugalmas alkalmazkodását segítő oktatási-képzési rendszer	2	2	2
A humán közszolgáltatások színvonalát csökkenti az országos léptékben is jelentkező munkaerőhiány	2	2	2

14.táblázat: Kockázatokhoz való alkalmazkodási mátrix

Standard forgatókönyv

Az ún. standard forgatókönyvben a külső hatások begyűrűzésével lehet számolni, melyre a város korlátozottan tud intézkedést hozni. A standard forgatókönyv esetén a következő fejlődési pálya és jövőbeni kihívások vetíthető előre Enying számára.

Enying kiváló agrárpotenciálja és közlekedés-földrajzi adottságai ellenére gazdasági teljesítménye alacsony, a megyében a két megyei jogú város „szomszédságában” vákuumterületen fekszik. Ez a helyzet a jövőben sem fog változni, a munkavállalók nagyrészt a környező nagyvárosokba ingáznak. A napi ingázást enyhítheti a távmunka egyre nagyobb térnyerése. Amennyiben a kapcsolatot nem sikerül kialakítani a balatoni üdülőkörzet felé, a tercier szektor fejlődése nem várható.

Az agrárvállalkozások túlsúlya várhatóan megmarad és mivel az alacsony élőlétszám-igényű mezőgazdaság a meghatározó a foglalkoztatásra gyakorolt hatása csekély marad. Az agrár szektor szempontjából a térség gazdaságát a jövőben pozitívan befolyásoló tényezők lehetnek a 2021-2027-es megújuló európai közös agrárpolitika, amely lehetőséget biztosít a kiváló termőhelyi adottsággal rendelkező térségnek erős agrárpozíciójának megtartásában és a jelenleg is fontos élelmiszerfeldolgozás fejlesztésében. Ugyanakkor a jövőben a termelésbiztonságot erősen veszélyezteti a klímaváltozás negatív hatására egyre gyakoribb aszályos időszakok, amely felerősíti a deflációt is, amely a város legértékesebb természeti erőforrásának a kiváló termőföldeknek elvesztését is jelenti. A defláció okozta légszennyezés a lakosság egészségi állapotát is gyengíti, egyre nagyobb terhelést okozva az egészségügyi ellátórendszer számára és növelve a városban élő inaktív népesség arányát.

A napi ingázás hatására várhatóan tovább csökken a városban tanuló iskolások aránya, a középfokú oktatás megszűnésével a fiatalok városi kötődése tovább gyengül, fokozódik a lakosság elvándorlása, különösen az aktív korúak csoportja csökken. Az aktív korú népesség elvesztése mind a gazdaság teljesítményében, mind a közszolgáltatások elérhetőségében is jelentős hanyatlást generálhat a jövőben. A városban maradó népesség elöregedése fokozódik, illetve növekszik az alacsony jövedelmi státuszú népesség aránya, amely a jövőben komoly kihívás elé állítja az egyre jellemzőbben humán erőforrás hiánnyal küzdő humán közszolgáltatásokat (egészségügy, szociális ellátás).

A városban az elmúlt években elindult zöld város program fejlesztései minőségi zöldfelületeket és közösségi tereket hoztak létre, amelyeket a jövőben az itt élők egyre inkább napi szinten használnak és egyre jellemzőbb a helyi társadalmi aktivitás, a közösségi kezdeményezések egyre nagyobb teret nyernek a városszépítési akciókban. A meglévő zöldterületek napi látogatókat vonzanak, akik a balatoni üdülőkörzetből látogatnak a településre. Ugyanakkor problémát okoz a jövőben is a város zöldfelület-gazdálkodásra fordítható forráshiány és a kellő szakértelemmel rendelkező humán-erőforrás hiánya, így a fejlesztéssel kialakított zöldterületek fenntartása egyre kevésbé megoldható, így fokozatosan vesztenek vonzerejükből.

A klímaváltozás hatására a jövőben egyre nagyobb forrást igényel a zöldfelületek fenntartása és évente többször jelentős anyagi károkat okoznak a hirtelen esőzések hatására kialakuló csapadékvíz elöntések.

Bár a megépülő M8-as autópályát csökkenteni fogja a közúti forgalmat a városban, azonban amennyiben a városközpontban nem valósul meg a járásszékhelyi ranghoz illő főútca kialakítása a gyalogosok és kerékpárosok számára biztonságos közlekedés feltételei és a gépkocsi parkolók továbbra is hiányoznak.

A jövőben megmaradó egyik legnagyobb környezetvédelmi és társadalmi konfliktus az illegális hulladék lerakása, amelynek megoldására az önkormányzat nem rendelkezik eszközökkel viszont jelentős, évente ismétlődő költségeket jelent a károk felszámolása.

Adaptív forgatókönyv

Az ún. adaptív forgatókönyvben a külső hatások a helyzetfeltárás során feltárt trendekre a városi alkalmazkodóképesség figyelembevételével fejtik ki hatásukat, vagyis a város által megvalósított intézkedések semlegesítik, vagy legalábbis csökkentik hatását. Az alábbi forgatókönyvben megfogalmazott leírás az adaptációs intézkedések hatására kialakuló jövőt mutatja be.

Bár a város fő gazdasági ága a jövőben továbbra is az agrárgazdaság lesz, a tervezett fejlesztések és különösen a regionális kerékpáros hálózat hatására a közeli balatoni üdülőkörzetbe látogató turisták felfedezik a várost. Elsősorban az egynapos városlátogatás válik jellemzővé, amely a kerékpáros, szelíd turistákat vonzza. A sikeres városmarketing és térségi turisztikai együttműködéseknek köszönhetően számos szolgáltató és kisvállalkozó működik a városban, a tercier szektor erősödik. A megvalósult kisvízfolyások revitalizációja, a zöld város program folytatása és a városközpontba települő vendéglátó és szabadidős szolgáltatások számos látogatót vonzanak a településre.

A Balaton közelsége növeli a helyi termékek piacát, a rövid ellátási láncok és az e-kereskedelem erősítésével a kiváló mezőgazdasági adottságok a nagybirtokosok mellett a kistermelők számára is megélhetést biztosít. A szántóföldi növénytermesztésben várható elsősorban a klímaadaptációt szolgáló K+F beruházások hatására megmarad a térségben a termelésbiztonság, ugyanakkor csökken az aszály és a defláció okozta károk és környezetterhelések nagysága.

A zöldterületek, a főútca és általánosan az élhető települési környezet biztosítása növeli a helyiek identitását, a rendszeres közösségi programok, rendezvények a pezsgő civil élet biztosítja a megtartó közösség kialakulását. Bár a jövőben is megmarad a munkavállalók többségének napi ingázása, az egészséges és szép lakókörnyezet, valamint az erősödő társas kapcsolatok miatt a várost elhagyó népesség száma mérséklődik.

A helyi identitást erősíti és a jelentkező társadalmi konfliktusokat csökkentik a mélyszegénységben élők, illetve roma népesség számára indított szociális felzárkóztató és oktatási programok eredményei. A tervezett fejlesztések hatására a lakosság számára a település magas színvonalon, a digitális technológiák aktív alkalmazásával tudja biztosítani a szociális (pl.: időskori) és egészségügyi ellátásokat.

A komplex módon kialakított zöldinfrastruktúra fejlesztések, a csapadékvízkezelés megoldása és a patakrehabilitációk csökkentik a klímaváltozás negatív hatásait a városban, így az itt élők egészségi állapota és környezetbiztonsága is javuló tendenciát mutat. A természetalapú megoldásokat alkalmazó zöldinfrastruktúra fejlesztések a digitális megoldások alkalmazásával ötvözve csökkentik a város üzemeltetés költségeit.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A szabályozási tevékenységek

A stratégia céljainak elérését biztosító fejlesztéseket alapvetően meghatározza azok környezete, amely esetében a természeti és infrastrukturális környezet mellett meghatározó szerepet tölt be a helyi önkormányzat és annak szabályozási gyakorlata. A stratégia sikeres megvalósításához elengedhetetlen az önkormányzat konzisztens és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítása és fenntartása. A helyi gazdaságpolitika céljait világosan meg kell fogalmazni, meg kell határozni a célok megvalósításához szükséges támogató jogi, szabályozási lépéseket, és tudatosan, következetesen végre is kell hajtani azokat. Az önkormányzatnak a helyi gazdaság szabályozásában, valamint a gazdasági tevékenységekhez kötött adminisztratív és engedélyezési eljárások során tanúsított kiszámítható és átlátható magatartása csökkenti a gazdasági bizonytalanságot és a befektetések kockázatát.²

Ingatlangazdálkodás

Az önkormányzat vagyona az elmúlt években növekedett ugyan, de egyre kisebb mértékben, amelynek oka a Gazdasági Program alapján az, hogy az önkormányzat kénytelen volt a saját vagyonát felélni azért, hogy a megszokott közszolgáltatások fedezetét biztosítani tudja, illetve a legalapvetőbb fejlesztéseket meg tudja tenni. A vagyonnövekedés főként a csatorna beruházásnak és az önkormányzat egyéb sikeres pályázatainak köszönhető. Az önkormányzat vagyonáról és a vagyonnal való gazdálkodás szabályairól a város 8/2012. (III.01.) számú többször módosított önkormányzati rendelete rendelkezik. A rendelet szerint az önkormányzat törzsvagyonába tartozó vagyonelemek körét évente, november 30-ig felül kell vizsgálni. Az önkormányzat vagyonának működtetéséhez kapcsolódó feladatok ellátását a Polgármesteri Hivatal végzi. A képviselőtestület az önkormányzati vagyon működtetésével kapcsolatos egyes feladatok ellátását az önkormányzat intézményeire bízhatja. A település elfogadott közép és hosszú távú vagyongazdálkodási terve definiálja a vagyongazdálkodás általános elveit (felelős, rendeltetésszerű használat, átláthatóság, legnagyobb közös hasznon elve). A terv alapján a vagyongazdálkodás feladata az önkormányzat teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a Enying Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája A megvalósítás eszközei és nyomon követése mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékek megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá a feleslegessé váló vagyontárgyak értékesítése. Az önkormányzati vagyonfejlesztés céljait (létrehozás, bővítés, felújítás) a Képviselőtestület döntései és az éves költségvetési rendelet határozzák meg. A hasznosítás formái: 1) a közfeladatok ellátásához nem szükséges vagyon elidegenítése; 2) használatba adása, bérbeadása; 3) önkormányzati vagyontárgyakkal vállalkozói tevékenység folytatása. A vagyongazdálkodási terv kiemeli, hogy az Önkormányzatnak segítenie kell a munkahelyteremtő vállalkozások letelepedését arra alkalmas terület biztosításával. A hosszú távú vagyongazdálkodási terv alapelve a vagyon megőrzésének elsődlegessége a működtetés stabilitása érdekében. A vagyontárgyak fejlesztése elsősorban pályázati források megszerzésével történik. A vagyonhasznosítás során a bevételsszerzés és kiadáscsökkentés mellett szem előtt kell tartani azt, hogy az ne vagyonfelélést eredményezzen. A piaci helyzet ismeretében évente felül kell vizsgálni az értékesítendő, valamint más módon hasznosítandó vagyonelemeket. A

² Enying 2015. évi ITS alapján.

vagyonhasznosítás bevételeit minél nagyobb arányban a vagyontárgyak megóvására, megújításra, illetve beruházásra kell fordítani.

Településfejlesztési és -rendezési szerződések

Enyingen jelenleg nincsenek érvényben, vagy tervben településfejlesztési és –rendezési szerződések.

Városmarketing célú tevékenységek

Enying város jelenleg nem rendelkezik településmarketing stratégiával, de számos ez irányú tevékenységet folytat. Az egyeztetések során az érintettek megfogalmazták a városmarketing stratégia elkészítésének szükségességét.

A városmarketing legfontosabb céljai:

- a helyi lakosság kötődésének, identitásának erősítése (van mire büszkének lenni)
- a város és környéke turisztikai vonzerejének növelése (elsősorban a balatoni turizmus „eltérítése”)
- magánbefektetők településre vonzása
- a létesítmények kihasználtságának növelése
- a település rossz hírének helyreállítása

A legfontosabb célcsoportok:

- a város és a járás lakossága
- potenciális látogatók (Balatoni turizmus)
- a városban működő vállalkozások, civil szervezetek
- magánbefektetők

Legfontosabb tevékenységek:

- Települési arculat kialakítása. Arculati kézikönyv készítése
- A település közösségeinek, identitásának megerősítése elsősorban közösségfejlesztő tevékenységek, akciók és a közösségi programok megvalósításával, település hagyományaira, kreatív erőire támaszkodó eseményekkel, minőségi közös időtöltésre alkalmas szabadtéri és fedett helyszínek kialakításával.
- Enying Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának tervezése, társadalmazása
- A stratégia megvalósítás eszközei és nyomon követése
- Komplex térségi turisztikai szolgáltatások kialakítása és a partnertelepülésekkel közös promóciója.
- Befektetésre alkalmas terület kiajánlása. Egyes, komplex fejlesztést igénylő területek, illetve ingatlanok esetében beépítési, hasznosítási, tájrendezési javaslatának elkészítése, a fejlesztések komplexitásából fakadóan egyes elemek megvalósítása (pilot-projektként) demonstrációs jelleggel (figyelemfelkeltés a célcsoportok számára, a „valami elkezdődött” értékének kihasználása).
- A helyi vállalkozások kiajánlása (jelenleg is létezik).
- A tervezett és megvalósított fejlesztések széles körben történő ismertetése.
- A partnerség és együttműködés kultúrájának megteremtése, alapvető elvárassá fejlesztése, különböző eseti és állandó platformok működtetése.

- Enying városának vezetése a mai kor követelményeinek megfelelő honlap működtetése mellett gazdag Facebook profilt működtet, amellyel az egyik legfontosabb és egyben legproblémásabb korosztályt, a fiatalokat is eléri.

Helyi kedvezmények biztosítása

A városközpont, illetve bizonyos kiskereskedelmi, vendéglátó funkciókkal ellátott területek esetében mentesülhetnek az önkormányzati épületekben bérlőként jelenlévő vállalkozások a helyi iparűzési adó megfizetéséről, amennyiben az általuk befizetendő összeget az épület külső, homlokzat felújítására költik (pl.: egy felújítási alapot létrehozva). Az önkormányzat bevételeinek jelentős részét képezik az adóbevételek (iparűzési, gépjármű, kommunális és pótlék). Az önkormányzat nem vet ki egyéb adót és nem alkalmaz differenciálást. A helyi kedvezmények biztosítása mellett, tekintettel a magánbefektetők bevonásának szándékára az ITS-ben javasolt projektekbe, szükséges az együttműködések kiszélesítése a közös projektek kidolgozása, illetve az egyéni projektek önkormányzat általi támogatása terén. Ehhez célszerű a szereplők közötti folyamatos kommunikáció biztosítása, valamint a rendszeres tájékoztatás

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

6.2.1. A városirányítási modell jelenlegi rendszere

Az önkormányzat működése

A képviselő-testület – meghatározott önkormányzati feladatok ellátására – állandó vagy ideiglenes bizottságokat választhat, melyek hatásköreit, illetve feladatköreit a 2022. 02. 25-től hatályos *A képviselő-testület és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2019. (X.31.) önkormányzati rendelet* rögzíti. A képviselő-testület **Humán Bizottság** (rövid elnevezése: HB), valamint **Pénzügyi- és Településfejlesztési Bizottság** (rövid elnevezése: PTFB) elnevezéssel két állandó bizottságot hozott létre.

Humán Bizottság

A Humán Bizottság tagjainak száma öt fő, melyből mind az öt fő önkormányzati képviselő. A HB szervezeti felépítése: egy fő elnök, négy fő bizottsági tag.

A bizottságot **véleményezési jog** illeti meg az önkormányzatot és intézményeit érintő valamennyi oktatási, köznevelési és egészségügyi kérdésben, továbbá a szokásos rendezvényeken kívüli, önkormányzati ingatlant érintő esemény helyszínének meghatározásában.

A bizottságot **javaslattételi jog** illeti meg:

- az egészségügyi alapellátást, ügyeleti szolgálatot teljesítő orvosok alkalmazására, az egészségügyi alapellátást, ügyeleti szolgálatot teljesítő vállalkozásokkal történő szerződéskötésre, az ügyeleti szolgálat szakmai vezetőjének személyére,
- bölcsődevezető személyére,
- a gyógyító és megelőző munka javítására szolgáló intézkedésekre és eszközbeszerzésekre,
- a közegészségügyi problémák megoldását elősegítő javaslatok kidolgozására,
- a város szociális helyzetének ismeretében az egyéni és csoportos problémák megoldására, a szociális juttatások, támogatások elveire javaslatok készítése,
- a helyi kitüntetések adományozására,
- az egészségügyi szolgáltatások díjának megállapítására,
- az egészségügyi ellátást érintő kérdésekben –
- az oktatási, kulturális intézmények vezetőinek személyére,

- az oktatási, kulturális és sport intézmények létesítésére, megszüntetésére, átszervezésére, összevonására, alapítvány létrehozására,
- az oktatási, nevelési, kulturális feltételek javítására,
- külföldi önkormányzatokkal kapcsolat felvétele, nemzetközi önkormányzatokhoz való csatlakozásra,
- a tömeg, diák és versenysport feltételeinek biztosítására,
- emlékmű, díszkút, köztéri alkotás felállítására, létesítésére,
- bíróságok ülnökeinek személyére,
- közterületek elnevezésére, annak megváltoztatására és
- kitüntetések adományozására.

A bizottság **döntési jog illeti meg** a „Rendezvények támogatása” kiemelt előirányzat felosztása tekintetében,

- az önkormányzat rendeleteiben meghatározott ügyekben
- az önkormányzat éves költségvetési rendeletben meghatározott
- külföldi és belföldi tanulmányi ösztöndíjban való részesítésre,
- a Bursa Hungarica pályázathoz kapcsolódó önkormányzati támogatási keret felosztásában, a pályázaton való részvétellel kapcsolatos döntésben és
- az Arany János tehetséggondozó program keretében támogatottak kiválasztásában.

A bizottság **ellenőrzési joga kiterjed:**

- a bölcsőde működtetésére,
- az önkormányzat költségvetésének egészségügyi és szociális célra meghatározott előirányzatai felhasználására,
- az oktatási, kulturális és sport célú pénzeszközök felhasználására,
- az egészségügyi alapellátás és az ügyeleti szolgálat pénzellátására,
- a szociális ügyekben történt intézkedések teljesítésére.

Pénzügyi- és Településfejlesztési Bizottság

A Pénzügyi- és Településfejlesztési Bizottság tagjainak száma öt fő, melyből mind az öt fő önkormányzati képviselő. A PTFB szervezeti felépítése: egy fő elnök, négy fő bizottsági tag.

A bizottságot **véleményezési jog illeti meg** az önkormányzatot és intézményeit érintő valamennyi pénzügyi és vagyoni kérdésben, továbbá a településfejlesztéssel és környezetvédelemmel kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A bizottságot **javaslattételi jog illeti meg:**

- a vállalkozások fejlesztésére, támogatására,
- költségvetés összeállítására,
- az önkormányzat és intézményei vagyonával való rendelkezésre,
- a beruházásokra, fejlesztésekre, beszerzésekre,
- hitelfelvételre,
- intézmény alapításra, összevonására, megszüntetésére, átszervezésére,
- önkormányzati társulás létrehozására, társuláshoz, érdek-képviseleti szervhez csatlakozásra,
- az önkormányzat gazdasági programjának összeállítására,
- a helyi adó mértékének megállapítására,
- közösségi célú alapítvány és alapítványi forrás átvételére és átadására,
- követelések elengedésére, és
- a település közbiztonsági koncepciójának tartalmára,
- a településfejlesztéssel és környezetvédelemmel kapcsolatos fejlesztésekre,
- településfejlesztéssel és környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozásra,
- az ingatlan elidegenítés, megterhelés ügyében,
- helyi közlekedés fejlesztésére, közszolgáltató intézmény alapítására,
- a település szerkezeti és szabályozási tervének, valamint a Helyi Építési Szabályzat elfogadására, módosítására,

- a helyi közszolgáltatások megoldására, a vállalkozások letelepülésének, fejlődésének elősegítésére,
- a lakásépítési koncepció kialakítására.

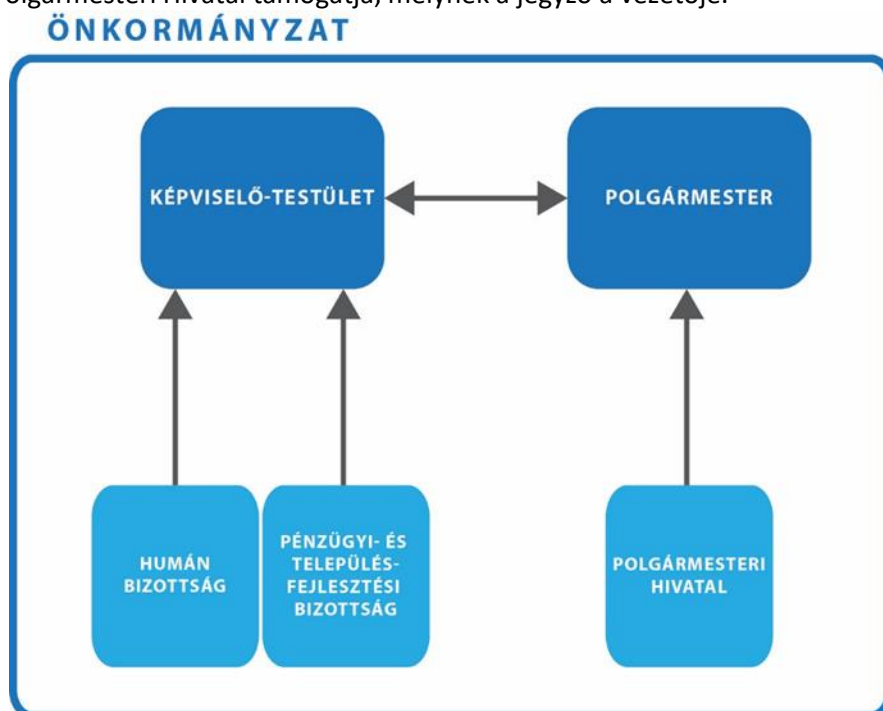
A bizottságot **döntési jog illeti meg:**

- előirányzat-módosítási hatáskörében a költségvetési tartalék előirányzatának átcsoportosítására, ahol az esetenkénti átcsoportosítás kettőmillió forintot nem haladhatja meg,
- az önkormányzat éves költségvetési rendeletben meghatározott „Társadalmi szervezetek támogatása” kiemelt előirányzat felosztása tekintetében, és
- a saját tulajdonú személygépkocsi külföldi kiküldetésen való használatáért fizetett költségtérítés elszámolásának engedélyezése,
- a környezetvédelmi alap felhasználására,
- önkormányzati tulajdonú földek haszonbérbe adására,
- önkormányzati tulajdonú nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadására vonatkozó versenytárgyalás kiírására, azok bérbeadására, illetve minimális bérleti díja mértékének megállapítására,
- önkormányzati lakás bérbeadására.

A bizottság **ellenőrzési joga kiterjed:**

- a költségvetés végrehajtására,
- az önkormányzat és intézményeinek pénzforgalmára, és
- az önkormányzat gazdálkodására,
- a településfejlesztési és környezetvédelmi célú pénzeszközök felhasználására.

Az alábbi ábra szemlélteti a képviselő-testület, a polgármester, a bizottságok, valamint a Polgármesteri Hivatal szervezeti struktúráját. A képviselő-testület munkáját a két bizottság, míg a polgármester munkáját a Polgármesteri Hivatal támogatja, melynek a jegyző a vezetője.

15. ábra: Enying polgármesteri hivatal szervezeti ábrája

A szakbizottságok közül a stratégia létrehozásához és megvalósításához legfőképpen a PTFB járul hozzá az alábbi hatás- és feladatköreivel:

- Véleményezési jog a településfejlesztéssel és környezetvédelemmel kapcsolatos valamennyi kérdésben.

- Javaslattételi jog a beruházásokra, fejlesztésekre, beszerzésekre; az önkormányzat gazdasági programjának összeállítására; a településfejlesztéssel és környezetvédelemmel kapcsolatos fejlesztésekre; településfejlesztéssel és környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozásra; helyi közlekedés fejlesztésére, közszolgáltató intézmény alapítására; a település szerkezeti és szabályozási tervének, valamint a Helyi Építési Szabályzat elfogadására, módosítására; a helyi közszolgáltatások megoldására, a vállalkozások letelepülésének, fejlődésének elősegítésére, valamint a lakásépítési koncepció kialakítására.
- Döntési jog a környezetvédelmi alap felhasználására; önkormányzati tulajdonú földek haszonbérbe adására; önkormányzati tulajdonú nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadására vonatkozó versenytárgyalás kiírására, azok bérbeadására, illetve minimális bérleti díja mértékének megállapítására; valamint önkormányzati lakás bérbeadására.
- Ellenőrzési jog az önkormányzat gazdálkodására; valamint a településfejlesztési és környezetvédelmi célú pénzeszközök felhasználására.

A városfejlesztés, illetve a zöld és digitális átállással kapcsolatos **feladatok** a helyi önkormányzat hatáskörébe tartoznak. Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják: az önkormányzat állandó és eseti bizottságai, a polgármester, a polgármesteri hivatal, a jegyző, a társulás, valamint az Enyingi Egyesített Szociális Intézmény.

A képviselő-testülethez **előterjesztést** nyújthat be:

- a polgármester,
- a képviselő,
- a képviselő-testület bizottsága,
- a tanácsnok(ok),
- a jegyző, az aljegyző,
- akit a polgármester felkér.

Önkormányzati döntést a képviselő-testület, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat. A városfejlesztés, illetve a zöld és digitális átállással kapcsolatos döntések közül az alábbiakat ruházta át a képviselő-testület a PTFB-ra:

- a környezetvédelmi alap felhasználására;
- önkormányzati tulajdonú földek haszonbérbe adására;
- önkormányzati tulajdonú nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadására vonatkozó versenytárgyalás kiírására, azok bérbeadására, illetve minimális bérleti díja mértékének megállapítására;
- valamint önkormányzati lakás bérbeadására.

A városfejlesztés, illetve a zöld és digitális átállással kapcsolatos döntések közül az alábbiakat ruházta át a képviselő-testület a polgármesterre:

- Az Önkormányzat, a kezelésében lévő park, tér és más közterület rendezettségéről, tisztántartásáról és szükség szerinti síkosság-mentesítéséről a polgármester felügyeletével, Enying Város Önkormányzatának Városgondnoksága gondoskodik.
- Az önkormányzat vagyonával kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatok közül:
 - a) építési ügyekben [közművekkel való ellátás (ivóvíz vezetékek, szennyvíz vezetékek, gázvezetékek, villamos energia vezetékek); bontás] a tulajdonosi hozzájárulás megadása,
 - b) az önkormányzat javára bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom, továbbá visszavásárlási jog törléséhez hozzájárulás

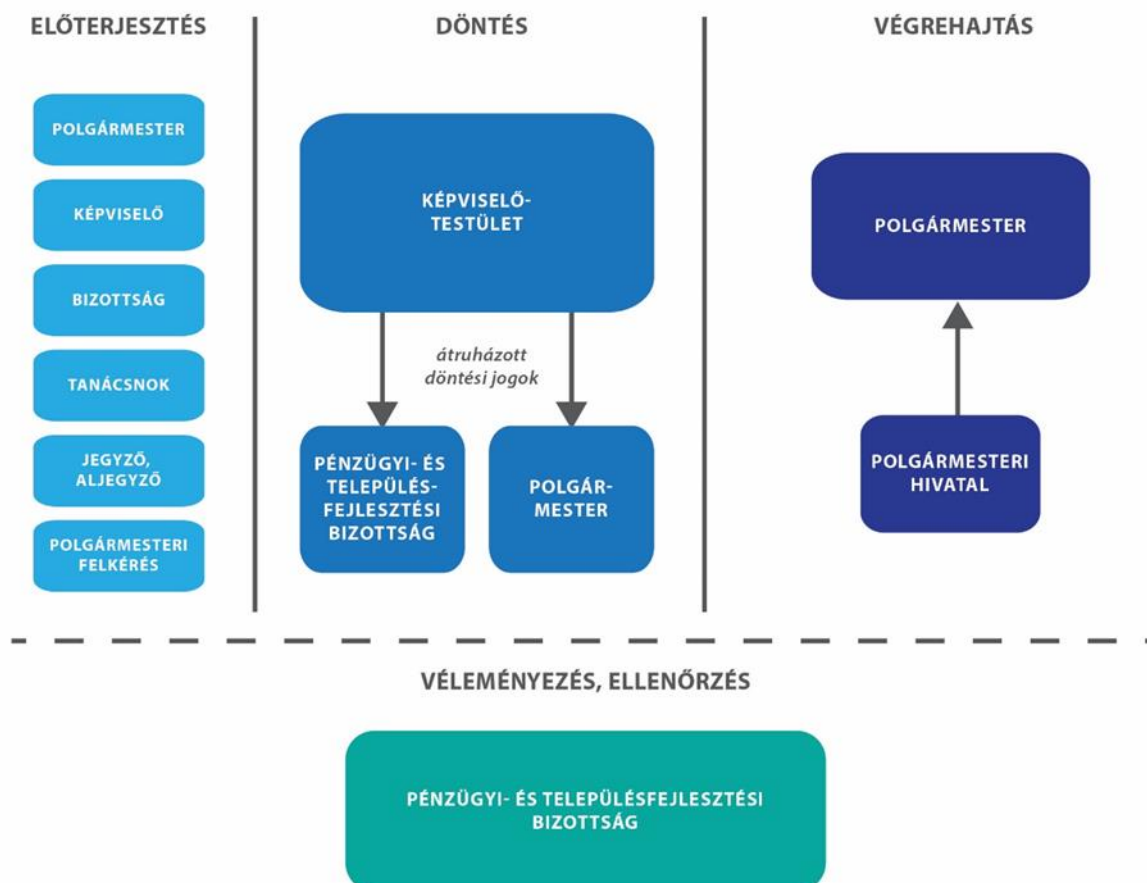
megtételeire a polgármester jogosult.

A **végrehajtásért** a polgármester felel, aki

- a képviselő-testület döntései szerint és saját hatáskörében irányítja a polgármesteri hivatalt;

- a jegyző javaslatainak figyelembevételével meghatározza a polgármesteri hivatalnak feladatait az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában;
- segíti a képviselők és a bizottságok munkáját;
- és szervezi a településfejlesztést és a közszolgáltatásokat.

A városfejlesztés, illetve a zöld és digitális átállással kapcsolatos feladatokkal kapcsolatban az PTFB meghatározott **véleményezési, illetve ellenőrzési joggal** rendelkezik.

16. ábra: Városfejlesztés, zöld és digitális átállás döntésmechanizmusa

Enying Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (IV. 27.) önkormányzati rendelete a településfejlesztéssel, településrendezéssel és a településkép alakításával összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól alapján a város településrendezési eszközeinek, településképi arculati kézikönyvének és településképi rendeletének elkészítése és módosítása során a tervezésbe bevonta a

- a tervezéssel érintett terület lakosságát,
- a tervezéssel érintett területen lévő ingatlan tulajdonosát, az ingatlan nyilvántartásban egyéb bejegyzett joggal rendelkezőt,
- a tervezéssel érintett területen székhellyel, telephellyel rendelkező gazdálkodó szervezetet,
- a tervezéssel érintett területen Önkormányzatnál nyilvántartott civil szervezeteket,
- a tervezéssel érintett területen működő elismert egyházat,
- illetve az egyéb jogszabályok alapján a dokumentumok véleményezési eljárásába bevonandó szervezeteket.

A partnereket a város hivatalos honlapján (www.enying.eu), a hivatali hirdetőtáblán, a helyi lapban és lakossági fórum keretében tájékoztatták, továbbá lehetőséget biztosítottak az Enyingi Polgármesteri

Hivatalban ügyfélfogadási időben a tervanyagba való betekintésre, és azzal kapcsolatban felvilágosítást kaphatnak.

A partnerek az írásos javaslatokat tehetik, véleményt nyilváníthatnak postai úton, vagy elektronikus levélben, illetve a lakossági fórumon a résztvevők szóban elmondhatták véleményüket, továbbá a fórumot követő 8 napon belül írásban – postai vagy elektronikus úton – is élhetnek véleményük megküldésével.

A döntésmechanizmus a ZIFFA projekt példáján

Enying város részére a TOP-2.1.2-15-FE1-2016-00004 azonosítószámú, "Zöld Város Enying" projekt tette lehetővé a ZIFFA-ban megfogalmazott beavatkozások megvalósítását.

A Zöld Város program több lépcsős folyamat során valósult meg. A pályázat meghirdetése után a Polgármesteri Hivatal felvette a kapcsolatot a szaktervezőkkel, akikkel közösen felállítottak egy stratégiát, víziót. Utána egy jelentős társadalmasítási folyamaton ment keresztül a projekt, amely során az alábbi mérföldkövek teljesültek:

- lakossági városi fórumok
- városnapokon, futónapokon kitelepülések, ahol interaktív közösségi tervezés (pl.: térképeken rajzolás) keretében az érdeklődők igényeit felmérték (pl.: szobor elhelyezések, szabadtéri színpad infrastrukturális szükségleteinek feltárása)
- projektbejárás, ahol a tapasztalatok és a kritikák összegyűjtése zajlott

A tervezők a tervezés során folyamatosan figyelembe vették a helyi lakosság, illetve a helyi civil szervezetek (pl.: Enyingi Városvédő-szépítő és Hagyományőrző Társaság) igényeit. A projekt megvalósítása során felmerült változtatások is mind élvezték a lakossági támogatást, ugyanis a Polgármesteri Hivatal, valamint a tervezők iterációs jelleggel folyamatosan konzultáltak az érintettekkel.

Összességében a projekt kapcsán felmerült döntéseket mind a képviselő-testület (testületi üléseken keresztül), mind a lakosság (társadalmasítási eseményeken keresztül) támogatta. Három közbeszerzés után, a projektnek vannak még megvalósítandó elemei, így az iterációs társadalmasítási folyamat még ma is tart (pl.: a közelmúltban a közösségi médián keresztül a tervezett játszótéri funkciókról kérdezték a lakosságot, ahol hatalmas érdeklődés mutatkozott (450 fő szavazott)).

Összességében megállapítható, hogy magasabb rendű jogszabályok, illetve a mindenkori politikai felállás determinálja a város döntéshozatali mechanizmusának rendszerét, így ezekre adottságként tekint a város. A stratégiai ciklus hatékony végrehajthatóságát a forrás-hiány is gátolja, pedig az önkormányzat humán erőforrásának fejlesztése erőteljesen hozzájárulna a sikeres végrehajtáshoz.

Polgármesteri hivatal működése

A képviselő-testület egységes hivatalt hoz létre - polgármesteri hivatal elnevezéssel - az önkormányzat működésével, valamint a közigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására.

A polgármesteri hivatal teljes jogkörű, önállóan gazdálkodó költségvetési szerv előirányzatai felett önállóan rendelkezik, egyben az önkormányzat gazdálkodásának végrehajtó szerve, valamint önkormányzati igazgatási szervezet. A költségvetés határozza meg a polgármesteri hivatal működéséhez szükséges előirányzatokat, működési, fenntartási költségeket.

A polgármesteri hivatal igény és szükség szerint köteles adatokat szolgáltatni és jelentést készíteni a képviselő-testületnek és az önkormányzat bizottságainak.

Az önkormányzat gazdálkodásának feladatait a polgármesteri hivatal látja el. Elkészíti a költségvetési tájékoztatót, a költségvetési beszámolót, valamint a havi pénzforgalmi információt, s mindezeket megküldi az illetékes szerv részére. Beszedi az önkormányzat saját bevételeit. Igényli a címzett és céltámogatásokat. Gondoskodik az önkormányzat által létrehozott és működtetett intézmények pénzellátásáról. Biztosítja az önkormányzat pénzforgalmi szemléletű kettős könyvvitelének szabályszerű vezetését, s ezen belül - a pénzügyminiszter által meghatározottak szerint - kialakítja a saját, valamint az intézmények könyvvitelének számlarendjét. Biztosítja az önkormányzat törzsvagyományának elkülönített nyilvántartását. Elkészíti az önkormányzat éves vagyonleltárát, s azt

csatolja az év végi költségvetési beszámolóhoz. Az éves zárszámadáshoz a vagyonállapotról - külön jogszabályban meghatározott - vagyonkimutatást készít. Az önkormányzat költségvetési számláját kezelő pénzügyintézetten keresztül gondoskodik az önkormányzat tartozásainak és az önkormányzat intézményei működési kiadásainak a kiegyenlítéséről, illetőleg teljesítéséről.

A Polgármesteri Hivatal köztisztviselői szakmailag előkészítik a bizottsági, képviselő-testületi előterjesztéseket, határozati javaslatokat, rendeletervezeteket. Az érintett köztisztviselők közreműködnek az előterjesztések ismertetésében, szervezik a testületi döntések végrehajtását. Segítik a képviselők munkáját, jogaik gyakorlását, kötelezettségeik teljesítését. Döntésre előkészítik a polgármester hatósági, önkormányzati és vezetői feladatai ellátásához kapcsolódó ügyeket.

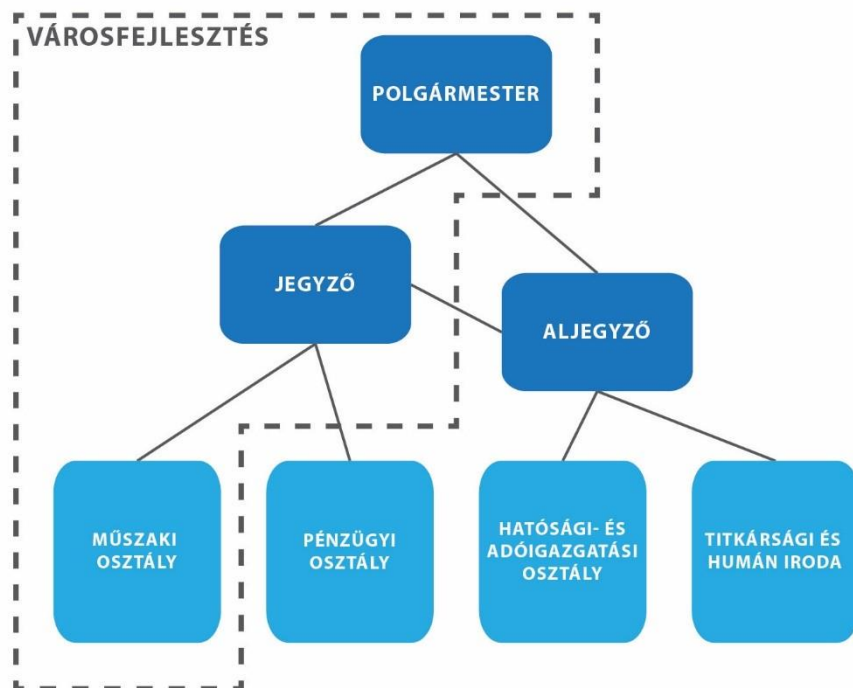
A Polgármesteri Hivatal nyilvántartást vezet az önkormányzati döntésekről, elkészíti az önkormányzat rendelettárát, gondoskodik azok megismerhetőségéről, és tájékoztatást nyújt a lakosság részére.

A Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

- Jegyző
- Aljegyző
- Titkársági és Humán Iroda (9 fő)
- Hatósági és Adóigazgatási Osztály (8 fő)
- Pénzügyi Osztály (7 fő)
- Műszaki Osztály (4 fő)

A polgármesteri hivatalt a jegyző vezeti a polgármester irányítása mellett. A polgármesteri és jegyzői kabinetet az aljegyző vezeti, a kabinet ellenőrzi a hivatal tevékenységét, szakmai irányítást ad, szervezi a képviselő-testületi és bizottsági ülések előkészítését, támogatja a polgármester és a jegyző munkáját. A kabinet intézi az önkormányzat és a hivatal jogi ügyeit, koordinálja a közbeszerzéseket, ellátja a választásokkal kapcsolatos feladatokat. A képviselő-testületet a polgármester, illetve felhatalmazása alapján az alpolgármester vagy más képviselő jogosult képviselni, peres eljárásokban a jegyző, vagy az aljegyző is megbízható a képvisellel. A hivatalt a jegyző, illetve felhatalmazása alapján az aljegyző vagy az általa megbízott dolgozó jogosult képviselni. A hivatal létszámkeretét az önkormányzat költségvetéséről szóló hatályos rendelet tartalmazza.

A stratégiai ciklus megvalósításában (a stratégia alkotásban, a stratégia tartalmának megvalósításában, projektmenedzsment feladatok teljesítésében, egyéb kapcsolódó feladatok végrehajtásában) majd a fejlesztések városi működési rendszerbe történő integrálásában elsősorban a polgármester, a jegyző, valamint a Műszaki Osztály vesz részt. A pénzügyi, költségvetési háttérrel a Pénzügyi Osztály biztosítja, de közvetlenül ő nem kapcsolódik be a városfejlesztési munkába.

17. ábra: A stratégiai ciklus megvalósításában résztvevők a Polgármesteri Hivatal organigramján

A polgármester:

- a képviselő-testület döntései szerint és saját hatáskörében irányítja a polgármesteri hivatalt;
- a jegyző javaslatainak figyelembevételével meghatározza a polgármesteri hivatalnak feladatait az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában;
- dönt a jogszabály által hatáskörébe utalt államigazgatási ügyekben, hatósági hatáskörökben;
- segíti a képviselők és a bizottságok munkáját;
- összehívja és vezeti a képviselő-testület üléseit;
- szervezi a településfejlesztést és a közszolgáltatásokat;
- kiadja a közterület-használattal kapcsolatos bontási engedélyt és tulajdonosi hozzájárulást;
- felügyeli Enying Város Önkormányzatának Városgondnokságát, aki biztosítja az önkormányzat, a kezelésben lévő park, tér és más közterület rendezettségét, tisztántartását és szükség szerinti síkosság-mentesítését.

A jegyző feladata:

- Gondoskodik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról.
- Tanácskozási joggal vesz részt a képviselő-testület, a képviselő-testület bizottságának ülésén.
- Jelzi a képviselő-testületnek, a képviselő-testület szervének és a polgármesternek, ha a döntésük, működésük jogszabálysértő.
- Évente beszámol a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről.
- Dönt azokban a hatósági ügyekben, amelyeket a polgármester ad át.
- Dönt a hatáskörébe utalt önkormányzati és önkormányzati hatósági ügyekben.

A Műszaki Osztály feladata:

- A jogszabályban meghatározott elsőfokú építéshatósági feladatok ellátása.
- Az önkormányzati beruházások előkészítése, szervezése.

- Az önkormányzati intézmények felújítási tervének előkészítése, a felújítási munkák lebonyolítása.
- Az önkormányzat tulajdonában, kezelésében, használatában lévő bérlakások, bérlemények kezelése.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő játszóterek fenntartásának, üzemeltetésének szervezése, irányítása.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő közvilágítás üzemeltetésének megszervezése.
- Az önkormányzat beruházási-építési célú pályázatainak előkészítése, végrehajtása.
- Az önkormányzat településüzemeltetéssel, beruházással kapcsolatos közbeszerzéseinek előkészítése.
- A vagyongazdálkodási stratégia meghatározására javaslattétel, vagyonkataszter, vagyonkimutatás vezetése, lakás- és helyiséggazdálkodás.
- Az önkormányzat és a jegyző földrajzi névvel, elnevezéssel, a környezet- és természetvédelemmel, közlekedési igazgatással, vízügyi igazgatással, hírközlési igazgatással, kapcsolatos feladat- és hatásköre.
- A jegyző hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladat és hatásköre.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő csapadékvíz hálózat üzemeltetésének megszervezése.
- Összeállítja, naprakészen tartja az önkormányzati tulajdonú épületek építési dokumentációját (meglévő ismeretek, szerződések, tervek, rajzok, fényképek, adatok gyűjteménye).
- Az önkormányzati térinformatikai rendszer működtetése.

Az osztály 3 fő teljes munkaidős dolgozóval rendelkezik:

- Osztályvezető
- Városfejlesztési referens I.
- Városüzemeltetési ügyintéző I.

A stratégiai ciklus működtetésének belső akadályai jellemzően a politikai feszültségek – melyre adottságként tekint a város –, valamint a humán erőforrás (szakmai felkészültség, elkötelezettség, tapasztalat) rendelkezésre állása. Utóbbi fejlesztése elsősorban költség kérdés, melynek gátja a forrás-hiány.

A stratégiai ciklus végrehajtásában nem vesz részt külső városfejlesztő cég Enyingen, mert nincs megfelelő erőforrás, nem tudja a város kiszervezni a munkát.

Működési modell

Enying Város Önkormányzata által fenntartott, önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági szervezeti egységgel nem rendelkező költségvetési intézmények:

1. Enying Város Önkormányzatának Városgondnoksága
1. Enyingi Szirombontogató Óvoda
1. Enyingi Városi Bölcsőde
1. Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ
1. Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár

Az önkormányzat tagja Enying Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulásnak, mely által fenntartott gazdasági szervezeti egységgel nem rendelkező költségvetési intézmény:

1. Enyingi Egyesített Szociális Intézmény

A társulás feladata:

- Család-és gyermekjóléti szolgálat (Lepsény, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom)
- Házi segítségnyújtás (Enying, Lepsény, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Lajoskomárom, Mezőszentgyörgy)

- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Enying, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Lajoskomárom)
- Idősek nappali ellátása (Enying)

Társulás tagjai:

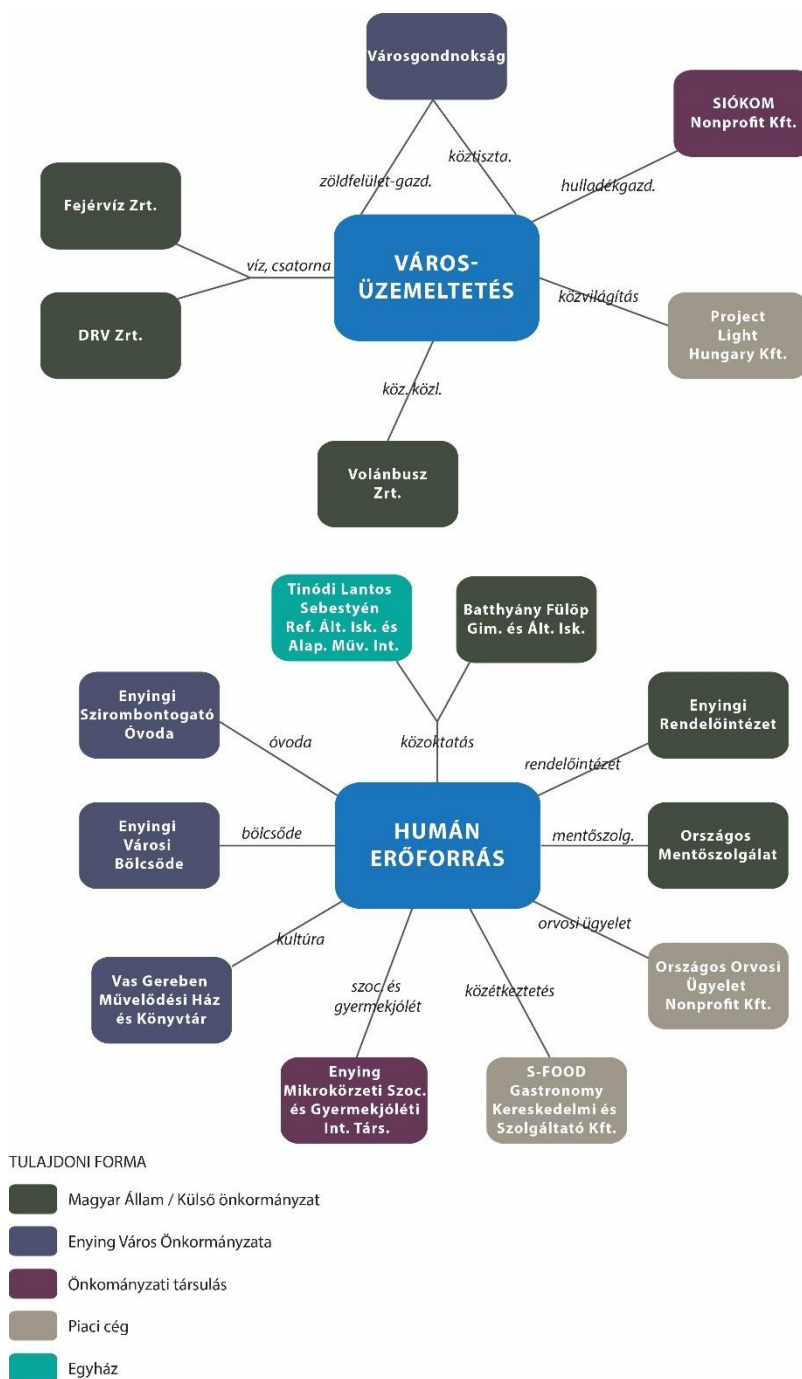
Enying Város Önkormányzata, Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata, Lepsény Nagyközség Önkormányzata, Mezőkomárom Község Önkormányzata, Mezőszentgyörgy Község Önkormányzata, Szabadhídvég Község Önkormányzata és Mátyásdomb Község Önkormányzata

A stratégiai ciklus végrehajtásában nagy szerepet kap a Városgondnokság. A cég 2015 óta önkormányzati tulajdon, munkatársai közalkalmazotti státuszban vannak. Az önkormányzat tervei között szerepel, hogy a Városgondnokság bizonyos, egyszerűbb feladatait külsős piaci cégnek szervezzék ki, így optimalizálják a humán erőforrás felhasználást.

A városi szolgáltatások biztosítását az alábbi cégek végzik:

Városi szolgáltatás	Szervezet	Szervezeti forma	Működési terület
<i>városüzemeltetés, városfejlesztés</i>			
hulladékgyűjtés	SIÓKOM Nonprofit Kft	Önk. társulás	Enying
közütemlet-fenntartás	Városgondnokság	Önkormányzat	Enying
zöldfelület-gazdálkodás	Városgondnokság	Önkormányzat	Enying
vízüzemű és csatorna	Fejérvíz Zrt.	Önk. résztulajdon	Enying (kivéve Alsótekeres)
vízüzemű és csatorna	DRV. Zrt.	Magyar Állam	Alsótekeres
közvilágítás	PROJECT LIGHT HUNGARY Kft.	Piaci cég	Enying
közösségi közlekedés	Volánbusz Zrt.	Magyar Állam	országos
<i>humán erőforrás</i>			
közoktatás	Tinódi Lantos Sebestyén Református Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Enyingi Református Egyházközség	helyi
közoktatás	Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskola	Magyar Állam	helyi
óvoda	Enyingi Szirombontogató Óvoda	Önkormányzat	helyi
bölcsőde	Enyingi Városi Bölcsőde	Önkormányzat	helyi
szociális és gyermekjóléti feladatok	Enying Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás (Enyingi Egyesített Szociális Intézmény, Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ)	Önk. társulás	Enying, Lajoskomárom, Lepsény, Mátyásdomb, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy és Szabadhídvég
közétkeztetés	S-FOOD Gastronomy Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	piaci cég	Enying
rendelőintézet	Enyingi Rendelőintézet	Magyar Állam	helyi
mentőszolgálat	Országos Mentőszolgálat mentőállomása	Magyar Állam	helyi
központi orvosi ügyelet	Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft.	Piaci cég	Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy és Szabadhídvég
kulturális, közművelődési szolgáltatások	Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár	Önkormányzat	helyi

15.táblázat Városi szolgáltatások

18. ábra Városüzemeltetés

6.2.2. A városirányítási modell indokolt módosításai

Az átfogó városirányítási rendszer változásai

A stratégia megvalósításáért a polgármester felel. Munkáját a Polgármesteri Hivatalnak kell támogatnia, melynek köztisztviselői szakmailag előkészítik a bizottsági, képviselő-testületi előterjesztéseket, határozati javaslatokat, rendelettervezeteket. A stratégiai ciklus megvalósításában (a stratégia alkotásában, a stratégia tartalmának megvalósításában, projektmenedzsment feladatok teljesítésében, egyéb kapcsolódó feladatok végrehajtásában) majd a fejlesztések városi működési rendszerbe történő integrálásában a polgármesteren kívül elsősorban a jegyző, valamint a Műszaki Osztály vesz részt.

A stratégia megvalósításának elengedhetetlen eszköze, hogy a város a beavatkozások koordinációját összehangolja. A Polgármesteri Hivatalon belül a zöld, illetve a digitális átállás menetrendhez/átálláshoz kapcsolódóan egy felelős koordináló személy kijelölése szükséges. Javasolt a Műszaki Osztály alkalmazottainak bővítése 1 fővel, vagy a meglévő munkaerő állományon belül dedikálni a feladatot az arra legalkalmasabb személynek.

A felelős koordináló személy feladatai:

- a stratégia beavatkozásainak koordinációja, az egyes szereplők közötti összhang megteremtése;
- polgármester számára döntéselőkészítés a zöld, illetve a digitális átállás menetrendhez/átálláshoz kapcsolódó ügyek tekintetében;
- kapcsolódó bizottsági, képviselő-testületi előterjesztések, határozati javaslatok, rendelettervezetek előkészítése, azok ismertetése;
- jelentések, beszámolók készítése a képviselő-testületnek és az önkormányzat bizottságainak.

A stratégiai ciklusnak biztosítani kell az összes érintett résztvevő egyenlő esélyű bevonását. Kiemelten fontos a közösség-vezérelt kezdeményezések előtérbe helyezése. A Zöld Város programban már megvalósult, és pozitív tapasztalatokkal zárult partnerségi eszközeit javasolt alkalmazni a zöld és digitális átállás kapcsán is. Nagy hangsúlyt kell fektetni a társadalmassági folyamatokra, valamint az összes érintett szereplő bevonásának megteremtésére.

A működésért és üzemeltetésért felelős szervezetek, valamint a civil szervezetek megkeresése a felelős koordináló személy feladata, akinek kezdeményeznie kell belső megbeszéléseket, workshopokat, ahol az érintett szervezetekkel megvitathatják a beavatkozási pontokat. A társadalmassági folyamat során lakossági fórumok, közterületi kitelepülések (közösségi tervezéssel), valamint projektbejárások szervezése szükséges. Minden esetben célszerű a közösségi média felületein, illetve a helyi újságban, médiumokban meghirdetni minden ilyen eseményt. A megvalósítás során felmerülő változtatásokat is javasolt társadalmassági folyamaton keresztül vinni iterációs jelleggel, hogy a projektek élvezzék a nagyközönség támogatását.

A városi működési modell érintő tervezett változtatások

A Polgármesteri Hivatalon belül a zöld, illetve a digitális átállás menetrendhez/átálláshoz kapcsolódóan egy felelős koordináló személy kijelölése szükséges a Műszaki Osztályon belül a 3.1.1-es fejezetben részletezettek szerint.

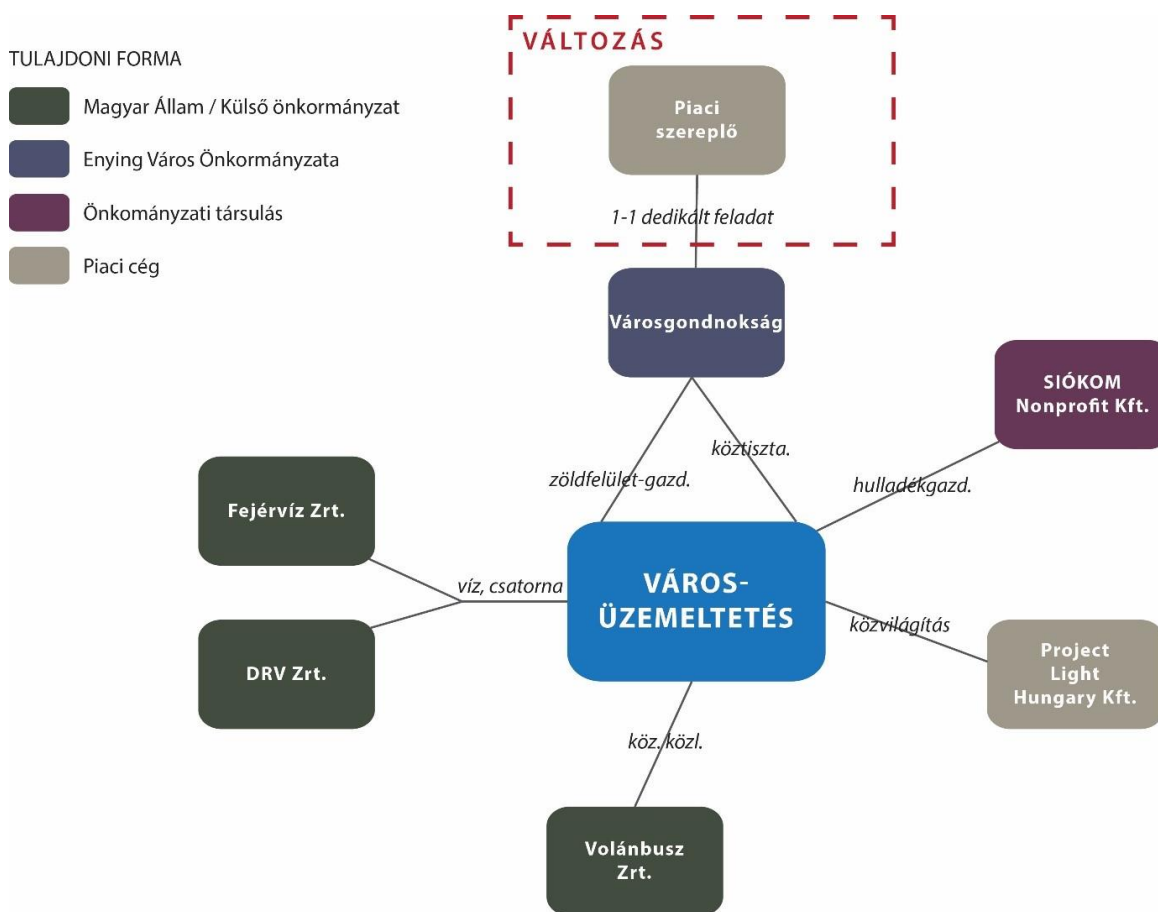
Enying Város Önkormányzatának Városgondnoksága humán-erőforrás kapacitási problémákkal küzd, ezért javasolt ennek fejlesztése, különösen a zöldfelület-gazdálkodási területen. A stratégiai ciklus, illetve a korábbi fejlesztések nagymértékű intenzív fenntartási igényű zöldfelületek létrehozását eredményezik, melyek szakszerű fenntartása fontos feladat.

A Városgondnokságot kihívás elé állítja egy-egy időszakhoz kötött megnövekedett munkaigény (pl.: őszi lombseprés), emiatt javasolt egy-egy dedikált egyszerűbb feladat kiszervezése külső, pipaci cég felé. Az átszervezés jelentős hatékonyságot eredményezne, mind költségek, mind a minőségi munka tekintetében.

Működési terület / szervezet	változás / fejlesztés
Városgondnokság	zöldfelület-gazdálkodás területén humán-erőforrás fejlesztés
Városgondnokság	egy-egy dedikált feladat kiszervezése piaci cégnek

16.táblázat Városgondnokság működési területei

A városüzemeltetést érintő változások a működési térképen:

19. ábra: Városüzemeltetés módosítási javaslata

6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

6.3.1. Meglévő együttműködések

Az alábbi városi szolgáltatások tekintetében működik térségi együttműködés:

Enying Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társuláshoz tartozik az Enyingi Egyesített Szociális Intézmény. Feladata az időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása. Ehhez az Enying, Hősök tere 5. és Szabadság tér 2. szám alatti idősek otthonának működési ellátási területe: Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Szabadhídvég, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Lepsény települések közigazgatási területe.

Az Intézményi Társuláshoz tartozik az Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ, melynek feladata a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Tájékoztatja a szülőket, gyermekeket a jogokról, támogatásokról, ellátásokról. Családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Feladata az Enyingi Járás településeinek élő gyermekek és családjainak ellátása, hatósági intézkedés alatt álló gyermekek ellátása.

A központi orvosi ügyelet ellátása is térségi szinten valósul meg. Az Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. felelős a szolgáltatásért, aki a következő településeken is működik: Enying, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy és Szabadhídvég.

Enying Város Önkormányzat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megszervezésével kapcsolatos egyes feladat- és hatásköreit a Dél-Balaton Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás útján gyakorolja. Az Önkormányzat a közszolgáltatás ellátására vonatkozóan – a SIÓKOM Nonprofit Kft és az NHSZ Zöldfok Zrt részvételével létrejött – Dél-balaton Hulladékgazdálkodási Szolgáltató Konzorciummal 2016. december 31. napig fennálló hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződést kötött. A közszolgáltatás ellátására és a szerződés megkötésére kizárólag – a Konzorcium Vezető tagjaként – a SIÓKOM Nonprofit Kft., mint közszolgáltató jogosult.

A megyei, illetve a települési rendezési tervek véleményezése során az önkormányzat hivatalból együttműködik az érintett önkormányzatokkal, de ettől eltekintve a fejlesztésekkel kapcsolatos döntések az önkormányzatok keretein belül születnek, nincs térségi együttműködési platform.

Alapvetően eseti megkeresések, személyes egyeztetések jellemzik a térségi együttműködések zárt kommunikációját.

A térségi, több települést érintő projektek közös koordinációjára nem volt példa az elmúlt években.

6.3.2. A térségi koordináció mechanizmusainak változásai

Alapvetően a fejlesztésekkel kapcsolatos döntések az önkormányzatok keretein belül születnek, nincs térségi együttműködési platform. A stratégia megvalósításához nem szükséges feltétlenül a közös együttműködési keret kialakítása, ugyanakkor a hatékonyabb tervezési és megvalósítási folyamatok érdekében célszerű a kapcsolatok fejlesztése.

Térségi együttműködési platform létrehozását indokolja Enying járásközpont szerepe, földrajzi elhelyezkedése három megye határán, a Balaton közvetlen szomszédságában kiemelkedő agrárfejlesztési lehetőségei, jelenleg kihasználatlan épített öröksége, európai szintű faiskolai és kertészeti technológiái, közvetlen autópálya- és főúthálózati kapcsolatai.

Célszerű olyan informális vezetői fórum megteremtése a térségi döntéshozói szereplők között, ahol a kölcsönös tájékoztatás és a fejlesztési elképzelések összehangolása történik. Javasolt ennek támogatására egy digitális platform létrehozása, ahol kommunikációs csatornákat is fenntartva információ átadására is alkalmas felületek jönnek létre.

Részvételi akciók a stratégiai ciklus végrehajtási szakaszában

A végrehajtás partnerségi folyamatába az alábbi stakeholderek bevonása szükséges:

- lakosság;
- önkormányzati és egyéb, a városban működő közintézmények;
- önkormányzati tulajdonú cégek;
- a város működtetésében részt vállaló, nem önkormányzati tulajdonú cégek;
- helyi vállalkozások;
- civil, nonprofit szervezetek, egyházak képviselői.

A stratégia mindkét szakaszába is ugyanezen kör bevonása célszerű.

A megvalósítás folyamatában a leghatékonyabb partnerségi akciók a fórumok, lehetőség szerint az adott fejlesztés területén történő kitelepülések, közösségi tervezések, valamint a projektbejárások. Az elhangzott tapasztalatok, kritikák a stratégia megvalósításába kiemelten fontos, így biztosított az iterációs jelleg. A közösségi média felületein, illetve a helyi újságban, médiumokban fontos meghirdetni minden ilyen eseményt a lehető legmagasabb részvételi arány elérére végett.

Minden partnerségi akció során az érintettek tapasztalatainak, kritikáinak befogadása és lehetőség szerinti beépítése a cél. Az egyes beavatkozás típusok közül a területi jellegű projektek során célszerű

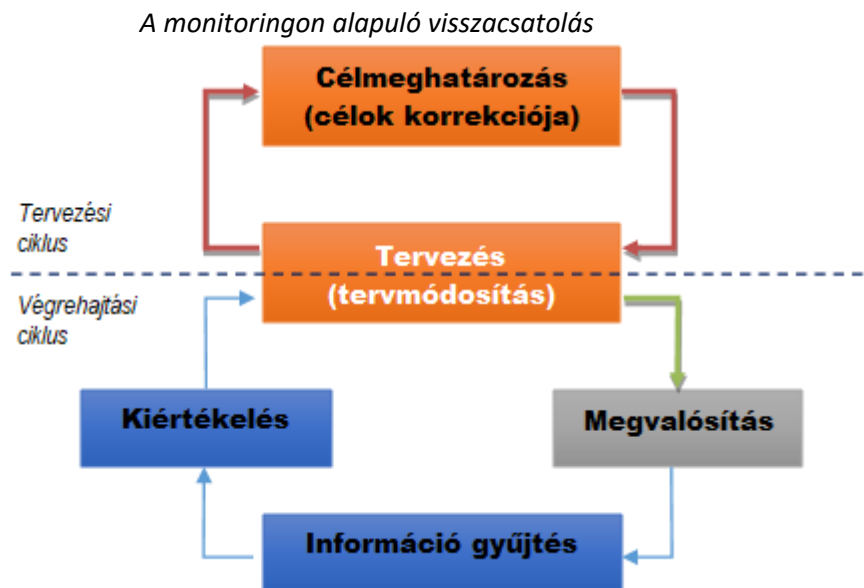
a kitelepüléseket a fejlesztési területen elvégezni, amennyiben ezt hátráltatja valamilyen akadálytényező (pl.: nem közterület), akkor a város főterén célszerű ezeket elvégezni. A nem területi típusú beavatkozások során az önkormányzat épületébe szervezett lakossági fórumok alkalmasak a partnerségi bevonásra.

A stratégiai tervezés időszaka alatt kérdőíves felmérés, valamint lakossági fórum segíti a partnerségi bevonást. Ilyen lakossági fórum történt 2022.03.24-én, ahol a megjelentek (civiliek, helyi vállalkozók stb.) magas aktivitása, produktív szerepvállalása volt jellemző. A megvalósítás időszaka során évente történő lakossági fórumok szervezése célszerű, ezenfelül 1-1 projekt megvalósítása során kitelepülések, és projektbejárások szükségesek igény szerinti mértékben, de legalább 1-1 ilyen esemény szervezése ajánlott.

6.4. Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)

A stratégia tervezése számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatók rájuk a stratégiai célok és az azok elérése érdekében hozott intézkedések. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. a jelenleg még pontosan nem ismertek a 2021-2027 közötti időszak pályázati feltételei), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, ami jelenleg nem vagy csak hiányosan ismert, illetve amelyek befolyásolhatósága a stratégia megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan **visszacsatolási mechanizmus** nélkül, amely alapján a stratégia-alkotási folyamat minden pontján újból és újból be lehet avatkozni, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a **monitoring rendszer** biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adat- és információgyűjtés, ami alapján ellenőrizhető, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékolttól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a stratégia végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a stratégiai célok korrekciójára is sor kerülhet.

20. ábra: A monitoringon alapuló visszacsatolás

A monitoring rendszer felépítése, működése

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a stratégiáért felelős menedzsment eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt folyamatosan működtetik.

A stratégia keretében megfogalmazott célok megvalósulásának nyomon követése, az azokból való következtetések megfogalmazása és ezek visszacsatolása, a stratégia folyamatos korrekciója érdekében szükséges egy logikus, átlátható monitoring rendszer kialakítása.

A monitoring rendszer feladatai:

1. a megvalósítást mérő indikátorok meghatározása
2. az adatok stratégiában meghatározott időközönként történő aktualizálása
3. az időszakos felülvizsgálat, a célok megvalósulásának időközi értékelése

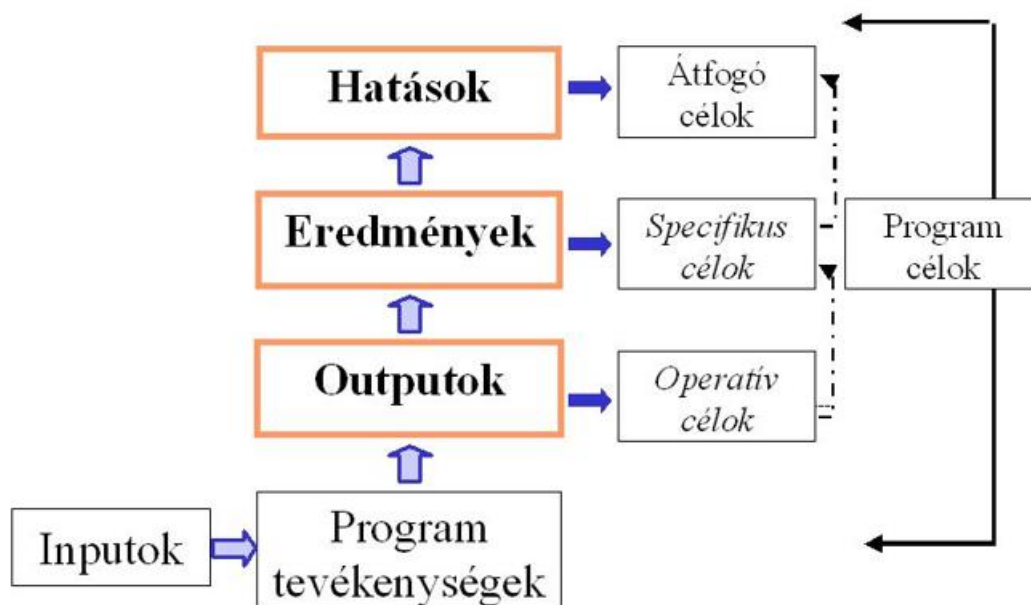
A monitoring értékeléshez indikátorokat használunk, amelynek fajtái az alábbiak:

Input: minden emberi, pénzügyi és fizikai erőforrás, amely a program során felhasználásra kerül

Output: a tevékenység közvetlen termékei

Eredmény: a kedvezményezettek számára érzékelhető közvetlen előny

Hatás: hosszabb távon jelentkező, a közvetlen előnyökön túlmutató következmény

21. ábra: Célok és indikátorok

Az indikátorokkal szemben támasztott elvárások:

- Specifikus (Specific)
- Mérhető (Measurable)
- Elérhető, rendelkezésre áll (Achievable/Available)
- Releváns (Relevant)
- Megbízható (Reliable)
- Aktuális (Timely)

	hatás indikátor	mérték- egység	bázisérték 2020	célérték 2027	adatforrás
Együttműködő városi közösség felépítése, identitásfejlesztés	lakosságszám változása	fő	6622		KSH
Helyi lakosság bevonását biztosító közösségi közösségi, kommunikációs stratégia kialakítása, fejlesztése	aktivitás nő	%	alacsony	20% növekedés	önkormányzat
Közösségi, szabadidős, térségi vonzerővel bíró programok szervezése	résztevők száma nő	%		20% növekedés	önkormányzat
Helyi és kisközösségi hagyományokhoz kapcsolódó óvodai nevelési programok kidolgozása	fiatalok elvándorlási mutatójának csökkenése	%			KSH népszámlálás
Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése	civil aktivitás, kezdeményezések száma nő	%			önkormányzat
Környezettudatos szemléletmód terjedését szolgáló szemléletformáló akciók és képzések	illegális hulladékdepóniák csökkenése	%			önkormányzat
	keletkezett kommunális hulladék csökkenése	t/év	1290		KSH
Társadalmi befogadás erősítése	migrációs ráta stabil	%	változó	stabil	KSH

	hatás indikátor	mérték- egység	bázisérték 2020	célérték 2027	adatforrás
Hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának növelése	munkanélküliség csökken	%	7%	országos átlagon	KSH
Komplex felzárkóztató programok kidolgozása	alacsony presztízsű (7,8,9 főcsoport) foglalkoztatottak arányának csökkenése	%	61%	55%	KSH
Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési formák bevezetése	iskolaelhagyás, lemorzsolódás csökkenése	%			KSH
	hatósági intézkedésben érintett gyerekek száma csökken	fő	183		önkormányzat
Krízishelyzetben lévő családok támogatása	krízishelyzetben lévőek csökkenése	fő, %			önkormányzat
Otthoni időskori ellátóhálózat fejlesztése	otthoni környezetben ellátott időskorúak száma nő	fő			önkormányzat
Fiatalok elősegítése	integrációjának fiatalok elvándorlása csökken	%			KSH népszámlálás
Egészségprogramok népszerűsítése	résztvevők száma nő	fő, %			önkormányzat
Élhető, működő városi életteremtés	Elvándorlás csökken	%	változó	stabilan csökkenő	KSH
Zöld város program folytatása	közpark terület nő	m ² /fő	44		KSH
Főutca program megvalósítása	élhető főutca hossza	m	0		önkormányzat
Csapadékvíz-elvezetés megvalósítása	belterületi vízkár csökken	db			önkormányzat
A helyi gazdaság alapjainak megteremtése	1 főre jutó BHÉ	ezer Ft/fő			KSH
Kihasználatlan épületek közösségi és gazdasági célú hasznosítása	Új funkciót kapott épületek alapterülete	m ²	0		önkormányzat
Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása	turisztikai forgalom nő	fő/év, %			önkormányzat
Településmarketing	lakossági elégedettség nő	%			önkormányzat
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	közlekedési CO2 kibocsátás csökken				?
A gazdaság sokrétűségének kialakítása					
Járási szintű turizmusfejlesztési koncepció, turisztikai együttműködések	turisták száma nő	fő, %			önkormányzat

	hatás indikátor	mérték- egység	bázisérték 2020	célérték 2027	adatforrás
Balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások fejlesztése	turisták száma nő	fő, %			önkormányzat
	turisztikai vállalkozások száma nő	db, %			KSH
A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése	agrárvállalkozások száma nő	db, %	35,42%		KSH
	agrárszektorban foglalkoztatottak száma, aránya nő	db, %			KSH

17.táblázat: Hatásindikátorok

Az adatok gyűjtéséről az ITS operatív megvalósításáért felelős egység gondoskodik. A megvalósítást mértékét mutató adatok összegyűjtése érdekében az önkormányzat e feladatért felelős operatív egysége folyamatos kapcsolatot tart a fejlesztések megvalósításában érintett szervezetekkel és az évente összegzett adatokat átadja a releváns bizottságnak és az évente ülésező ITS partnerségi fórumnak. Az adatok elemző értékelésére 3-4 évente kerül sor. Az értékelés a monitoring adatok összegzésén kívül tartalmazza a szabályozási és gazdasági környezet változásainak és az időközben elkészült vagy módosított ágazati stratégiák hatásainak vizsgálatát, újraértékeli a kockázatokat és az ITS megvalósításába bevonandó érintettek körét.

Az ITS felülvizsgálatára szintén 3-4 évente kerül sor az elemző értékelés alapján. Az ITS felülvizsgálatáért a stratégiai menedzsment felelős. A felülvizsgálat lehetőséget teremt a kijelölt akcióterületek határainak módosítására, a meghatározott célkitűzések változtatására, a megvalósulást mérő mutatók bővítésére, esetleges átdolgozására.

A felülvizsgálat elvégzésének felelőse Enying város önkormányzata.

A monitoring jelentéseket az önkormányzat mindenki számára elérhetővé teszi.